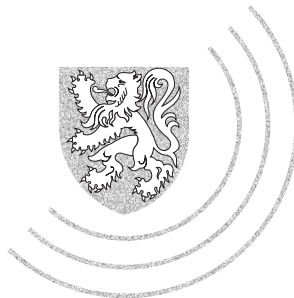

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 december 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2004**

BELEIDSBRIEF

Ontwikkelingssamenwerking

Beleidsprioriteiten 2003-2004

BELEIDSBRIEF

Buitenlands Beleid

Beleidsprioriteiten 2003-2004

BELEIDSBRIEF

Buitenlandse Handel en Extern Economisch Beleid

Beleidsprioriteiten 2003-2004

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heren Patrick Hostekint en André Moreau
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

15 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 tot 8 : Amendementen

– Nr. 9-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 9-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

12-A (2002-2003)

– Nr. 1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2003-2004)

– Nr. 1-A : Algemene toelichting

– Nr. 1-B : Toelichting per programma + Addendum

16 (2003-2004)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof + Erratum

Zie ook :

1921 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1924 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1925 (2003-2004)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

INHOUD

	Blz.
DEEL I : ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	8
1. TOELICHTING DOOR DE HEER LUDO SANNEN, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	8
1.1 Algemene situering	8
1.2 De samenwerking met partners in het Zuiden	9
A. De samenwerking met Zuid-Afrika	9
B. De samenwerking met Mozambique	9
C. De samenwerking met Marokko	10
1.3 De samenwerking met partners in Vlaanderen	10
A. Het beleid inzake educatie, vorming en sensibilisering	10
B. De convenants Gemeentelijke Internationale Samenwerking	11
C. De waarborgverlening in het kader van de ontwikkelingssamenwerking	11
1.4 Enkele aandachtspunten inzake de omkadering van de Vlaamse ontwikkelings-samenwerking	11
A. De operatie Beter Bestuurlijk Beleid	11
B. Middelen en personeel	12
2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN	12
2.1 Tussenkomsst van de heer Freddy Sarens	12
- Voorbeschouwing	12
- Onderzoek naar het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking	12
- Onbekendheid van het Vlaams ontwikkelingssamenwerkingsbeleid	12
- Opeenvolging van titulaire ministers	13
- Wegvallen van het horizontaal beleid	13
- Aangekondigde decreten	14
- Educatie, vorming en sensibilisering	14
- Gemeentelijke convenanten ontwikkelingssamenwerking	14
- Waarborgverlening	14
- Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking	15
- Africalia-project	15
- Toekomst van de VVOB	15
- Zuid-Afrika	16
- Marokko	16
- Geen budgettair groeipad	16
- Reorganisatie van de omkadering van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	16
- Bij wege van conclusie	16
2.2 Tussenkomsst van de heer Patrick Hostekint	16
- Beperkt politiek draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking	16
- Pleidooi voor kleinschalige projecten	17
- Waterproblematiek	17
- Opdoeken van het horizontaal beleid	17
- VVOB	18
- Geografisch concentratiebeleid	18
- Zuid-Afrika	18
- Mozambique	18
- Marokko	18
- Verdere defederalisering	18
- Bij wege van conclusie	19
2.3 Tussenkomsst van de heer Miel Verrijken	19
- Misbruiken bij de vroegere Belgische ontwikkelingssamenwerking	19

- Naweeën van het mislukken van het horizontaal beleid	19
- Samenwerking met Zuid-Afrika	19
- Vrouwenproblematiek	19
- Minister zonder politiek gezag	20
- Gauchistische oriëntatie van de ontwikkelingssamenwerking	20
- Vlaamse samenwerking met Cuba	20
- Gebrek aan controle op de ngo-wereld	20
- Marokko	20
- Concentratie van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking op watervoorziening	21
- Bij wege van conclusie	21
2.4 Tussenkoms van de heer Frans Ramon	21
- Cuba	21
- Continuïteit	21
- Consolidering	21
- Niet wachten op de afwikkeling van de defederalisering	22
- Basisprincipes van het beleid t.a.v. de partnerlanden	22
- Gemeentelijke convenanten	22
- Budget voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	22
- Educatie, vorming en sensibilisering	23
- Waarborgverlening	23
- Stopzetting van het horizontaal beleid	23
2.5 Tussenkoms van de heer André Moreau	23
- Onrealistisch karakter van het horizontaal beleid	23
- Budgettaire streefdoelen qua ontwikkelingssamenwerking	23
- Pleidooi voor realisme	23
- Kleinschalige projecten met onmiddellijk nut	23
2.6 Tussenkoms van de heer Christian Verougstraete	24
- Zuid-Afrika	24
- Marokko	24
- Nood aan politieke en economische stabiliteit	24
3. ALGEMENE BESPREKING : ANTWOORDEN VAN MINISTER LUDO SANNEN	24
3.1 Replik op de heer André Moreau	24
- Een realistisch beleid	24
3.2 Replik op de heer Freddy Sarens	25
- Decretale onderbouw voor het beleid	25
- Structurering en professionalisering	25
- Restanten van het horizontaal beleid	25
- Gemeentelijke convenanten	26
- Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking	26
- Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking	26
- Africalia	27
- Defederalisering : nood aan duidelijke afspraken	27
- VVOB	27
3.3 Replik op de heer Patrick Hostekint	27
- Parlementair draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking	27
- Waterproblematiek	27
- Marokko als partnerland	28
- Concentratiebeleid	28
- Overlegmoment met de federale overheid	28
3.4 Replik op de heer Miel Verrijken	28
- Teneur van de tussenkomst van het lid	28
- Marokko	28
- Zuid-Afrika	28

- Cuba	29
3.5 Repliek op de heer Frans Ramon	29
- Typering van het beleid : continuering en consolidatie	29
- Strijd tegen HIV/AIDS	29
3.6 Repliek op de heer Christian Verougstraete	29
- Constructief karakter van de Vlaamse hulp aan Zuid-Afrika	29
- Bijsturen van de tekortkomingen van de markt	29
4. INDICATIEVE STEMMINGEN	29
DEEL II : BUITENLANDS BELEID	30
1. TOELICHTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT	30
1.1 Algemene inleiding	30
A. De voornaamste begrotingscijfers	30
B. Uitgangspunten voor het beleid	30
1.2 Vlaanderen politiek meer stem geven in de Europese Unie en andere multilaterale fora	31
A. Vlaanderen wil een pro-actief beleid voeren t.a.v. de Europese Unie	31
A.1 Intergouvernementele Conferentie	31
A.2 Regleg : netwerk van de regio's met wetgevende bevoegdheden	31
A.3 Uitbreiding van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Europese Unie	32
B. De multilaterale instellingen	32
B.1 Kader	32
B.2 Voortzetting van bestaande beleidsinitiatieven in 2003-2004	32
B.3 Nieuwe beleidsinitiatieven in 2003-2004	33
1.3 Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor/partner voor bilaterale relaties	33
A. Het project Flanders DC (District of Creativity)	33
A.1 Algemene situering en participanten	33
A.2 Het multiregioforum	34
A.3 Bilaterale fora	34
A.4 Interesse vanwege de Europese instanties	34
B. Landen van Centraal- en Oost-Europa	34
1.4 De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid	35
A. Uitbouw van een nieuw ministerie van Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking	35
B. De Vlaamse internationale vertegenwoordiging	35
C. Communicatiestrategie "Vlaanderen Internationaal"	35
2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN	35
2.1 Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint	35
2.2 Tussenkoms van de heer Eloi Glorieux	37
2.3 Tussenkoms van de heer André Moreau	37
2.4 Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau	37
3. ALGEMENE BESPREKING : ANTWOORDEN VAN MINISTER PATRICIA CEYSENS	38
- Continuïteit en creativiteit	38
- Horizontale begroting buitenlands beleid	38
- Impliciete economische return van het Vlaams buitenlands beleid	38
- Beleid t.a.v. de landen van Centraal- en Oost-Europa : de nieuwe buitengordel	38
- Kosovo en de Balkan	38

- Noodhulp	38
- De wapenexport	39
- Toekomst van de Benelux	39
- Vlaanderen en de ontwikkelingen in de Europese Unie	39
4. INDICATIEVE STEMMINGEN	39
DEEL III : BUITENLANDSE HANDEL EN EXPORTBEVORDERING	40
1. TOELICHTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT	40
1.1 De Vlaamse export houdt stand in 2002	40
1.2 De directe buitenlandse investeringen in Vlaanderen	40
1.3 Flanders Investment and Trade (FIT)	41
1.4 De missie van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen	41
1.5 De FIT-strategie : een strategische zeshoek	41
A. Fusie van Export Vlaanderen en DIV in FIT	41
B. Intensieve samenwerking met het extern netwerk in Vlaanderen en in het buitenland	42
C. Focusstrategie en actieprogramma per regio	43
D. Snelle en correcte dienstverlening op maat van de klanten	43
E. Optimalisatie van de geografische structuur van het buitenlands netwerk	43
F. Professionalisering en uitbouw van de ondersteunende diensten van FIT	43
1.6 Butgettaire consequenties en aanwending van de middelen	43
A. Werkingsdotatie aan Export Vlaanderen, DIV en FIT	43
B. De dotatie voor de financiële tegemoetkomingen van Export Vlaanderen	43
C. Ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen	43
D. Subsidies voor haalbaarheidsstudies	44
E. Dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel	44
F. Subsidies aan het Vlaams promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM)	44
1.7 Bij wege van conclusie	44
2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN	44
2.1 Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau	44
2.2 Tussenkoms van de heer Louis Bril	44
2.3 Tussenkoms van de heer Peter Gysbrechts	45
2.4 Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint	46
2.5 Tussenkoms van de heer André Moreau	46
2.6 Tussenkoms van de heer Peter De Ridder	47
2.7 Tussenkoms van de heer Frans Ramon	47
2.8 Tussenkoms van de heer Eloï Glorieux	47
3. ALGEMENE BESPREKING : ANTWOORDEN VAN MINISTER PATRICIA CEYSENS	48
- Exportresultaten voor het tweede kwartaal van 2003	48
- Ford Genk : maatregelen	48
- Decretale onderbouw voor FIT	48
- Prioritaire doelregio's voor FIT	49
- Prinselijke handelsmissies en Belgische labels	49
- Preventief optreden : de barometerstudie	49
- Beeldvorming rond ondernemerschap	49
- Omzetting van milieuriichtlijnen	49
- Investerings in Vlaanderen en werkgelegenheid	50
- Exportpotentieel van de Vlaamse milieutechnologie	50

- Ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen	50
- Overzichten van de subsidiedossiers t.b.v. het parlement	50
- Algemene vraag naar cijfergegevens over de buitenlandse handel van Vlaanderen	50
4. INDICATIEVE STEMMINGEN	51

BIJLAGEN

Bijlage 1 : Horizontale begroting buitenlands beleid	53
Bijlage 2 : Beknopt overzicht van de beslissingen van de Vlaamse regering inzake de buitenlandse handel – 2003	75

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op data van dinsdag 18 november en dinsdag 25 november 2003 de aan haar toegewezen elementen en bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 besproken en indicatief goedgekeurd.

Overeenkomstig de terzake bij besluit van 10 juni 2003 binnen de Vlaamse regering doorgevoerde bevoegdheidsherverdeling, bestond de bespreking uit drie onderscheiden luiken, te weten : ontwikkelingssamenwerking ; buitenlands beleid ; buitenlandse handel en extern economisch beleid. Het luik “ontwikkelingssamenwerking” werd tijdens de middagvergadering van dinsdag 18 november 2003 toegelicht door minister Ludo Sannen, de luiken “buitenlands beleid” en “buitenlandse handel en extern economisch beleid” werden toegelicht door minister Patricia Ceysens tijdens de middagvergadering van dinsdag 25 november 2003.

Overeenkomstig artikel 74, lid 4, van het reglement van het Vlaams Parlement zoals laatstelijk vastgesteld op 3 juli 2002, werden de beleidsbrieven over de respectievelijke beleidsdomeinen van de genoemde ministers samen met de uitgavenbegroting besproken. Voor minister Ludo Sannen gaat het daarbij over de beleidsbrief “Ontwikkelingssamenwerking – Beleidsprioriteiten 2003-2004” [Stuk 1921 (2003-2004) – Nr. 1], voor minister Patricia Ceysens respectievelijk over de beleidsbrieven “Buitenlands Beleid – Beleidsprioriteiten 2003-2004” [Stuk 1924 (2003-2004) – Nr. 1] en “Buitenlandse Handel en Extern Economisch Beleid – Beleidsprioriteiten 2003-2004” [Stuk 1925 (2003-2004)].

De heer Patrick Hostekint stelde de verslagen op van de besprekingen van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking en de Vlaamse buitenlandse handel, terwijl de heer André Moreau de bespreking van het luik buitenlands beleid voor zijn rekening nam. Elk van de genoemde deelbesprekingen maakte tevens het voorwerp uit van een afzonderlijke indicatieve stemming.

De besprekingen van de aan de commissie toegewezen begrotingselementen en de daarbij horende beleidsbrieven werden afgerond op datum van dinsdag 25 november 2003, datum waarop – conform de beslissingen van het Uitgebreid Bureau van 17 en 18 november 2003, luidens dewelke er op 18 november nog geen stemming mocht doorgaan

– eveneens indicatief gestemd werd over elk van de drie genoemde luiken. Tevens dient vermeld dat onmiddellijk na de opening van de genoemde bijeenkomst van 25 november 2003, de commissieleden van de tot de oppositie behorende politieke fracties hun deelname aan de begrotingswerkzaamheden staakten.

Tijdens de commissiebijeenkomst van 18 november 2003 werd het voorzitterschap waargenomen door de heer Johan Weyts en tijdens de commissiebijeenkomst van 25 november 2003 werd het voorzitterschap, nadat de commissievoorzitter en de ondervoorzitter van de commissie overeenkomstig het standpunt van hun respectievelijke politieke fracties de bijeenkomst verlaten hadden, waargenomen door de heer Stefaan Platteau.

DEEL I : ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

1. TOELICHTING DOOR DE HEER LUDO SANNEN, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

1.1 Algemene situering

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting verklaart de minister zijn toelichting te willen toespitsen op een kort overzicht van de prioriteiten en de budgettaire middelen voor het Vlaams beleid inzake ontwikkelingssamenwerking voor het jaar 2004. Hij wijst er daarbij vooreerst op dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, na een zeer bescheiden start in 1993, het afgelopen decennium gestaag is blijven groeien. Doordat de middelen de voorbije jaren fors gestegen zijn, werd het mogelijk om op steeds meer terreinen actief te worden.

Het spreekt daarbij voor zich dat Vlaanderen, in vergelijking met vele andere internationale actoren, slechts een bescheiden rol kan spelen in de samenwerking en solidariteit met landen in ontwikkeling. Precies daarom ook is het uitermate belangrijk om het Vlaamse ontwikkelingsbeleid permanent af te stemmen op internationale afspraken en overeenkomsten en te toetsen aan de inzichten en strategieën en prioritaire aandachtspunten van toonaangevende donoren.

Anno 2004 betekent zulks in concreto dat principes van democratisch en behoorlijk bestuur, het respect voor de mensenrechten, de positie van de vrouw en van de minderheden, alsook het wederzijds respect, vertrouwen en verantwoordelijkheid

in de partnerkeuze en in de langdurige programmering voorop moeten staan.

De minister wil dan ook prioritair werk maken van een decretaal kader voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Een decreet schept immers duidelijkheid over de invulling die Vlaanderen aan dit beleidsdomein wenst te geven. Een decretale verankering zorgt daarenboven voor stabiliteit en biedt het kader voor een kwaliteitsvolle ontwikkelingssamenwerking, die aansluit bij de meest recente trends in het internationale ontwikkelingsdenken.

Daartoe werden ondertussen reeds afzonderlijke decretale kaders voor drie specifieke programma's – sensibilisering en ontwikkelingseducatie, gemeentelijk convenantenbeleid, waarborgverlening – voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse regering voorgelegd. Tevens vermeldt de minister dat hij begrepen heeft dat in het Vlaams Parlement een kaderdecreet over ontwikkelingssamenwerking zal worden ingediend door de partijen van de meerderheid.

1.2 De samenwerking met partners in het Zuiden

De minister komt daarna tot de samenwerking met de drie bevoorrechte partners van Vlaanderen, te weten : Zuid-Afrika, Mozambique en Marokko.

A. De samenwerking met Zuid-Afrika

Voor wat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika betreft wijst de minister erop dat desbetreffende strategienota uitgaat van een viertal krachtlijnen, te weten : (1) de Vlaamse samenwerking met Zuid-Afrika situeert zich binnen de doelstellingen van de OESO inzake officiële ontwikkelingssamenwerking ; (2) in het kader van de armoedebestrijding concentreert de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zich op het wegwerken van de negatieve gevolgen van het vroegere apartheidssysteem ; (3) de Vlaams/Zuid-Afrikaanse samenwerking concentreert zich op drie provincies : Vrijstaat, Limpopo en Kwa Zulu Natal ; en (4) er wordt binnen de directe samenwerking prioriteit gegeven aan een beperkt aantal thema's.

Deze thema's zijn meer bepaald : eerstelijnsgezondheidszorg met de nadruk op HIV/AIDS, lokaal en gemeentelijk bestuur (capaciteitsopbouw van de nieuwe lokale besturen), onderwijs in rurale gebieden en vernieuwende initiatieven, openbare dienstverlening in rurale gebieden (watervoorziening, on-

dersteuning aan de landbouw, e.d.m.), welzijn en duurzaam beheer van natuurlijke rijkdommen.

Daarnaast laat de minister opmerken dat er tegelijk ook wel een aantal horizontale thema's in de bedoelde strategienota werden ingeschreven, namelijk : duurzame ontwikkeling ; gender ; gelijke kansen voor vrouwen, kinderen en achtergestelde groepen ; en HIV/AIDS.

Voor de eerste helft van 2004 zal een beperkt programma worden uitgevoerd. De goed te keuren projecten zullen daarbij geselecteerd worden uit de indicatieve lijst die door de Zuid-Afrikaanse partners wordt voorgesteld in november 2003. Daarbij zal, waar mogelijk, vertrokken worden vanuit de "best practices" zowel van projecten uit het verleden – in zoverre deze aansluiten bij de beleidslijnen van de strategienota – als van de ervaring van het formuleringsproces van 2003.

In de directe samenwerking met Zuid-Afrika is de VVOB het inhoudelijk uitvoerend agentschap van de Vlaamse overheid. Voor de werking van de VVOB is een bedrag van 1.322.000 euro voorzien. De minister geeft daarbij wel nog mee dat de werking van de VVOB als uitvoerend agentschap en de band tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VVOB zal worden herbekeken.

In totaal wordt voor de projecten in Zuid-Afrika een bedrag van 5.073.000 euro voorzien op de basisallocatie 30.05 van programma 12.2.

B. De samenwerking met Mozambique

Voor de jaren 2003 en 2004 werd een strategienota uitgewerkt. Teneinde de samenwerking met de Mozambikaanse overheid een structureel karakter te geven, is het de bedoeling om in het voorjaar van 2004 een memorandum of understanding af te sluiten waarin afspraken gemaakt worden over de doelstellingen en de domeinen van de samenwerking en over de modaliteiten waaronder deze samenwerking kan gebeuren.

De minister somt daarna de krijtlijnen op voor de samenwerking in 2003 en 2004. Deze zijn : (1) nieuwe initiatieven worden (grotendeels) beperkt tot de gezondheidssector, met name de bestrijding van HIV/AIDS ; (2) de samenwerking kan zowel direct (d.w.z. rechtstreeks met de Mozambikaanse overheid) als indirect (via Vlaamse en/of Mozambikaanse niet-gouvernementele organisaties of andere instanties) verlopen, en ; (3) de samenwerkingsacties worden geografisch geconcentreerd.

In uitvoering van de hoger genoemde strategienota werd aan de Belgische Technische Coöperatie (BTC) de opdracht gegeven om een programma te formuleren dat aan de Vlaamse regering ter goedkeuring zal worden voorgelegd.

In totaal wordt voor de projecten in Mozambique een bedrag van 3.000.000 euro ingeschreven op basisallocatie 30.05.

C. De samenwerking met Marokko

Minister Sannen stelt dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met Marokko zich prioritair richt op de volgende domeinen : (1) bewustmaking van de Marokkaanse samenleving, en van vrouwen in het bijzonder, inzake het belang van onderwijs, preventieve gezondheidszorg en rechtspositie ; (2) steun aan initiatieven die de participatie van vrouwen en kinderen in alfabetisatie en vorming stimuleren, hun toegang tot preventieve gezondheidszorg verhogen en hun maatschappelijke participatie bevorderen ; (3) steun aan tewerkstellingsprojecten en -programma's, met het oog op de socio-economische ontplooiing van de Marokkaanse vrouw.

Overeenkomstig de betreffende beslissing van de Vlaamse regering wordt in eerste instantie gekozen voor indirecte samenwerking. Op termijn is het echter wel degelijk de bedoeling om ook rechtstreeks met de Marokkaanse overheid samen te werken. Dit meer bepaald na het bereiken van resultaten in de samenwerking met de Marokkaanse ngo's en basisorganisaties.

Daarnaast wenst de minister ook de allochtone Marokkaanse gemeenschap in Vlaanderen bij het ontwikkelingsbeleid in Marokko te betrekken. Daarom werden er een aantal vertegenwoordigers van deze gemeenschap, vooral vrouwenorganisaties, bij de projectvoorstellen betrokken.

Uit de omgevingsanalyse blijkt verder dat acties in het kader van de ontwikkelingssamenwerking het meest relevant zijn in het noorden van Marokko. Verder zullen echter ook een aantal algemene initiatieven gesteund worden van Marokkaanse ngo's die op nationaal niveau werken.

Met het oog op de capaciteitsopbouw is het bovendien de bedoeling om in 2004 de aanzet te geven tot netwerkvorming tussen de verschillende micro-projecten die door Vlaanderen gefinancierd worden. Hiervoor zal vanuit Vlaanderen dan ook de nodige begeleiding voorzien worden.

In totaal is voor de projecten in Marokko twee miljoen euro voorzien op basisallocatie 30.05.

1.3 De samenwerking met partners in Vlaanderen

De minister wijst erop dat er, voor wat de samenwerking met partners in Vlaanderen betreft, drie prioriteiten gedefinieerd zijn. Te weten : (1) het beleid inzake educatie, vorming en sensibilisering ; (2) de convenanten Gemeentelijke Internationale Samenwerking en ; (3) de waarborgverlening in het kader van de ontwikkelingssamenwerking.

A. Het beleid inzake educatie, vorming en sensibilisering

Het moge duidelijk zijn dat Vlaanderen, parallel aan het federale beleid terzake, gestaag voortbouwt aan een eigen beleid inzake ontwikkelingseducatie. Ontwikkelingseducatie neemt overigens nu reeds een belangrijke plaats in binnen het Vlaams beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

In de loop van 2003 werd dienovereenkomstig een decretaal kader uitgewerkt voor het Vlaamse beleid inzake sensibilisering en ontwikkelingseducatie. Bij de totstandkoming van het decreet werden de belangrijkste actoren betrokken : ngo's, jeugdsector, socio-cultureel werk, e.d.m. Het voorontwerp van decreet in kwestie, werd door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd op 5 september laatstleden.

De minister wijst er daarbij op dat het decreet de nadruk legt op verbreding van de doelgroepen en op actieve samenwerking tussen de verschillende actoren. De volwaardige integratie van transversale thema's, zoals duurzame ontwikkeling en gender, zullen worden bevorderd.

In mei van dit jaar werd, na grondige selectie, een beslissing genomen over de subsidiëring van projecten, die werden ingediend na een publieke oproep in november 2002. In respons op die oproep werden 108 projecten ingediend, waarvan er 48 positief werden beoordeeld. Daarvan konden er uiteindelijk 13 worden gesubsidieerd voor een werking over meerdere jaren. Onder de positief beoordeelde, maar niet gesubsidieerde projecten, werd een bijkomende selectie gedaan voor subsidiëring in 2004.

Op de basisallocatie 30.09 wordt 1.284.000 euro voorzien voor de subsidiëring van de projecten inzake sensibilisering en ontwikkelingseducatie. Daarnaast wordt op de basisallocatie 12.32 een be-

drag van 250.000 euro voorzien voor het sluiten van contracten met derden voor sensibiliseringsacties, voor interne sensibilisering binnen de Vlaamse overheid en voor de uitbouw van een communicatiestrategie in deze.

B. De convenants Gemeentelijke Internationale Samenwerking

De Vlaamse overheid wenst een actief beleid inzake internationale samenwerking op het lokale vlak te stimuleren. Om dit beleidsdomein gestalte te geven werd een decretaal kader uitgewerkt en bijgestuurd aan de hand van de ervaringen opgedaan tijdens een drie jaar durende pilootfase die van start ging in 2001. Een dertigtal Vlaamse gemeenten sloten een jaarlijks convenant af.

Voor de minister is het duidelijk dat dit nieuwe beleidskader de realisatie van vier doelstellingen moet helpen ondersteunen. Vooreerst moet het de lokale besturen aanmoedigen om een volwaardige speler te worden binnen het beleidsdomein internationale samenwerking. Tweedens moet het het debat helpen stimuleren rond meer duurzame ontwikkeling, een lokale Agenda 21, gelijke kansen, mensenrechten en andere geïntegreerde beleidsthema's in relatie tot de Noord-Zuidproblematiek. Ten derde staat goed bestuur door capaciteitsopbouw inzake bestuurlijk management en het conceptueel uitbouwen van een lokaal beleid internationale samenwerking centraal. En tenslotte kunnen gemeenten die dat wensen én die tegelijk aantonen terzake over voldoende ondersteuning te beschikken, gesteund worden om een directe samenwerking aan te gaan met een gemeente in het Zuiden, de zogenaamde "stedenband".

In 2004 zal de pilootfase worden afgesloten en zal de uitvoering van het decretaal kader worden voorbereid. Op 1 januari 2005 zullen alle Vlaamse gemeenten zich dan kandidaat kunnen stellen voor het afsluiten van driejarige convenants.

Voor deze convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking wordt een bedrag van 1.455.000 euro voorzien op basisallocatie 43.01. Voor een subsidie aan de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) voor de vorming en begeleiding van de gemeenten die een convenant afsloten, wordt 170.000 euro voorzien op basisallocatie 30.02.

C. De waarborgverlening in het kader van de ontwikkelingssamenwerking

Het bestaande instrument voor de waarborgverlening, dat werd ingesteld via het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1994, zal vervangen worden door een decreet betreffende de microfinanciering in ontwikkelingslanden door middel van waarborgverlening aan ontwikkelingsfondsen. Dit voorontwerp van decreet werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 3 oktober jongstleden.

Minister Sannen preciseert daarbij dat enerzijds het genoemde decreet zal voorzien in de voorwaarden voor de erkenning van de ontwikkelingsfondsen, terwijl de Vlaamse regering anderzijds in een uitvoeringsbesluit de voorwaarden voor de waarborgverlening nader zal bepalen.

Teneinde een vlot operationeel instrument te creëren dat snel en accuraat de gestelde vragen beantwoordt en dat kan inspelen op de actualiteit, wordt via het decreet voorzien dat het Vlaams Waarborgfonds zal worden opgericht als dienst met afzonderlijk beheer (DAB).

Voor de waarborgverlening in het kader van de ontwikkelingssamenwerking wordt in totaal 248.000 euro voorzien op basisallocatie 51.01.

1.4 Enkele aandachtspunten inzake de omkadering van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

Bij wege van afsluiting van zijn inleidende uiteenzetting wenst de minister tenslotte nog enkele aandachtspunten inzake de omkadering van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking te formuleren.

A. De operatie Beter Bestuurlijk Beleid

De minister wijst er daarbij vooreerst op dat de Vlaamse regering, in het kader van de reorganisatie van de Vlaamse overheid (de operatie "Beter Bestuurlijk Beleid"), reeds een hele tijd terug beslist heeft om het beleidsveld internationale samenwerking onder te brengen in het departement Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking (BBIS). Dit departement zal de minister bijstaan op het vlak van de strategische planning, de beleidsvoorbereiding, de aansturing van de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie. De beleidsuit-

voerende taken daarentegen, zullen op termijn – d.w.z. na de voorziene overheveling van delen van de federale ontwikkelingssamenwerking – in een verzelfstandigd agentschap worden ondergebracht.

B. Middelen en personeel

De minister laat hierbij eerst en vooral opmerken dat de middelen voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking de voorbije jaren fors gestegen zijn. In 2004 houdt hij deze verhoogde budgettaire inspanning verder aan. Het totaal aan beleidskredieten voor 2004 bedraagt 16,2 miljoen euro.

Uit de stijging van de budgetten vloeit logischerwijze natuurlijk ook een groei van het werkvolume voort. Dit alles vergt derhalve een grotere inzet aan personele middelen. De programmatorische aanpak van de projecten in de bilaterale ontwikkelingssamenwerking aan de hand van strategienota's en project agreements en de implementatie ervan via de PCM-methode (Project Cycle Management), vereist met name dat de administratie over personeel met de aangepaste competenties beschikt. Daarnaast brengt ook de uitvoering van de decreten inzake sensibilisering en ontwikkelingseducatie, gemeentelijk convenantenbeleid en waarborgverlening een vergelijkbare nood aan bijkomend en gespecialiseerd personeel met zich.

In eerste instantie zal via verschuivingen binnen de administratie, een reorganisatie van de afdeling en een beroep op elders aanwezige overcapaciteit, aan de eerste noden worden voldaan. Zonodig zal hierbij ook externe expertise worden ingehuurd.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden dan ook de hen voorgelegde begroting Ontwikkelingssamenwerking te willen goedkeuren.

2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

2.1. Tussenkoms van de heer Freddy Sarens

- Voorbeschuwing

De heer Freddy Sarens verklaart dat hij, naar aanleiding van het nakende einde van de huidige legislatuur, een poging heeft ondernomen om te ontwarren wat in deze periode nu precies de grote lijnen geweest zijn van het Vlaamse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking. Het op een rijtje zetten van wat er allemaal gebeurd, en vooral niet gebeurd is, is echter een behoorlijk pijnlijk verhaal geworden.

Hij voegt daar onmiddellijk aan toe dat dit zijnerzijds zeker geen verwijt inhoudt aan het adres van minister Sannen, die immers veel te recent in functie is getreden om persoonlijk verantwoordelijk gesteld te kunnen worden voor al wat er is misgelopen. Anderzijds is het natuurlijk wel zo dat de heer Sannen hier momenteel de Vlaamse regering en de beleidsbeslissingen die deze in het verleden genomen heeft, belichaamt en vertegenwoordigt, waardoor de kritiek noodzakelijkerwijze wel aan zijn adres geformuleerd moet worden.

- Onderzoek naar het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking

Om op een positieve noot te beginnen, spreekt de heer Sarens vooreerst zijn waardering uit over het feit dat vanuit de Vlaamse begroting Ontwikkelingssamenwerking middelen besteed werden voor een door het HIVA (Hoger Instituut Voor de Arbeid) uitgevoerd onderzoek naar het in Vlaanderen aanwezige draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een goed document, dat is opgenomen in het “Jaarboek 2003 van de Vlaamse niet-gouvernementele ontwikkelingssamenwerking”. Dit rapport is met name interessant omdat het door de diversiteit van de facetten die erin aan bod komen, en door zijn gelaagde structuur, op verschillende manieren gelezen en gebruikt kan worden. Op die manier vormt het zowel goed basismateriaal voor de beleidsmakers, terwijl men het tegelijk toch ook uitermate goed kan gebruiken naar de bevolking toe.

- Onbekendheid van het Vlaams ontwikkelingsamenwerkingsbeleid

Tegelijk legt dit onderzoek, voor wat de kennis over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking betreft, echter opnieuw de vinger op de wonde. Het is met name typisch dat uit de enquête die het HIVA heeft doorgevoerd, bleek dat 20 percent van de ondervraagden wist wie de toenmalige – de bevraging waarop de studie gebaseerd is vond plaats in april 2003 – federale staatssecretaris voor ontwikkelingssamenwerking was (met name de heer Boutmans), terwijl slechts drie percent van de respondenten mevrouw Vogels kon aanwijzen als Vlaams minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Dit laatste cijfer is niet enkel bedroevend laag, het staat ook in schril contrast met de wat triomfante lijke, en uit den treure herhaalde, claim van de Vlaamse regering als zou één van haar grote realisaties op het domein van de ontwikkelingssamenwerking er precies in bestaan dat Vlaanderen tijdens deze legislatuur voor het eerst een eigen mi-

nister van Ontwikkelingssamenwerking en een eigen echt Vlaams ontwikkelingsbeleid heeft gekregen. Voor de heer Freddy Sarens is het in elk geval duidelijk dat er geen de minste reden is om hier triomfantelijk over te doen, aangezien dit blijkbaar helemaal niet is doorgedrongen tot de Vlaamse bevolking.

- *Opeenvolging van titulaire ministers*

Volgens de heer Sarens hoeft dit echter ook helemaal niet te verbazen. Tussen medio 1999 en medio 2003 is er binnen de Vlaamse regering immers een onwaarschijnlijke opeenvolging van ministers geweest die achtereenvolgens bevoegd waren voor het beleidsdomein Ontwikkelingssamenwerking, te weten : de heer Anciaux, mevrouw Vogels en nu de heer Sannen.

Het begon trouwens al slecht met minister Bert Anciaux die het presteerde om – met weinig oog voor de realiteit – het ene denkspoor na het andere uit te zetten. De heer Sarens herinnert zich dienaangaande maar al te goed hoe de minister in elke nieuwe beleidsbrief andere beleidsconcepten meende te moeten introduceren en hanteren. Hetgeen er finaal dan ook toe leidde dat de hele zaak, zelfs voor de meer gespecialiseerde commissieleden, quasi-onbegrijpelijk werd. Op het terrein was de hierdoor geschapen verwarring zo mogelijk trouwens nog groter. Ondanks herhaalde waarschuwingen vanuit deze commissie volhardde minister Anciaux echter in de boosheid, hetgeen ertoe geleid heeft dat er gedurende bijna drie jaar louter experimenteel tewerk gegaan werd. Het was daarbij voorspelbaar dat al dat geëxperimenteer uiteindelijk tot niets zou leiden. Het is dan ook minstens navrant te moeten vaststellen dat, net op het ogenblik dat Vlaanderen zich voornam om te bewijzen wat het waard was qua ontwikkelingssamenwerking, we jaren aan een stuk onze tijd verbeuzeld hebben.

Toen de chaos zo goed als totaal was, verliet de heer Anciaux echter de Vlaamse regering. Waarbij de heer Freddy Sarens vaststelt dat zijn opvolgster, mevrouw Mieke Vogels, diens erfenis uiteindelijk slechts zeer schoorvoetend heeft overgenomen. Ze liet trouwens niet na om in haar beleidsbrief en haar toelichting bij de begroting ontwikkelingssamenwerking, duidelijk tot uiting te laten komen dat ze het volstrekt niet eens was met een aantal van de door haar voorganger uitgezette beleidslijnen. En zonder het met zoveel woorden te zeggen, begon ze de zaak de facto trouwens nagenoeg onmiddellijk zwaar bij te sturen. Iets wat ook duidelijk naar voor kwam in de enkele besprekingen die

deze commissie gehad heeft met toenmalig minister Vogels.

Ook minister Vogels hield het echter maar goed één jaar vol. Waardoor de huidige titulaire minister, de heer Sannen, de moeilijke en ongetwijfeld bijzonder ondankbare taak heeft gekregen om, helemaal op het einde van de legislatuur, de zaak opnieuw enigszins geloofwaardig te maken in Vlaanderen.

- *Wegvallen van het horizontaal beleid*

Voor wat de door minister Anciaux gelanceerde "horizontale" beleidsoptie betreft, wijst de heer Sarens erop dat deze commissie al ab initio gewaarschuwd had voor het feit dat het hier om een mooi theoretisch concept ging, dat in de praktijk echter geheel en al onuitvoerbaar zou zijn. In de praktijk is trouwens ook gebleken dat de Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking geen het minste gezag kon laten gelden over zijn collega-ministers. Dit kwam meer bepaald tot uiting in het feit dat hij er niet in slaagde om van hen specifieke budgettaire inspanningen ten behoeve van de ontwikkelingssamenwerking los te weken terwijl hij er daarenboven ook niet in slaagde om de zaak beleidsmatig te coördineren.

Reeds onder minister Vogels werd dan ook, luidens haar antwoord op een in deze commissie gehouden interpellatie, afgestapt van dit horizontale beleid. En ook in de nu voorliggende beleidsbrief is er geen enkele referentie meer te vinden aan dat horizontale beleid. De heer Sarens laat daarbij opmerken dat, daar waar het in se een goede zaak is dat men dit horizontaal gegeven heeft laten vallen, het vanuit parlementair oogpunt anderzijds wel enigszins problematisch is dat men nu ook geen het minste zicht meer heeft op wat de andere leden van de Vlaamse regering al dan niet nog doen qua ontwikkelingssamenwerking. Het verlaten van de piste van de horizontale ontwikkelingssamenwerking, had met andere woorden niet ipso facto met zich mogen brengen dat er ook geen horizontale begroting Ontwikkelingssamenwerking meer wordt opgesteld. Het parlement en de betrokken sector hebben immers het volste recht op een totaalbeeld van de Vlaamse inspanningen inzake ontwikkelingssamenwerking. Het gaat derhalve niet op dat we van het ene uiterste in het andere terecht zijn gekomen. Overigens kan het ook niet de bedoeling zijn dat de andere Vlaamse ministers nu inderdaad niets meer zouden doen qua ontwikkelingssamenwerking. Vlaanderen moet immers wel degelijk voor al zijn (voor het Zuiden relevante) bevoegdheden verantwoordelijkheid blijven opne-

men. Dienovereenkomstig verzoekt de heer Freddy Sarens de minister dan ook formeel om aan de commissie een horizontaal begrotingsoverzicht voor het domein ontwikkelingssamenwerking te bezorgen.

De heer Sarens meent verder eveneens te mogen constateren dat het afschaffen van het horizontale beleid met name ook een behoorlijk negatieve impact heeft op de betrekkingen met onze belangrijkste ontwikkelingspartner, Zuid-Afrika. Voormalig minister Anciaux had ter plekke immers met veel bravoure een ongelooflijke multitudine aan projecten aangekondigd, dan wel gelanceerd. Dit alles weliswaar zonder daarvoor over de nodige middelen te beschikken. De Zuid-Afrikaanse partner moet nu echter vaststellen dat plotsklaps flink wat van die projecten gesneuveld blijken te zijn. Slechts een beperkt aantal ervan werden behouden, doordat ze net op tijd werden overgeheveld van het horizontale naar het verticale beleid. Van de minister had de heer Sarens dan ook graag een omstandige vergelijking gekregen van hetgeen enerzijds door de heer Anciaux werd aangekondigd qua projecten in Zuid-Afrika en hetgeen daarvan anderzijds vandaag nog reëel voorligt. Hoe dan ook heeft Vlaanderen met dit alles geen te beste indruk gemaakt in Zuid-Afrika.

- *Aangekondigde decreten*

De heer Freddy Sarens constateert verder dat de minister hier drie ontwerpen van decreet heeft aangekondigd, en tevens heeft verwezen naar een blijkbaar nog door de meerderheid in te dienen voorstel van kaderdecreet inzake de ontwikkelingssamenwerking. Voor wat de drie ontwerpen (respectievelijk over : educatie, vorming en sensibilisering ; gemeentelijke convenanten ; waarborgverlening) betreft, gaat het op zich inhoudelijk zeer zeker om valabele initiatieven. Maar ook hier moet weer geconstateerd worden dat dit alles behoorlijk laat in de legislatuur komt, zeker als men rekening houdt met het feit dat het nieuwe Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid al aan het begin van de legislatuur met veel poeha werd aangekondigd. Zo vlak voor de verkiezingen van juni 2004 dreigt een en ander overigens ook te ontaarden in een wetgevende haastklus, hetgeen doorgaans niet bevorderlijk is voor de kwaliteit van het wetgevend werk en voor het daarop te baseren beleid.

- *Educatie, vorming en sensibilisering*

Specifiek voor wat het aangekondigde decreet inzake educatie, vorming en sensibilisering betreft,

wijst de heer Sarens er verder op dat dit ontwerp, hoewel het onbetwistbaar zijn nut kan hebben, de facto achterloopt op de realiteit.

- *Gemeentelijke convenanten ontwikkelingssamenwerking*

Met betrekking tot het decreet op de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerkingsconvenanten stelt de heer Sarens vast dat op een totaal van 308 Vlaamse gemeenten, er uiteindelijk slechts dertig geselecteerd werden. Bij die dertig gaat het dan nog bijna uitsluitend om vrij grote gemeenten. Zijns inziens is dit het rechtstreekse gevolg van de manier waarop dergelijke convenanten zijn geconcipieerd. Enkel gemeenten die in ruime mate over de nodige mensen en middelen beschikken, kunnen immers een dergelijke verbintenis aangaan. Vanuit de praktijk van zijn eigen kleine gemeente, moet de heer Sarens echter vaststellen, dat de kleinere gemeenten de facto steeds uit de boot vallen voor dit beleid. En dit ondanks het feit dat veel van die kleinere gemeenten over een zeer actief en goed draaiend 11.11.11-comité beschikken, dat zich niet enkel bezighoudt met de grote jaarlijkse geldinzamelactie, maar ook continu inspanningen levert inzake sensibilisering en concrete projecten.

Heel het concept van de zogenaamde "stedenband" is met andere woorden wel erg mooi op papier, maar totaal onhaalbaar als men daarvoor niet over de nodige financiële en personele middelen beschikt. Waardoor heel dit gegeven in de realiteit meteen ook maar een zeer beperkt nut dreigt te hebben.

Daarbij komt dan nog de vraag hoe het nu precies zit met het gelijkaardige federale initiatief rond gemeentelijke convenanten, dat nog door toenmalig federaal staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking Boutmans gelanceerd werd. Alle gemeenten werden hierover aangeschreven vanuit de federale overheid, maar later werd daar niets meer van vernomen. Van de minister had de heer Sarens derhalve graag vernomen of dit federale initiatief nog wordt voortgezet door de nieuwe federale minister van Ontwikkelingssamenwerking, de heer Verwilghen ?

- *Waarborgverlening*

Met de oogmerken van het decreet op de waarborgverlening heeft de heer Sarens op zich al evenmin problemen. Wel meent hij dat men terzake in de beleidsbrief een behoorlijke slag om de arm houdt, daar waar enerzijds voorzien wordt in een

specifiek budget voor het jaar 2004, terwijl anderzijds ook gesteld wordt dat er nog gezocht wordt naar wegen om tot een fonds te komen dat cumulatief wordt uitgebouwd. Het principe van een meerjarenfonds lijkt dus verworven, maar men weet blijkbaar nog niet hoe men dat concreet zal realiseren en zelfs niet of zulks überhaupt wel realiseerbaar is.

De minister repliceert hierop dat het wel degelijk de bedoeling is om de bedragen die jaarlijks in de begroting worden ingeschreven t.b.v. de waarborgverlening, over meerdere jaren te laten cumuleren in een fonds. Zoals de zaken nu staan, gaat het niet gebruikte deel van die middelen op het einde van het begrotingsjaar immers telkens onherroepelijk verloren (door de annulering van het begrotingsgeven). Om een dergelijk meerjarenfonds te realiseren denkt men meer bepaald in de richting van een dienst met afzonderlijk beheer (DAB). Maar zulks vereist natuurlijk wel dat daarvoor eerst een degelijke decretale basis wordt voorzien. De enige onduidelijkheid die er derhalve nog is, is van louter juridisch-technische aard : welke vorm moet dat fonds aannemen, hoe moet het beheerd worden e.d.m.

- *Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking*

Ook over de nood aan een kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking is de heer Sarens het principeel eens. Maar opnieuw moet vastgesteld worden dat men wel erg laat in de legislatuur voor de dag komt met iets dat er in wezen al lang had moeten zijn. Daarnaast stelt zich ook het probleem dat de context waarin dat kaderdecreet op heden tot stand moet komen verre van duidelijk is. Men is het immers niet eens hoe de in de Lambermontakkoorden afgesproken verdere defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking nu precies zal gebeuren. Dit heeft tot gevolg dat men absoluut niet weet welke bevoegdheden (en middelen) uiteindelijk zullen worden toegewezen aan Vlaanderen. Het indienen van een kaderdecreet wanneer men niet eens de juiste contouren kent van het toekomstige ontwikkelingssamenwerkingslandschap, komt de heer Sarens dan ook niet bijster logisch over. Hij vreest dan ook dat, net zoals dat het geval is met het bovengenoemde waarborgfonds, men in wezen nog steeds niet goed weet hoe een en ander precies zal moeten worden ingericht. Uit de teksten die daarrond reeds informeel circuleren meent hij dan ook te kunnen opmaken dat men, bij wege van noodgreep, dan maar beslist heeft om gewoonweg datgene wat op federaal niveau reeds bestaat te kopiëren, of dupliceren.

- *Africalia-project*

De heer Freddy Sarens komt dan tot de kwestie van het nog door voormalig federaal staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking Boutmans gelanceerde Africalia-project. Op zich was dit inhoudelijk best wel een interessant project, waarbij men via culturele uitwisselingsprojecten met het Zuiden probeerde om de Noord-Zuidproblematiek eens op een andere manier te benaderen. Voor het project in kwestie werd daarenboven een budget uitgetrokken dat bijna even groot was als het volledige Vlaamse budget voor ontwikkelingssamenwerking.

En toch moet vastgesteld worden dat dit project in een verslag van 11.11.11 – toch de koepelorganisatie van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging – behoorlijk zware kritiek krijgt. Kritiek die trouwens grotendeels overeenstemt met de kritieken die de CD&V-fractie hierover reeds meermaals in deze commissie geformuleerd heeft. Enerzijds is het immers duidelijk dat “culturele” projecten, zoals Africalia er onmiskenbaar een was, niet meer thuishoren bij de federale overheid, die immers (conform de bevoegdheidsverdeling in het federale België) nagenoeg geen enkele culturele expertise meer in huis heeft. En anderzijds heeft de federale overheid het ook niet nuttig geoordeeld om te proberen dit gebrek aan expertise en visie enigszins te ondervangen, door de diverse ngo's die daarrond werken, bij het project te betrekken. Wel integendeel, de betrokken ngo's hebben niet of nauwelijks vat gehad op heel dit gebeuren.

- *Toekomst van de VVOB*

De heer Freddy Sarens stelt zich verder ook vragen bij de toekomstvisie die men heeft op de rol van de VVOB. Het betreft hier een instrument dat zijn voor- en zijn tegenstanders heeft en dat zowel lof als kritiek krijgt. Maar niemand kan daarbij ontkennen dat deze instantie in de loop van haar bestaan heel wat waardevolle expertise heeft opgebouwd en succesvol is ingeschakeld geworden in het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid met Zuid-Afrika.

In de voorliggende beleidsbrief lijkt men echter vast van plan om een en ander opnieuw op de helling te zetten. Op termijn wil men immers duidelijk komen tot een afbouw van de nu bestaande band tussen de VVOB en de Vlaamse Gemeenschap, waarbij de VVOB momenteel optreedt als uitvoerend agentschap voor de Vlaamse Gemeenschap. De heer Sarens kan zich daarbij zelfs niet van de indruk ontdoen dat men de VVOB op vandaag

hoogstens nog gedooft, maar tegelijk bezig is om deze instelling stilletjes aan dood te knippen. Van de minister had hij derhalve graag wat meer duidelijkheid gekregen over diens toekomstvisie op de VVOB.

- *Zuid-Afrika*

Wat de inhoud van het landenprogramma voor Zuid-Afrika betreft, stelt de heer Sarens vast dat volgens de beleidsbrief dra nieuwe afspraken zullen moeten worden gemaakt met de Zuid-Afrikaanse partner. Van de minister had hij graag vernomen of de noodzaak tot aanpassing van het programma Zuid-Afrika voortvloeit uit het feit dat er gewoon minder middelen beschikbaar zijn ?

- *Marokko*

Met betrekking tot Marokko laat de heer Sarens opmerken dat de fase van het opmaken van een omgevingsanalyse blijkbaar eindelijk voorbij is. Zijns inziens heeft dit veel te lang – met name drie jaar – geduurd. Tevens stelt hij vast dat men nog steeds de piste wenst te bewandelen van de samenwerking met lokale verenigingen van Marokkaanse migranten hier te lande. En hoewel dit best een aardig idee lijkt, had hij van de minister toch graag eens vernomen hoe men die allochtone verenigingen nu in concreto bij het beleid zal betrekken. Tot op heden blijft men daarover immers rijkelijk vaag. Tevens merkt hij op dat onder voormalig minister Vogels de aandacht voor Marokko is beginnen verschuiven in de richting van de vrouwenproblematiek. Zonder op enigerlei wijze afbreuk te willen doen aan het belang van de vrouw in de algemene ontwikkelingsproblematiek, meent de heer Sarens toch dat het niet goed is om binnen het kader van de (nuttige en noodzakelijke) geografische concentratie, maar permanent te gaan schuiven met de thematische prioriteiten. Zoiets maakt zeker geen goede indruk bij onze verdragspartners, laat staan dat het de continuïteit van het Vlaamse beleid ten goede komt. Gelijkaardige verschuivingen lijken zich trouwens ook voor te doen voor wat Mozambique betreft. De trend is dus algemeen.

- *Geen budgettaire groeipad*

Verder valt het de heer Sarens ook op dat men voor elk land de begrotingscijfers van 2003 handhaaft. Voor geen enkel van de partnerlanden wordt zelfs maar in een minimaal groeipad voorzien. Van de minister had hij terzake dan ook graag vernomen hoe dit te rijmen valt met de intentie om op

termijn ook vanuit Vlaanderen bepaalde ontwikkelingsnormen en doelstellingen te halen.

- *Reorganisatie van de omkadering van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking*

Voor wat de reorganisatie van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid betreft, meent de heer Freddy Sarens dat deze operatie in wezen in hetzelfde bedje ziek is als het kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking. Hoe kan men immers de toekomstige behoeften aan personeel en middelen correct inschatten als men nog niet eens weet wat er op federaal niveau zal gebeuren en hoe onze bevoegdheden er morgen zullen uitzien ?

- *Bij wege van conclusie*

Ter afsluiting van zijn betoog affirmeert de heer Freddy Sarens nogmaals dat hij, vooral in het licht van het belang van dit beleidsdomein, een en ander behoorlijk ontgoochelend vindt. Hij herhaalt daarbij dat dit zeker geen verwijt is aan minister Sannen persoonlijk, aangezien deze pas zeer recent de bevoegdheid ontwikkelingssamenwerking heeft overgenomen. Vanuit parlementair oogpunt kan men echter niet anders dan concluderen dat de Vlaamse regering in deze over de afgelopen legislatuur geen blijk heeft gegeven van behoorlijk bestuur.

2.2 Tussenkost van de heer Patrick Hostekint

- *Beperkt politiek draagvlak voor ontwikkelingsamenwerking*

Bij de aanvang van zijn tussenkost betreurt de heer Patrick Hostekint vooreerst de relatief geringe belangstelling van de meeste parlementairen voor de problematiek van de ontwikkelingssamenwerking. Het veeleer beperkte parlementaire draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking staat overigens in scherp contrast tot de bevindingen van een recent HIVA-onderzoek (cf. ook de tussenkost van de heer Sarens), luidens hetwelke niet minder dan 91 percent van de Vlamingen vinden dat er meer gedaan moet worden voor de derde wereld. Ook het succes van de recente 11.11.11-campagne wijst overigens in die richting. Dit alles maakt de geringe parlementaire interesse voor ontwikkelingssamenwerking dan ook des te navranter.

Overigens stelt de heer Hostekint, zonder de heer Sannen dienaangaande een verwijt te willen toe-

sturen, vast dat ook op regeringsniveau (federaal én Vlaams) de interesse voor ontwikkelingssamenwerking veeleer beperkt is. De materie wordt zelfs overduidelijk wat stiefmoederlijk behandeld. Een situatie waaraan de opwaardering qua titulatuur op het federale niveau, van staatssecretaris (de heer Boutmans) tot minister (de heer Verwilghen), in wezen ook niets verandert. De nieuwe federale minister van Ontwikkelingssamenwerking is immers zo goed als onder curatele van de federale minister van Buitenlandse Zaken geplaatst. Ook op regeringsniveau volgt de politiek in deze de bevolking dus niet.

- *Pleidooi voor kleinschalige projecten*

Bij wege van voorbeeld van dat laatste haalt de heer Hostekint het feit aan dat de heer Verwilghen nog maar zeer recent het nochtans straatarme Burkina Faso geschrappt heeft als prioritaire partner voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking. Deze officiële Belgische desinteresse staat in scherp contrast tot het engagement dat sommige privé-personen bereid zijn te nemen ten aanzien van de bevolking van Burkina Faso. In dat opzicht was er nog maar enkele weken geleden een markante reportage te zien in het programma “Koppen”. Daar werd melding gemaakt van het bestaan van een alhier weinig bekend jaarlijks wielerevenement, de “ronde van Burkina Faso”. Rond dat wielergebeuren heeft zich een “vzw vrienden van Burkina Faso” gevormd. Deze vzw wordt gerund door twee oud-wielrenners, die zich tot doel hebben gesteld om, via sponsorship vanwege kleine bedrijven, een programma op te zetten voor het boren van waterputten en het installeren van pompen in Burkina Faso. Volgens de heer Hostekint was het daarbij ronduit aandoenlijk om te zien hoe voor de prijs van enkele honderdduizenden oude Belgische franken ganse dorpen van drinkbaar water voorzien konden worden. Zelfs kleine projecten, met beperkte middelen, kunnen dus een substantiële verbetering betekenen voor de levenskwaliteit van achtergestelde bevolkingsgroepen. Volgens de heer Patrick Hostekint zou dit voorbeeld in elk geval een inspiratiebron moeten zijn voor het bewandelen van creatieve en niet-traditionele paden.

Op federaal niveau schijnt men dit echter helemaal niet te willen inzien. Wel integendeel. De federale minister van Ontwikkelingssamenwerking heeft verklaard dat hij weer meer met grote bedrijven en grote projecten wil werken in de ontwikkelingssamenwerking. Iets wat in het verleden nochtans zeker geen onverdeeld succes gebleken is en waarmee men tegelijk ook het bij de kleine bedrijven en bij brede lagen van de bevolking aanwezige draag-

vlak voor het opzetten van concrete kleinschalige projecten in de derde wereld straal negeert.

- *Waterproblematiek*

Overigens laat de heer Hostekint inzake de problematiek van de watervoorziening nog opmerken dat hij het ten volle eens in met de recentste 11.11.11-campagne, luidens dewelke drinkbaar water een basisrecht is en dus zeker geen goed kan zijn dat verkocht wordt door grote privé-ondernemingen.

- *Opdoeken van het horizontaal beleid*

De heer Patrick Hostekint constateert verder dat het horizontale beleid nu zo goed als volledig opgedoekt is. Toen deze beleidspiste enkele jaren geleden gelanceerd werd door voormalig minister Bert Anciaux leek het prima facie nochtans een goed idee om alle Vlaamse ministers te sensibiliseren en te responsabiliseren inzake ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Uiteindelijk bleek deze beleidsoptie echter een maat voor niets te zijn. Uit een afzonderlijke bevraging van nagenoeg elke Vlaamse minister leerde de heer Hostekint immers dat de diverse functionele departementen (op een enkele uitzondering na) hun principiële engagement om tien percent van hun internationale middelen te besteden aan ontwikkelingssamenwerking absoluut niet haalden en vaak zelfs nauwelijks pogingen ondernamen om dit streefdoel te halen. Op zich hoeft dit eigenlijk ook niet echt te verbazen, aangezien men bij deze denkpiste uitging van een ideaaltypische situatie, daar waar minister Anciaux in de realiteit van het dagdagelijkse politieke en bestuurlijke bestaan absoluut het gezag en de macht niet had om zijn collega ministers tot een dergelijke inspanning te verplichten.

In het licht van deze constatacie had de heer Hostekint dan ook graag van minister Sannen vernemen wat nu precies het lot is van een aantal projecten die destijds toch konden worden opgestart in het kader van dat horizontale ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Hij denkt daarbij met name aan een aantal projecten die toenmalig Vlaams minister-president én buitenlandminister, Patrick Dewael, in Zuid-Afrika heeft opgezet met betrekking tot de strijd tegen HIV/AIDS evenals aan milieuprojecten en projecten inzake openbare werken in dat land.

- *VVOB*

Nog in verband met de Vlaamse samenwerking met Zuid-Afrika stelt de heer Patrick Hostekint vast dat de minister in zijn beleidsbrief de intentie uitdrukt om op een meer directe manier te gaan samenwerken met dat land. Die directe samenwerking zou in casu moeten verlopen via de VVOB, die een eigen vertegenwoordiger heeft in dat land. Maar tegelijk wordt elders in dezelfde beleidsbrief vrij expliciet gesteld dat het optreden en de werking van de VVOB als agentschap voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking aan een grondige herevaluatie toe is. Dit lijkt de heer Hostekint minstens enigszins contradictorisch te zijn. Van de minister had hij terzake dan ook graag enige nadere toelichting gekregen omtrent het toekomstige lot van de VVOB.

- *Geografisch concentratiebeleid*

De heer Hostekint komt dan tot de kwestie van de Vlaamse samenwerking met drie prioritaire partnerlanden, te weten : Zuid-Afrika, Mozambique en Marokko. Dit beleid van geografische concentratie kan, gezien de beperktheid van de Vlaamse middelen voor ontwikkelingssamenwerking, principieel zeker zijn goedkeuring wegdragen.

- *Zuid-Afrika*

Zuid-Afrika is onze oudste partner. De samenwerking met dat land is historisch gegroeid vanaf ongeveer midden de negentiger jaren, zodat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking daar dan ook al zeer goed voet aan de grond heeft gekregen. De heer Hostekint verklaart zich verder ten algemenen titel zeer tevreden over hetgeen Vlaanderen daar heeft weten te realiseren.

- *Mozambique*

Ook het feit dat Mozambique recent werd geselecteerd als prioritaire partner voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking kan ten volle de goedkeuring van de heer Hostekint wegdragen. Het gaat hier immers om een van de armste landen ter wereld, dat niet alleen regelmatig te kampen heeft met allerhande natuurgeweld, maar dat ook volledig uitgeput is door de decennia van burgeroorlog die het achter de rug heeft. De heer Patrick Hostekint wijst er daarbij op dat een van de smerigste erfenissen van die burgeroorlog erin bestaat dat het land nog steeds bezaaid ligt met antipersoonsmijnen, die nog dagelijks slachtoffers maken en waardoor vele velden onbruikbaar zijn gewor-

den voor de landbouw. Deze problematiek alleen al zou Mozambique nog decennialang parten kunnen spelen.

- *Marokko*

Voor wat de Marokko betreft, meent de heer Patrick Hostekint daarentegen dat dit land in wezen ten onrechte werd geselecteerd als partnerland voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Volgens de terzake vigerende internationale criteria gaat het hier zelfs helemaal niet om een ontwikkelingsland. In Marokko wordt in elk geval geen honger geleden. Het is dan ook enigszins bevreemdend om te moeten vaststellen dat ook voor de – nochtans wel erg selectief geworden – Belgische ontwikkelingssamenwerking (cf. het hoger reeds vermelde schrappen van Burkina Faso als partnerland) Marokko een prioritaire partner blijft. Hierover door de heer Hostekint – die ook gemeenschapssenator is – in de Senaat bevraagd, verklaarde de federale minister van Ontwikkelingssamenwerking, de heer Marc Verwilghen, dat Marokko als partnerland weerhouden werd omdat het toch wel met heel wat problemen af te rekenen heeft. Een van de zaken die België (en ook Vlaanderen) daar wil aanpakken, is het verbeteren van de positie van de vrouw. Zonder in enigerlei mate te willen twifelen aan het legitieme karakter van de inzet voor de vrouwenrechten, meent de heer Hostekint dat dit toch niet de meest prioritaire doelstelling van een ontwikkelingssamenwerkingsbeleid kan zijn. Zijns inziens moet de prioritaire doelstelling van de ontwikkelingssamenwerking erin bestaan om te helpen voorzien in een aantal basisnoden (voldoende voedsel, zuiver water, basisgezondheidszorg, e.d.m.) en dit op de eerste plaats in de armste landen ter wereld.

- *Verdere defederalisering*

Met betrekking tot de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking, wijst de heer Patrick Hostekint op een zin uit de beleidsbrief (pag. 4), luidens dewelke de Vlaamse regering blijft uitgaan van de uitvoering van het Lambermontakkoord, ook nu de federale regering de defederalisering verwezen heeft naar een forum op federaal niveau. In het licht hiervan, en louter ten informatieven titel, wenst de heer Patrick Hostekint van de minister te vernemen of het klopt dat er – zoals hij in de wandelgangen vernomen heeft – precies vandaag daarover een overleg zou geweest zijn tussen minister-president Somers en de federale regering ?

- *Bij wege van conclusie*

Tot besluit van zijn tussenkomst stelt de heer Patrick Hostekint vast dat er vanuit Vlaanderen wel degelijk inspanningen worden geleverd om op een ernstige en duurzame manier aan ontwikkelingssamenwerking te doen. Ook het feit dat er binnen de Vlaamse regering een minister specifiek bevoegd is voor ontwikkelingssamenwerking (weliswaar naast zijn – vermoedelijk wat zwaarder wegende – bevoegdheden als minister van Leefmilieu en Landbouw) kan ten volle zijn goedkeuring wegdragen.

Dit alles belet echter niet dat er in wezen heel wat meer gedaan zou kunnen worden. In een ideale wereld zou er binnen de Vlaamse regering zelfs een minister fulltime moeten bezig zijn met ontwikkelingssamenwerking en zou deze ook over heel wat meer middelen moeten kunnen beschikken. Zulks valt te verantwoorden vanuit een dubbel oogpunt. Enerzijds kan men immers niet ontkennen dat de noden en problemen in het Zuiden immens groot zijn. En anderzijds toont het hogergenoemde HIVA-onderzoek ook ondubbelzinnig aan dat er een zeer breed draagvlak aanwezig is bij de Vlaamse bevolking, voor een veel actiever en expansiever ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Daarenboven mag men er volgens de heer Hostekint ook geredelijk vanuit gaan dat meer Vlaamse aandacht en middelen voor ontwikkelingssamenwerking, quasi automatisch zouden leiden tot een beter imago en een sterkere positie van Vlaanderen in de wereld.

2.3 Tussenkomst van de heer Miel Verrijken

- *Misbruiken bij de vroegere Belgische ontwikkelingssamenwerking*

De heer Miel Verrijken stelt vast dat de historie van de Belgische ontwikkelingssamenwerking weinig verheffend is. Decennialang bestond het enige doel van de Belgische ontwikkelingssamenwerking er immers in om de Waalse grootindustrie aan bestellingen te helpen. Terzake wenst hij kort even een sprekend voorbeeld daarvan aan te halen. Een zinkfabriek werd vanuit België geleverd aan Algerije en daar ingeplant dicht tegen de Marokkaanse grens aan. Marokko beschikt immers over niet-onaanzienlijke zinkvoorraden. De politieke spanningen tussen Algerije en Marokko namen echter dermate toe, dat Algerije weigerde om nog langer Marokkaans erts in te voeren. Er werd dan maar zinkerts ingevoerd vanuit Peru. Hetgeen ertoe leidde dat het in Algerije geproduceerde zink zowat het

duurste ter wereld was. De enige die ooit iets verdiend heeft aan heel dit project, was de leverancier van de installaties voor de zinkfabriek, te weten de Waalse grootindustrie. Voor de heer Verrijken is dit een sprekend voorbeeld van de corruptie waarvan de hele Belgische ontwikkelingssamenwerking doortrokken was.

- *Naweeën van het mislukken van het horizontaal beleid*

Daarmee vergeleken zijn de Vlaamse initiatieven een heel stuk "properder", maar tegelijk zijn ze volgens de heer Verrijken ook ridicuul klein en getuigen ze eveneens van nogal wat naïviteit. Hij wil dienaangaande echter geen steen werpen naar minister Sannen. Want die zit uiteindelijk immers opgescheept met de erfenis van het faliekant afgelopen horizontaal ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Een piste, waarvan trouwens iedereen die behept is enige zin voor realiteit, al van te voren had kunnen zeggen dat ze onwerkbaar was. Een beleid willen voeren zonder daarvoor over het nodige gezag te beschikken is immers vragen om moeilijkheden.

- *Samenwerking met Zuid-Afrika*

Voor de heer Miel Verrijken is het in elk geval duidelijk dat er zinnvoller dingen gedaan hadden kunnen worden. Hij doelt daarmee dan vooral op de sector van de culturele samenwerking. Zijns inziens ware zulks met name bijzonder nuttig geweest ten aanzien van de Afrikaner-bevolking van Zuid-Afrika, die daar (hoewel ze economisch doorgaans wat beter af is) nu zwaar verdrukt en achtergesteld wordt en erger. Terzake moet hij tot zijn teleurstelling echter vaststellen dat er geen enkele inspanning in die zin is geleverd. Hij roept de minister dan ook op om alsnog de Afrikaners uit hun cultureel isolement te helpen halen door samenwerkingsprojecten op breed cultureel, taalkundig en onderwijsvlak (vooral dan hoger onderwijs) op te zetten.

- *Vrouwenproblematiek*

Hij vindt het insgelijks navrant om te moeten vaststellen dat Vlaanderen, vooral onder impuls van de vorige Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking, mevrouw Mieke Vogels – een notoire feministe – zijn beperkte middelen inzet om het lot van de vrouw in de derde wereld te verbeteren. Rekening houdende met het gegeven dat achterstelling van de vrouw (behalve in de ontwikkelde

wereld) een wereldomvattend probleem vormt, is het volgens de heer Verrijken totaal onrealistisch om een kwestie van een dergelijke magnitude van uit Vlaanderen te willen aanpakken.

- *Minister zonder politiek gezag*

Een gebrek aan realistische doelstellingen is overigens niet het enige probleem waarmee de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking te kampen heeft. Zo is het volgens de heer Verrijken behoorlijk bizar dat dit beleidsdomein geleid wordt door een minister wiens politieke partij eigenlijk niet of nauwelijks meer bestaat. Op federaal vlak heeft ze zelfs geen enkele verkozene meer.

- *Gauchistische oriëntatie van de ontwikkelingssamenwerking*

Ook in de ontwikkelings-ngo's heeft de heer Miel Verrijken geen enkel vertrouwen. Zijns inziens is praktisch de hele ngo-wereld immers zwaar marxistisch of anderszins gauchistisch geïnspireerd. Het enige doel van al die ngo's bestaat erin om, op een ongecontroleerde manier, fondsen binnen te rijden voor de linkse zaak hier te lande en in de derde wereld.

Dat de ontwikkelingssamenwerking momenteel beheerst wordt door gauchisten allerhande kwam volgens de heer Verrijken ook behoorlijk sterk tot uiting in het optreden van voormalig federaal staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, Eddy Boutmans. Zelf een Vlaming zijnde, verzette deze zich immers tegen elke verdere defederalisering (hoe gering ook) van de ontwikkelingssamenwerking, om de eenvoudige reden dat hij er dan zelf zijn greep wat op zou verliezen. Nog met betrekking tot de ambtsperiode van de heer Boutmans – een notoir marxist-leninist – spreekt de heer Miel Verrijken zijn verontwaardiging uit over het feit dat hij met Belgisch (en dus grotendeels Vlaams) belastingsgeld geprobeerd heeft om overal zijn linkse ideologie te promoten. Tekenend hiervoor is de reis die hij ondernam naar Colombia, vanwaar hij gedurende een week verdween om contacten te leggen met zijn geestesgenoten van het maoïstische Lichtend Pad. Iets wat volgens de heer Verrijken uiteindelijk echter achterhaald werd door de Amerikaanse inlichtingendiensten.

- *Vlaamse samenwerking met Cuba*

Als voormalig Antwerps gemeenteraadslid, spreekt de heer Verrijken ook schande over het feit dat de

stad Antwerpen ontwikkelingshulp verschaftte aan Cuba. Met name schepen Pairon tekende hiervoor verantwoordelijk. De zaak wordt overigens des te schandaliger als men weet dat die Antwerpse ontwikkelingshulp dan nog specifiek gericht was op bijstand inzake onderwijs en er voornamelijk in bestond dat gauchistisch ingestelde Antwerpse leerkrachten, het Spaans nauwelijks machtig, naar Cuba werden gestuurd. Voor de heer Miel Verrijken is het volkomen aberrant dat de stad Antwerpen op een dergelijke manier heeft bijgedragen aan de werking van een van de belangrijkste indoctrinatie-instrumenten (het onderwijs) van een totalitair regime. Het geval Elián Gonzales, het jongetje dat zijn moeder verloor tijdens een vluchtpoging naar de VS, is hier een sprekend voorbeeld van. Na door de twijfelachtige Clinton-administratie te zijn teruggestuurd naar Cuba, werd het kind immers heropgevoed tot modelpionier van de Cubaanse revolutie. Kwestie van het kind ten tonele te kunnen voeren telkens dat het regime goed uitkomt. Dat Antwerpse ambtenaren met Vlaams geld desalniettemin toch nog "pedagogische bijstand" verlenen aan Cuba, is volgens de heer Verrijken totaal immoreel en verwerpelijk.

Niet alleen de samenwerking tussen de stad Antwerpen en Cuba vindt overigens geen genade in de ogen van de heer Verrijken. Zijns inziens mag er vanuit Vlaanderen als geheel ook geen de minste samenwerking zijn met Cuba. Hij spreekt dan ook schande over het feit dat de heer Stevaert, toen hij nog Vlaams minister was, Cuba bezocht heeft en daar gebruik gemaakt heeft van de persoonlijke limousine van Fidel Castro. Een man die nota bene aan het hoofd staat van een folterend en moordend regime. Van de minister vraagt de heer Verrijken dan ook de verzekering dat er noch direct, noch indirect nog Vlaams geld of Vlaamse steun naar Cuba gaat.

- *Gebrek aan controle op de ngo-wereld*

Het stoort de heer Verrijken ook buitenmatig dat de minister niet of nauwelijks controle of invloed heeft op de werking van dit soort van ngo's en op dergelijke gemeentelijke initiatieven. Dit gebrek aan controle en controlemogelijkheden, zorgt ook voor de financiële voedingsbodem waarop het gauchisme hier verder kan gedijen.

- *Marokko*

Voor wat Marokko betreft, stelt ook de heer Verrijken dat het hier helemaal niet om een ontwikkelingsland gaat. Hij wijst er daarbij nog op dat

dit land een zeer groot deel van zijn BNP haalt uit financiële overdrachten van Marokkaanse gastarbeiders in Europa. Voor de rest wordt het land gewoon uitgebuit door een feodaal regime. Met het geld dat de Marokkaanse gastarbeiders hier verdienen, of met hun werklozensteun, dan wel hun kinderbijslag, zijn zij immers vele keren rijker dan hun landgenoten die niet geëmigreerd zijn. Dermate zelfs dat die "Belgische Marokkanen" in hun oorspronkelijke thuisland hele dorpen kunnen opkopen, wier inwoners dan huur moeten gaan betalen voor de woning die ze daar betrekken. De heer Miel Verrijken voegt daar nog aan toe dat het een algemeen bekend feit is – behalve bij de officiële instanties – dat die huur maar al te vaak wordt betaald in hasjesj, die dan uiteindelijk zijn weg vindt naar West-Europa. Volgens de heer Verrijken is het derhalve ronduit immoreel om ontwikkelingshulp te geven aan een land dat we in wezen sowieso reeds in stand helpen houden via onze sociale uitkeringen. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat dertig miljoen mensen ten eeuwigden dage zouden blijven teren op financiële transfers van hieruit ?

- *Concentratie van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking op watervoorziening*

De heer Verrijken wenst echter niet geheel negatief te zijn. We kunnen immers ook zinvolle dingen doen. Hij denkt daarbij met name aan de, zowel in Vlaanderen als in Nederland, overvloedig aanwezige kennis inzake de waterproblematiek in al zijn aspecten. De oplossing is dus eigenlijk heel simpel : Vlamingen en Nederlanders zouden samen de "waterdragers" van de wereld moeten worden. Dit is overigens niet enkel een kwestie van expertise. Wanneer we ons concentreren op het boren van waterputten – iets wat relatief eenvoudig en goedkoop is – zetten we onze beperkte middelen ipso facto reeds op een uiterst kost-efficiënte manier in. Daarenboven is dit alles (omdat het telkens over kleine bedragen gaat) absoluut niet corruptogeen, en kan de hele zaak ook beheerd worden via erg lichte administratieve structuren. Het hoeft volgens de heer Verrijken dan ook geen betoog dat dit alles ons imago in de wereld zeer ten goede zou komen.

- *Bij wege van conclusie*

Afsluitend roept hij de minister derhalve op om het roer radicaal om te gooien. In plaats van allereerste ingewikkelde projecten op te zetten, moet gestreefd worden naar eenvoud. Op die manier zou ook een halt worden toegeroepen aan het nu in de ontwikkelingssector welig tierende ngo- en gemeentelijk bolsjevisme.

2.4 Tussenkost van de heer Frans Ramon

- *Cuba*

De heer Frans Ramon wil het in zijn tussenkost expliciet niét hebben over Cuba, aangezien deze kwestie hier helemaal niet aan de orde is. Rekening houdende met het feit dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking absoluut niet actief is in dat land, zijn tussenkosten dienaangaande volstrekt niet ter zake doend.

Uit de schriftelijke en mondelinge uiteenzetting van de minister onthoudt de heer Frans Ramon vooral twee belangrijke zaken.

- *Continuïteit*

Eerstens is het duidelijk dat het Vlaamse ontwikkelingsamenwerkingsbeleid gekenmerkt wordt door een zeer hoge mate aan continuïteit. De grote lijnen die de voorbije jaren werden uitgezet – en waarover inderdaad wel een en ander te vertellen valt, mocht zulks geen mosterd na de maaltijd zijn – worden gecontinueerd. Veeleer dan ons met het verleden bezig te houden, is het zaak om de blik te richten op het komende werkjaar en, bij uitbreiding daarvan, op de periode van de nabije toekomst. Het enige wat nu telt is enerzijds de bestaande samenwerking met onze drie preferentiële partners (Zuid-Afrika, Mozambique en Marokko). En daarnaast zijn eveneens van belang : de lijnen die zijn uitgezet inzake sensibilisering, educatie en vorming ; de convenanten met de gemeenten én het waarborgfonds. Dit alles was reeds geïnitieerd, maar wordt nu voortgezet onder het beleid van de huidige minister. Dit is dus niet nieuw, maar vormt de logische en consequente voortzetting van wat in het verleden reeds op de sporen werd gezet.

- *Consolidering*

Een tweede element dat kenschetsend is voor het beleid van de minister is de "consolidering" van een aantal zaken via de diverse decreten die hier werden aangekondigd (educatie, gemeentelijke convenanten, het waarborgfonds) of vermeld (het kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking). Met name is het hierbij volgens de heer Ramon van belang dat we er nu ook vanuit Vlaanderen voor zorgen dat er een structurele onderbouw komt voor het beleid. Een dergelijke decretale verankering betekent immers dat er veel beter aan kwaliteitsbewaking kan worden gedaan.

- *Niet wachten op de afwikkeling van de defederalisering*

Dat een en ander misschien wel wat lang op zich heeft laten wachten is wel waar, maar ook hier geldt de regel dat heden en toekomst moeten primeren op het terugblikken naar het verleden. In dezelfde zin mag ook het feit dat de defederaliseringsoperatie van de ontwikkelingssamenwerking haar beslag nog niet heeft gekregen, de totstandkoming van deze decreten niet in de weg staan. We moeten er immers sowieso voor zorgen dat de dingen die we vanuit Vlaanderen (willen) doen, ook effectief goed gedaan worden. Een degelijk decretaal kader is derhalve geen overbodige luxe. Daar nog langer mee wachten ware derhalve niet verantwoord.

- *Basisprincipes van het beleid t.a.v. de partnerlanden*

De heer Frans Ramon komt daarna even kort terug op de prioritaire landen voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Voor alle drie de betrokken landen meent hij dat we op het goede spoor zitten, in de mate dat onze aanpak daar gebaseerd is op degelijk onderbouwde strategienota's. Anderzijds zijn we daar ook in methodologisch opzicht goed bezig, aangezien we de PCM-methode (Project Cycle Management) nu ten volle implementeren en ons, in vergelijkend opzicht, ook richten op de zogenaamde "best practices". Voor de heer Frans Ramon lijkt het geen de minste twijfel dat dit de basisprincipes zijn waarop ons beleid ten aanzien van de drie prioritaire partnerlanden terecht gestoeld is.

Verder betreurt de heer Ramon wel enigszins het feit dat de samenwerking met Mozambique en Marokko zo traag op gang is gekomen, maar tegelijk wijst hij erop dat een goede voorbereiding eigenlijk al bijna het halve werk is.

Hij refereert daarbij naar het door enkele van de vorige sprekers aangehaalde waterput-voorbeeld. Terzake deelt hij met name hun mening niet dat deze "simpele" en "kleine" ingreep ipso facto ook een goede en juiste ingreep zou zijn. Klein staat in de ontwikkelingssamenwerking niet per definitie gelijk aan goed. Alles is in werkelijkheid veel ingewikkelder dan het lijkt. Een waterput boren is één ding, de keuze van de juiste inplantingsplaats, de eigenlijke waterbedeling, de zorg voor, en het onderhoud van, de pompsystemen en van de waterleiding, de mensen van ter plekke de nodige kennis bezorgen (én hen sensibiliseren om zelf daarvoor in te staan) ligt al heel wat moeilijker en ingewik-

kelder. De ervaring leert dat we ons in elk geval niet mogen laten vangen door simplismen. Elk zogenaamd "klein" project vergt immers inbedding in een breder kader om ten volle tot zijn recht te kunnen komen en om het optimale effect en "rendement" te realiseren.

De heer Frans Ramon stelt daarnaast dat de samenwerking met onze drie prioritaire partnerlanden een waarachtig "partnerschap" moet zijn. Hetgeen wil zeggen dat ze niet alleen op een gedegen manier dient te gebeuren, maar ook moet gebeuren in een geest van constructieve dialoog met de meest betrokken mensen. Ook is het goed dat er voor alle landen een aantal transversale thema's aan bod komen. Deze mogen dan voor elk land lichtjes verschillen, toch is het duidelijk dat de klemtoon daarbij telkens komt te liggen op de HIV/AIDS-problematiek en de genderproblematiek. Twee elementen die van cruciaal belang zijn als men reëel wil werken aan een duurzame capaciteitsopbouw naar de toekomst toe.

- *Gemeentelijke convenanten*

Naast deze directe en indirecte samenwerking met de prioritaire partnerlanden, meent de heer Frans Ramon te mogen vaststellen dat ook heel wat gemeenten interesse hebben voor ontwikkelingssamenwerking op basis van gemeentelijke convenanten. De interesse voor dit instrument zal echter waarschijnlijk de budgettaire mogelijkheden ver overschrijden. De trend gaat echter duidelijk de goede richting uit. Onder andere de piste van de capaciteitsopbouw binnen de gemeenten kan daarbij de bijzondere goedkeuring van de heer Ramon wegdragen. Veeleer dan de centrale administratie alles te laten dicteren aan de gemeenten, komt het erop aan de gemeenten zodanig toe te rusten dat ze op een degelijke manier de internationale solidariteit gestalte kunnen geven vanop het gemeentelijk niveau.

- *Budget voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking*

Qua totaalbudget voor de Vlaamse ontwikkelingsamenwerking (16.200.000 euro) is de heer Frans Ramon de mening toegedaan dat dit nog altijd veel te beperkt is. En ook het stijgingsritme van deze begroting ligt zijns inziens veel te laag. Door de beperktheid van het budget is het dan ook zaak om ons qua projecten enigszins bescheiden op te stellen. De realiteit dicteert immers dat we enkel die dingen aankunnen waarvoor we ook effectief het geld hebben. Een veeleer bescheiden opstelling is

voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking derhalve pure noodzaak.

- *Educatie, vorming en sensibilisering*

De heer Ramon vindt verder dat de minister terecht bijzonder sterk de klemtoon legt op educatie, vorming en sensibilisering. Het draagvlak voor de ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen kan immers niet groot genoeg zijn. Terzake is de heer Ramon overigens verre van pessimistisch : heel wat mensen zijn zeker gevoelig voor de Noord-Zuid-problematiek. Deze sowieso reeds aanwezige gevoeligheid verdient ongetwijfeld enige ondersteuning. En daarenboven kan het inzetten van wat extra middelen ter ondersteuning van allerhande initiatieven inzake educatie, vorming en sensibilisering zeker nog heel wat meer belangstelling en inzet opleveren.

- *Waarborgverlening*

Ook voor wat het waarborgfonds betreft, spreekt de heer Frans Ramon zijn tevredenheid uit over het feit dat men hier nu eindelijk eens werk wil van maken. In het verleden gebeurde daarrond immers helemaal niets. Nu lijkt de zaak in beweging te komen en kan de waarborgverlening mogelijks definitief op de sporen gezet worden.

- *Stopzetting van het horizontaal beleid*

Een laatste opmerking van de heer Ramon betreft de horizontale samenwerking. Het definitief stopzetten van het horizontaal beleid levert zijns inziens toch ook problemen op qua parlementaire controle. Niemand heeft immers nog een totaalzicht op de inspanningen die andere departementen terzake mogelijks, en waarschijnlijk, nog leveren. In het verlengde daarvan weet overigens ook niemand meer wat nu het echte totaalbudget is dat Vlaanderen besteedt aan internationale solidariteit.

2.5 Tussenkoms van de heer André Moreau

- *Onrealistisch karakter van het horizontaal beleid*

De heer André Moreau stelt vast dat hier al heel wat gezegd is over het zogenaamde "horizontale beleid". Hij constateert met de andere commissieleden dat voormalig minister Bert Anciaux zich sterk maakte dat de overige ministers van de Vlaamse regering gesensibiliseerd en geresponsa-

biliseerd zouden worden qua ontwikkelingssamenwerking, zodanig dat ze daaraan tien percent van hun internationale middelen zouden gaan besteden. Ten persoonlijke titel verklaart de heer Moreau hierover dat hij dit toentertijd reeds aanzag als een droom of een denkoefening, veeleer dan als een realistische beleidsoptie. Hij meent dan ook dat men dit, vanuit het oogpunt van de politieke nuchterheid en realiteitszin, ab initio zwaar had moeten relativiseren.

- *Budgettaire streefdoelen qua ontwikkelingssamenwerking*

Een tweede punt dat de heer André Moreau naar voor wenst te brengen, is dat reeds in de jaren zeventig een aantal eminente economen (waaronder zowel vader als zoon Eyskens) stelden dat een inspanning ten belope van één percent van het BNP voor ontwikkelingssamenwerking zowel haalbaar als wenselijk was. Drie decennia later moeten we echter constateren dat het streefcijfer is teruggebracht tot 0,7 percent van het BNP en dat het nog steeds niet gehaald wordt. Ook hier is er derhalve ampele gelegenheid tot relativering en is het zaak om de doelstellingen nuchter te gaan bijstellen.

- *Pleidooi voor realisme*

In het algemeen constateert de heer Moreau dat er dus een aanzienlijk verschil is tussen dromen en vrijblijvende denkoefeningen enerzijds, en wat politiek gezien realistisch en realiseerbaar is anderzijds. Het komt hem daarbij voor dat minister Sannen de meeste nuchtere is van al de titulaire ministers die de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking reeds gehad heeft. De heer André Moreau heeft er dan ook het volste vertrouwen in dat hij het maximum zal halen uit de, beperkte, middelen.

- *Kleinschalige projecten met onmiddellijk nut*

Afsluitend komt de heer Moreau nog eens terug op het door de heer Patrick Hostekint aangehaalde voorbeeld van de mensen die zuiver water proberen te verschaffen aan de bevolking van Burkina Faso, via kleine, door de privé-sector gesponsorde, projecten. Zijns inziens maakt dit duidelijk dat, zelfs al kan Vlaanderen zogezegd maar kleinere zaken aan (water, scholing, gezondheidszorg), we er dan toch nog steeds naar moeten streven om de middelen nuttig in te zetten, teneinde de mensen van ter plekke een beter leven te bezorgen.

2.6 Tussenkoms van de heer Christian Verougstraete

De heer Christian Verougstraete verklaart zich ten algemenen titel te kunnen terugvinden in de vooropgestelde prioriteiten voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

- Zuid-Afrika

Specifiek voor wat Zuid-Afrika betreft, wil hij er echter op wijzen dat men niet uit het oog mag verliezen dat het grootste probleem waarmee dat land momenteel te kampen heeft de torenhoge werkloosheid is, vooral dan bij de zwarte bevolkingsgroep. Werkloosheid die op haar beurt aanleiding geeft tot een zeer hoge criminaliteitsgraad e.d.m.

Dit niet te miskennen probleem mag echter niet simplistisch worden aangepakt door het systematisch voorbehouden van allerhande functies voor de zwarte bevolkingsgroep. Op die manier dreigt men immers tegelijk de economische motor van het land zowat tot stilstand te brengen. De problemen die zich stellen met de Boerenbevolking op het platteland – die soms zelfs in haar fysieke voortbestaan wordt bedreigd – zijn hiervan een tekenend voorbeeld. De voedselverschaffing van Zuid-Afrika is immers grotendeels afhankelijk van hun werk. We kunnen er dus niet om heen dat een bepaalde bevolkingsgroep, die voor Zuid-Afrika zowel in economisch als agrarisch opzicht van vitaal belang is, momenteel zwaar achtergesteld wordt. Ook dit gegeven verdient derhalve onze aandacht.

- Marokko

Voor wat Marokko betreft wenst de heer Verougstraete zich aan te sluiten bij de vorige sprekers. Het land voldoet inderdaad niet aan de vereisten om als ontwikkelingsland gekwalificeerd te kunnen worden. En het haalt verder inderdaad nogal wat van zijn inkomsten uit financiële overdrachten van Marokkaanse migranten in Europa.

- Nood aan politieke en economische stabiliteit

In meer algemene zin, meent de heer Verougstraete dat aan twee voorwaarden moet voldaan zijn om succesvol aan ontwikkelingssamenwerking te kunnen doen, te weten : politieke én economische stabiliteit. Terzake is de heer Verougstraete dan ook de mening toegedaan dat Vlaanderen meer het accent zou moeten leggen op het verschaffen van

werkgelegenheid in die landen. Dat is de enige reële en duurzame mogelijkheid om die mensen een weg te bieden uit de armoede.

Dienaangaande verwijst de heer Christian Verougstraete naar een artikel in De Morgen van 12 november laatstleden, waarin wordt ingegaan op de stelling van de Leidense hoogleraar Piet Emmer, luidens dewelke ontwikkelingshulp hoogstens een tijdelijke oplossing kan zijn en eigenlijk slechts de spreekwoordelijke druppel op de al even spreekwoordelijke hete plaat is. Volgens hem zou de enige mogelijkheid voor een land om er bovenop te komen en een bepaald niveau van welstand te bereiken, erin bestaan ervoor te zorgen dat er een middenklasse en voldoende economische activiteit komt om brede bevolkingsgroepen aan werk te helpen. Voor de heer Verougstraete is dit duidelijk de conditio sine qua non om tot tastbare en blijvende resultaten te komen.

3. ALGEMENE BESPREKING : ANTWOORDEN VAN MINISTER LUDO SANNEN

3.1 Replik op de heer André Moreau

- Een realistisch beleid

Onder verwijzing naar hetgeen door de heer André Moreau expliciet – en door een aantal andere commissieleden impliciet – werd gezegd over het verschil tussen dromen en denkoefeningen enerzijds en de politieke realiteit, c.q. nuchterheid, anderzijds, verklaart de minister de overtuiging te zijn toegedaan dat de voorliggende begroting en beleidsbrief getuigen van een gezonde, maar tegelijk ook realistische, ambitie. Hij is het terzake ook eens met de bedenking dat het Vlaamse budget voor ontwikkelingssamenwerking in wezen wat te laag is en eigenlijk best wat stijging had mogen vertonen. In absolute cijfers gaat het nu om een continuering van de vorig jaar reeds uitgetrokken bedragen. Waarbij de minister anderzijds laat opmerken dat een dergelijke continuering – weliswaar in een ander opzicht – ook zo haar voordelen heeft. De beleidsbrief en de begroting zijn namelijk ook te zien als de uiting van de continuering van een beleid waarmee reeds onder zijn voorganger, mevrouw Mieke Vogels, begonnen was. Voor de minister is het duidelijk dat dit de meest realistische, en in wezen ook de enig mogelijke, benadering van het gegeven is.

3.2 Repliek op de heer Freddy Sarens

- *Decretale onderbouw voor het beleid*

Op de bedenking van de heer Sarens dat een aantal zaken rijkelijk laat worden aangepakt, antwoordt de minister dat de zaken in elk geval beter laat dan nooit worden aangepakt. Naarmate het einde van de legislatuur nadert is het zijns inziens zelfs meer dan ooit imperatief dat de dingen die men (onder andere qua decreten) in voorbereiding heeft, ook nog effectief zouden worden afgemaakt. Het is immers belangrijk dat het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid nu eindelijk eens gebaseerd zou worden op duidelijke decretale fundamenten. Enkel via een dergelijke decretale onderbouw kan men de kwaliteit, duurzaamheid en continuïteit verzekeren van het toekomstige Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Vandaar ook dat de minister zich met volle overgave én met succes heeft ingezet voor de principiële goedkeuring door de Vlaamse regering van de drie ontwerpen van decreet die hij hoger reeds genoemd heeft. Ontwerpen van decreet aangaande dewelke de minister er eveneens van uitgaat dat ze de komende maanden ook nog de kaap van de parlementaire goedkeuring zullen kunnen ronden.

- *Structureren en professionalisering*

Verder geeft de minister nog mee dat via deze decretale onderbouw het ontwikkelingsbeleid in Vlaanderen ook voor een stuk geprofessionaliseerd zal kunnen worden. Hij betwijfelt daarbij niet dat het voluntarisme, dat zo kenschetsend was voor de prille stadia van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, bijzonder lovenswaardig is. Maar tegelijk moge het duidelijk zijn dat een beleid die naam waardig, niet ten eeuwigden dage kan teren op dergelijk voluntarisme. Het is immers niet gezond om een beleid in lengte van dagen te baseren op voluntarisme. Op termijn moet men integendeel komen tot stevige structuren en een professionele invulling van het beleid. De beperktheid van de Vlaamse middelen noopt overigens op zich al tot een dergelijke meer structurele en professionele aanpak. In dat opzicht is dit opnieuw een uiting van realisme én van het streven naar een maximale efficiëntie en duurzaamheid bij de inzet van de middelen.

De evolutie van voluntarisme naar professionalisering, en dus ook voor een stuk de overgang van idealisme naar meer realisme, is volgens de minister overigens een normale ontwikkeling bij de invulling van elk nieuw beleidsdomein. Het horizontale beleid is, zijns inziens, daar een sprekend voor-

beeld van. Dit horizontale beleid was immers puur op voluntarisme gebaseerd. Elke minister werd verondersteld zijn verantwoordelijkheid op te nemen ten aanzien van de derde wereld en mee invulling te geven aan het Vlaamse ontwikkelingsbeleid. Bij gebreke aan een structurele onderbouwing ervan, gebeurde zulks vaak echter slechts op zeer vrijblijvende basis. Op termijn bleek dit dan ook onhoudbaar.

- *Restanten van het horizontaal beleid*

Desalniettemin wenst de minister er toch op te wijzen dat er op heden, op sommige terreinen, wel degelijk nog iets van dat horizontale beleid overgebleven is. Zo onder andere in de sector onderwijs, waar ongeveer 150.000 euro aan Zuid-Afrika wordt besteed, de sector openbare werken is goed voor 495.000 euro en vanuit de bevoegdheidsdomeinen van minister Van Grembergen zijn eveneens een aantal financiële beloftes gedaan ten aanzien van Zuid-Afrika. En ook de sectoren milieu en landbouw, waarvoor de minister eveneens bevoegd is, dragen hun steentje bij. Via de Administratie Land- en Tuinbouw bijvoorbeeld, lopen nogal wat ontwikkelingssamenwerkingsprojecten in de landbouwsector, voor boeren in derde wereldlanden. Daarnaast zijn ook vanuit de sector leefmilieu enkele projecten opgezet geworden, onder andere in de sector van de waterproblematiek. Landbouw en leefmilieu zijn op die manier samen goed voor een bedrag van ongeveer 1 miljoen euro aan ontwikkelingshulp. In globa wordt er voor het "horizontaal beleid" op die manier nog een bedrag van 1.655.000 euro uitgetrokken. Als we dit bedrag samentellen met de budgettaire inspanningen die vanuit de verticale sector ontwikkelingssamenwerking worden geleverd, bekomen we dus het reële totaalbudget voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Voor wat specifiek de vraag betreft naar de mate waarin de projecten die in Zuid-Afrika waren opgestart via het horizontaal beleid nog worden gecontinueerd, kan de minister meedelen dat deze vanuit het departement Ontwikkelingssamenwerking worden voortgezet. Ze zijn dus niet afgebouwd, maar werden overgeheveld naar de verticale ontwikkelingssamenwerking, van waaruit ze ondersteund en kwalitatief bewaakt worden. Terzake engageert de minister zich er ook toe deze projecten te zullen afronden. Het gaat hier overigens over vastleggingen die sowieso reeds gebeurd waren, maar die nu verder mee worden opgevolgd door de Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Op de vraag van de heer Sarens of deze projecten derhalve op termijn definitief zullen eindigen wanneer die vastgelegde budgetten opgebruikt zijn, antwoordt de minister bevestigend. Elk project is immers per definitie tijdelijk, maar een en ander kan op termijn natuurlijk wel opnieuw herbekeken worden in het licht van de voortdurende Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Zuid-Afrika. Hernieuwing van projecten is dus wel degelijk mogelijk, maar deze zullen dan veeleer aangerekend worden op de verticale begroting ontwikkelingssamenwerking. Zulks zal evidentierwijze ook maar mogelijk zijn mits een gunstige evaluatie en mits het nut van de continuering van een project onomstootbaar vaststaat. In dat opzicht hoeft de Zuid-Afrikaanse partner zich dan ook niet echt zorgen te maken. Zijn verwachtingen omtrent een duurzame ontwikkelingssamenwerkingsrelatie zullen niet beschaamd worden. Maar het moge duidelijk zijn dat het horizontale ontwikkelingssamenwerkingsbeleid grotendeels dood en begraven is, en ook niet opnieuw tot leven zal gewekt worden.

- *Gemeentelijke convenanten*

Voor wat de door de heer Sarens aangehaalde problemen m.b.t. de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerkingsconvenanten betreft, beaamt de minister dat in de lopende testfase inderdaad enkel grotere gemeenten een volwaardige stedenband hebben kunnen tot stand brengen. Dit probleem zal echter ondervangen worden door het decreet. Dit zal namelijk voorzien in twee vormen van samenwerking. Kleinere gemeenten zullen zo toch bepaalde afspraken kunnen maken, zonder dat het noodzakelijk is om tot een volwaardige stedenband te komen. De gemeenten die daar de nodige middelen voor hebben, zullen dan weer wel tot de creatie van een stedenband kunnen overgaan.

Dat de gemeentelijke convenanten wel degelijk een nuttig instrument zijn, heeft de minister overigens nog maar afgelopen zaterdag zelf kunnen vaststellen in Sint-Truiden, waar hij aanwezig was n.a.v. de daar tot stand gebrachte stedenband met een stad in het zuiden van Nicaragua. De bevoegde schepen was tegenover de minister vol lof over het instrument van de convenanten, precies omdat het toelaat tot een optimale capaciteitsopbouw te komen bij de lokale besturen alhier, omdat het de ontwikkelingssamenwerking leefbaar maakt hier in Vlaanderen en omdat het zorgt voor duurzaamheid van de projecten. Ook de aanwezige Nicaraguanen waren trouwens opgetogen over de mogelijkheid om samen te werken, en over de mogelijkheid om zélf ook iets in te brengen.

Op de opmerking van de heer Sarens dat Sint-Truiden geen kleine stad is, repliceert de minister dat ook gemeenten als Mol en Lommel reeds dergelijke stedenbanden hebben opgezet. Wel beseft hij dat het voor kleinere gemeentes verre van evident is om zoiets te doen. Zijns inziens zouden ze zulks eventueel toch kunnen realiseren via een soort van "intercommunale" samenwerking. Maar mogelijks ware het nog meer aangewezen om vanuit kleine gemeenten slechts een meer beperkte vorm van samenwerking na te streven.

Voor wat de kwestie van de onder de vorige legislatuur opgezette federale gemeentelijke ontwikkelingssamenwerkingsconvenanten betreft, kan minister Sannen meedelen dat hij, onder andere daarover, reeds een gesprek gehad heeft met de nieuwe federale minister van Ontwikkelingssamenwerking, de heer Marc Verwilghen. Daaruit is de afspraak voortgekomen dat de federale overheid dit convenantenbeleid niet meer zal verderzetten. Precies omdat dit op de eerste plaats een verantwoordelijkheid van Vlaanderen is. Er zal dan ook bekeken worden hoe de, al bij al beperkte, initiatieven die momenteel vanuit het federale niveau ondersteund worden, naar Vlaanderen kunnen overgedragen worden.

- *Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking*

Het feit dat het, door de heer Sarens aangehaalde, HIVA-onderzoek leert dat de doorsnee-Vlaming niet weet wie de Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking is, stoort de minister verder ook niet echt. Het enige wat voor hem telt is dat het beleid er moet naar streven om ontwikkelingssamenwerking een zo breed mogelijk draagvlak te geven bij de Vlaamse bevolking. Iets waar onder andere het decreet inzake sensibilisering, vorming en educatie flink zou moeten toe bijdragen.

- *Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking*

Op de vragen van de heer Sarens aangaande het aangekondigde kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking, wenst de minister niet in te gaan. Het betreft hier immers een parlementair initiatief. De indieners van het betreffende voorstel van decreet zullen hierover dan ook wel te gepasten tijde tekst en uitleg verschaffen.

- *Africalia*

Ook op de uitlatingen van de heer Sarens met betrekking tot het Africalia-project, wenst de minister eigenlijk niet al te zeer in te gaan. Het komt hem, als Vlaams minister, immers niet toe om zich te bemoeien met een federaal project. Zulks zou trouwens ook maar tot bijkomende verwarring aanleiding geven. De duidelijkheid vereist derhalve dat de Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking zich enkel zou uitspreken over de initiatieven die genomen worden in het kader van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

- *Defederalisering : nood aan duidelijke afspraken*

Anderzijds erkent de minister wel grif dat dit een typevoorbeeld is van het soort van problemen dat naar de toekomst toe absoluut vermeden moet worden via duidelijke afspraken in het kader van de verdere defederalisering van de ontwikkelingsamenwerking. Op heden kunnen in principe immers zowel de federale overheid als de deelstaten projecten genre "Africalia" opzetten. Met betrekking tot het ontwikkelingssamenwerkingsluik van de Lambermontakkoorden – en zonder te willen pleiten voor een maximalistische invulling van de defederaliseringsoperatie – drukt de minister meer in het algemeen de hoop uit dat : (1) overlappingen vermeden zouden worden ; (2) men tot een wederzijdse versterking van elkaars ontwikkelingssamenwerkingsinspanningen zou kunnen komen, en (3) dat elk van de betrokken niveaus dié materies zou aanpakken waarvoor het het best toegerust is en dat elk actief zou zijn op die plaatsen waar hij het best actief kan zijn. Het dupliceren van elkaars inspanningen moet met andere woorden absoluut voorkomen worden, maar tegelijk moet complementariteit wel tot de mogelijkheden blijven behoren.

- *VVOB*

Wat de positie van de VVOB (de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand) betreft, preciseert de minister dat de subsidiëring van deze instelling momenteel gesitueerd dient te worden in het kader van de opdrachten die er door de Vlaamse overheid aan gegeven worden. Zopas heeft deze instantie er trouwens nog twee opdrachten bij gekregen, met name de monitoring voor wat respectievelijk Marokko en Mozambique betreft. Wel erkent de minister dat men de subsidiëring van de VVOB wat transparanter zou willen maken, kwestie dat ze meer opdrach-

ten zouden kunnen vervullen met de middelen waarover ze nu reeds beschikken.

Tevens wil de minister geenszins verhelen dat Vlaanderen op termijn – wanneer o.a. duidelijk is wat er vanuit het federale niveau naar Vlaanderen zal worden overgeheveld – naar een echt agentschap, met voldoende eigen capaciteit, wil overgaan. Dit vanzelfsprekend ook opnieuw mee in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. Vlaanderen zou dan zelf bepaalde taken die nu nog uitbesteed worden, kunnen uitvoeren. Hoe een en ander naar de toekomst toe zal evolueren, en hoe de knowhow en mankracht die nu elders al aanwezig is in dat agentschap zal ingebracht worden, zal het voorwerp moeten uitmaken van een oefening die in de toekomst hoe dan ook gemaakt zal moeten worden. De uitbouw van een eigen agentschap is dus enerzijds een uitgemaakte zaak, maar is anderzijds nu nog niet echt aan de orde. Voorlopig blijft Vlaanderen dus werken met en langs de bestaande instrumenten en kanalen.

3.3 Replik op de heer Patrick Hostekint

- *Parlementair draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking*

De minister stelt samen met de heer Hostekint vast dat het parlementaire draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking op het eerste zicht omgekeerd evenredig lijkt te zijn aan het draagvlak daarvoor bij de Vlaamse bevolking. Of deze analyse al dan niet correct is, zal moeten blijken bij de nakende parlementaire werkzaamheden aangaande de diverse op stapel staande decreten in de sector van de ontwikkelingssamenwerking.

- *Waterproblematiek*

In het verlengde van het door de heer Patrick Hostekint aangehaalde project inzake watervoorziening in Burkina Faso, wijst de minister erop dat er (weliswaar in het kader van het horizontaal beleid) naar gestreefd wordt om vanuit het departement Leefmilieu, samen met diverse watermaatschappijen en andere besturen, de totstandbrenging van het consortium "Water" te ondersteunen. Dit kan immers een goed instrument zijn om de knowhow, kennis en ervaring die we hier hebben rondom het gegeven "water" in zijn ruimste betekenis, door te geven of ter beschikking te stellen aan en in ontwikkelingslanden. Die landen hebben immers soms af te rekenen met een behoorlijk ernstige waterproblematiek. Iets wat 11.11.11 trouwens nog maar

zeer onlangs onder de aandacht van de Vlaamse bevolking heeft gebracht.

De minister geeft daarbij nog mee dat Vlaanderen terzake momenteel ook wel degelijk reeds het een en ander concreet doet. Zo heeft het departement LIN in de provincie Limpopo (Zuid-Afrika) rondom water al een project lopen ter waarde van 1.486.064 euro. Meer algemeen vormt "water" trouwens sowieso een belangrijk element binnen de geografische en thematische concentratie van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Wel treedt de minister de heer Frans Ramon bij, waar deze stelde dat de waterproblematiek heel wat meer omvat dan het louter boren van waterputten. Men moet zich terzake zeker hoeden voor simplismen. Het boren van een waterput is één ding. Maar ook het beheer en het onderhoud van een daarbij horend waterdistributiesysteem moet voor de lange termijn verzekerd zijn. Zoniet blijft men opnieuw steken in korte termijn symptoombestrijding en zijn de middelen niét goed besteed.

- *Marokko als partnerland*

Op de bemerking van de heer Hostekint dat Marokko eigenlijk geen echt ontwikkelingsland is, antwoordt de minister, onder verwijzing naar wat hij hoger reeds gezegd heeft, dat hij er expliciet voor geopteerd heeft om de zaken die reeds lopende waren te continueren. De minister kan er daarbij echter best wel inkomen dat sommige mensen zich vragen stellen bij de keuze van Marokko als prioritaire ontwikkelingspartner.

- *Concentratiebeleid*

Een en ander belet verder vanzelfsprekend ook niet dat in een volgende legislatuur, door een volgende Vlaamse minister van Ontwikkelingssamenwerking, opnieuw kan worden nagegaan met welke landen Vlaanderen prioritair aan ontwikkelingssamenwerking wil doen. Anderzijds meent de minister echter ook begrepen te hebben dat het voorstel van kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking zou bepalen dat het geografische concentratiebeleid gehandhaafd moet worden. Dat zou meer bepaald betekenen dat Vlaanderen maximaal vijf prioritaire ontwikkelingspartners mag hebben, waarvan er minstens drie moeten behoren tot de groep van de minst ontwikkelde landen. Ook dit gegeven zal dus ongetwijfeld een rol spelen bij het in de toekomst al dan niet handhaven van Marokko als partnerland voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

- *Overlegmoment met de federale overheid*

Afsluitend kan de minister tenslotte nog bevestigen dat minister-president Somers, en zijn Waalse collega, de heer Van Cauwenberghe, inderdaad net vandaag, 18 november, een gesprek hebben met de federale overheid over de verdere invulling van de Lambermontakkoorden met betrekking tot de ontwikkelingssamenwerking.

3.4 Repliek op de heer Miel Verrijken

- *Teneur van de tussenkomst van het lid*

In antwoord op diverse van de door de heer Verrijken geformuleerde bedenkingen, wenst de minister eerst en vooral op te merken dat hij – zonder op enigerlei wijze afbreuk te willen doen aan de parlementaire prerogatieven – de algemene toon en tenor van diens tussenkomst niet echt kon waarderen of smaken.

- *Marokko*

Met betrekking tot Marokko wijst minister Sannen erop dat de meeste projecten die daar momenteel vanuit Vlaanderen ondersteund worden (d.w.z. 6 à 7 projecten) precies te maken hebben met tewerkstelling. Op die manier wenst Vlaanderen dus wel degelijk bij te dragen tot het verstevigen van het algemeen economisch draagvlak in Marokko.

Verder geeft de minister nog mee dat een relatief hoge afhankelijkheid van financiële transfers van in het buitenland werkende immigranten absoluut niet ongebruikelijk is voor landen uit de derde wereld, en dus zeker niet iets typisch Marokkaans is. In globa zijn dergelijke transfers doorgaans goed voor ongeveer 25 percent van het BNP van een doorsnee ontwikkelingsland. Bij onze andere nieuwe prioritaire ontwikkelingspartner, Mozambique, loopt dat zelfs op tot 60 percent van het BNP.

- *Zuid-Afrika*

Inzake culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika wijst de minister erop dat er in het algemene Vlaams – Zuid-Afrikaanse samenwerkingsakkoord een belangrijk cultureel luik is opgenomen. Verder zijn er ook nogal wat andere samenwerkingsprogramma's met Zuid-Afrika die eveneens min of meer die richting uitgaan. Zo heeft minister Vanderpoorten onder andere een samenwerkingsprogramma met Zuid-Afrika lopen inzake hoger onderwijs. Qua culturele uitwisseling

is Zuid-Afrika dus wel degelijk een belangrijke partner voor vlaanderen.

Anderzijds laat de minister wel opmerken dat we hier dan niet meer zozeer over een zaak van ontwikkelingssamenwerking spreken, als wel over de problematiek van het internationale cultuurbeleid. Beleid dat, voor zover het specifiek de taal betreft, ook deels mee gestalte krijgt vanuit de Nederlandse Taalunie, die eveneens een aantal initiatieven lopende heeft met Zuid-Afrika.

- Cuba

De minister komt dan tot het punt van de vermeende Vlaamse samenwerking met Cuba. In de mate dat de stad Antwerpen Vlaamse middelen ontvangt in het kader van het gemeentelijke convenantenbeleid ontwikkelingssamenwerking, ontkent de minister ten stelligste dat dit geld gebruikt zou worden voor Antwerpse projecten op Cuba. Antwerpen heeft immers enkel door Vlaanderen mee gesubsidieerde stedenbanden met Paramaribo (in Suriname) en met Durban (in Zuid-Afrika). Van enige Vlaamse subsidie voor een gelijkaardige aanwezigheid op Cuba is de minister derhalve niets bekend.

Hetzelfde geldt overigens voor wat onderwijsprojecten betreft. Ook daarvoor wordt er geen Vlaams geld ter beschikking gesteld aan Cuba. Wel is er in het verleden – nog onder de toenmalige minister van onderwijs, Luc Van den Bossche – steun geweest voor een dergelijk project op Cuba. Misbruik was hier echter niet mogelijk, aangezien dit project mee begeleid werd door de VVOB. Het project in kwestie is ondertussen trouwens ook afgelopen. Op dit ogenblik wordt er vanuit de Vlaamse overheid dus helemaal geen ontwikkelingsgeld gegeven aan Cuba.

3.5 Repliek op de heer Frans Ramon

- *Typering van het beleid : continuering en consolidatie*

De minister verklaart zich volledig terug te kunnen vinden in de door de heer Frans Ramon gemaakte typering van zijn beleid, als zijnde de continuering en consolidering van het reeds bestaande. Dit is een accurate en kernachtige omschrijving van de taak die de minister zichzelf gesteld heeft.

- *Strijd tegen HIV/AIDS*

Inzake het eveneens door de heer Ramon aangehaalde belang van de strijd tegen HIV/AIDS laat de minister verder nog opmerken dat er onder andere contacten zijn geweest met de voorzitter van het wereld-aidsprogramma van de VN (UNAIDS), dokter Peter Piot, die de Vlaamse inspanningen terzake in Zuid-Afrika en Mozambique heel erg wist te waarderen en deze ook ten volle ondersteunde.

3.6 Repliek op de heer Christian Verougstraete

- *Constructief karakter van de Vlaamse hulp aan Zuid-Afrika*

Met betrekking tot de door de heer Verougstraete aangehaalde werkloosheidsproblematiek, en de vele daaruit voortvloeiende negatieve gevolgen, laat de minister opmerken dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zeker geen negatieve impact heeft op de economische logica en dynamiek die, naar men normalerwijze mag veronderstellen, binnen de Zuid-Afrikaanse markteconomie aanwezig is. De Vlaamse initiatieven in Zuid-Afrika zijn zeker niet marktverstrend.

- *Bijsturen van de tekortkomingen van de markt*

Wel kunnen ze heel misschien eventuele mankementen die in de Zuid-Afrikaanse markteconomie bestaan (cf. onder andere de problematiek van de commercialisering van de watervoorziening) enigszins helpen bijsturen en milderen, door de mensen en de lokale besturen wat weerbaarder te maken ten aanzien van de commerciële sector. Op die manier draagt Vlaanderen – weliswaar zeer bescheiden – mogelijks toch bij tot een eerlijker markt in Zuid-Afrika.

4. INDICATIEVE STEMMINGEN

4.1 Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

A. Artikel 14 (programma 12.20 en programma 69.90 – basisallocatie 30.01)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

B. Artikel 33

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel eveneens aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

4.2 Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Programma 12.2

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt het programma 12.2 "Ontwikkelingssamenwerking" tenslotte eveneens aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

DEEL II : BUITENLANDS BELEID

1. TOELICHTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT

Bij de aanvang van haar uiteenzetting preciseert de minister vooreerst dat zij ervoor opteert om de beleidsbrief en de ingediende begroting voor 2004 gezamenlijk toe te lichten en te bespreken.

1.1 Algemene inleiding

A. De voornaamste begrotingscijfers

Ze geeft de commissieleden daarna een overzicht van de voornaamste cijfergegevens.

Het programma 12.1 "Algemeen Buitenlands Beleid" omvat voor volgend jaar 7.246.000 euro aan niet-gesplitste kredieten (NGK), 6.346.000 euro aan gesplitste vastleggingskredieten (GVK) en 7.607.000 euro aan gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK).

De vermindering van de GVK's en de GOK's is toegespitst op twee basisallocaties, te weten : 12.40 "onderzoek en studies met betrekking tot het Vlaams Buitenlands Beleid" en 30.01 "subsidies voor allerlei initiatieven ter uitvoering van de internationale akkoorden en verdragen tussen Vlaanderen en de Centraal- en Oost-Europese landen".

Voor wat de eerste vermindering betreft, gaat het om een generieke beslissing van de Vlaamse regering om tijdens het verkiezingsjaar 2004 de kredieten voor beleidsvoorbereidend onderzoek in alle

begrotingsprogramma's te halveren, ook naar de betalingskredieten toe.

In het tweede geval, de subsidies voor projecten in Centraal- en Oost-Europa, is de vermindering van de vastleggingskredieten en van de betalingskredieten het gevolg van het feit dat in mei 2004 acht van de tien partnerlanden lid worden van de Europese Unie en derhalve beroep zullen kunnen doen op Europese middelen.

De minister belooft hier nog uitvoerig op terug te zullen komen bij de verdere presentatie van haar beleidsbrief, maar ze wil toch al onmiddellijk wijzen op de nieuwe basisallocatie 30.05, waarmee het mogelijk wordt een beperkt aantal projecten in landen en regio's die grenzen aan de nieuwe – uitgebreide – Europese Unie, de zogenaamde "buitengordel", aan te vatten en financieel te steunen.

B. Uitgangspunten voor het beleid

Uitgangspunt voor de memorie van toelichting bij de begroting en voor de beleidsbrief zijn de Beleidsnota en het Strategisch Plan voor de periode 2000-2004. Dit strategisch plan omvat achtereenvolgens de missie ; de visie ; de strategische doelstellingen en kritische succesfactoren ; en tenslotte de strategische projecten. De minister wijst er daarbij op dat de missie, de visie en de strategische doelstellingen die betrekking hebben op het begrotingsprogramma 12.1 en de hieraan verbonden strategische projecten in extenso terug te vinden zijn in de memorie van toelichting. Bovendien zijn ze reeds meermaals uitvoerig aan bod gekomen in deze commissie.

Ze wenst derhalve enkel nog de twee voor dit begrotingsprogramma belangrijkste strategische doelstellingen onder de aandacht te brengen. Het eerste punt daarbij is "Vlaanderen politiek meer stem geven in de Europese Unie en op andere multilaterale fora", en het tweede is "Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor/partner voor bilaterale relaties".

Aan elk van deze strategische doelstellingen zijn strategische projecten verbonden. En aan ieder strategisch project zijn concrete acties gekoppeld. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt welke acties gerealiseerd werden in 2000, 2001 en 2002, welke acties in voorbereiding of in realisatie zijn in 2003 en tenslotte in welke acties wordt voorzien in 2004. Aldus wordt aangegeven in welke mate uitvoering wordt gegeven aan het strategisch plan en aan de beleidsnota.

De minister meent dat het niet nuttig is om op alle details in te gaan, maar acht het veeleer aangewezener om de belangrijkste strategische projecten te overlopen en de blikvangers voor volgend jaar toe te lichten.

1.2 Vlaanderen politiek meer stem geven in de Europese Unie en andere multilaterale fora

A. Vlaanderen wil een pro-actief beleid voeren ten aanzien van de Europese Unie

A.1 Intergouvernementele Conferentie

In het licht van de beleidsdoelstelling om Vlaanderen politiek meer stem te geven in de Europese Unie, voert Vlaanderen een proactief beleid ten aanzien van de EU en volgt het de momenteel lopende IGC bijzonder aandachtig op. De minister benadrukt daarbij dat Vlaanderen, hoewel het geen voorstander is van het doorbreken van het precaire compromis dat binnen de Conventie werd bereikt, de mening is toegedaan dat een aantal elementen uit het ontwerpverdrag wel degelijk voor verbetering vatbaar zijn.

Minister Ceysens somt daarna de voornaamste Vlaamse aandachtspunten op. De individuele regio's met wetgevende bevoegdheden moeten rechtstreeks toegang hebben tot het Hof van Justitie. De regionale parlementaire assemblees moeten een rol kunnen spelen in de controle op het subsidiariteitsbeginsel. Hiervoor is een ruime interpretatie van het concept "nationale parlementen" nodig. Vlaanderen pleit er dan ook voor dat iedere lidstaat voor zichzelf zou kunnen aanduiden welke regionale parlementen de rol van het nationale parlement kunnen overnemen wanneer regionale bevoegdheden in het geding zijn.

De rechtstreekse invloed van de regio's bij de verdragsherzieningen beperkt zich momenteel nog tot de fase van de ratificatie, wanneer alles reeds besproken en onderhandeld is. De regio's kunnen het resultaat dus enkel in zijn integraliteit goed- of afkeuren. Daarom pleit Vlaanderen voor een actieve deelname aan de verdragsherzieningen. Met name de conventiemethode blijkt daarvoor een goede werkwijze.

Een laatste aandachtspunt is de behoefte aan een rechtstreekse en, indien nodig, individuele raadpleging door de Europese Commissie. Vlaanderen wil immers rechtstreeks gehoord worden door de Commissie wanneer deze nieuwe wetgeving of nieuw beleid voorbereidt, en niet enkel via de be-

staande interregionale samenwerkingsverbanden en organen, zoals Regleg of het Comité van de Regio's, hoe nuttig de inzet van deze instanties ook moge zijn.

A.2 Regleg : netwerk van regio's met wetgevende bevoegdheden

Voor zover zulks nog nodig mocht zijn, verduidelijkt de minister dat Regleg het netwerk is van de regio's met wetgevende bevoegdheden. Die regio's hebben gezamenlijk gezorgd voor de voortgangscntrole op de werkzaamheden van de Conventie. Daartoe werd de "Verklaring van de Derde Conferentie van minister-presidenten van regio's met wetgevende bevoegdheden" (conferentie die doorging in Firenze op 14 en 15 november 2002) overgemaakt aan de Conventie.

Belangrijke eisen van de regio's met wetgevende bevoegdheid waren : respect voor het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel als bindende verplichting ; een expliciete verwijzing in het Constitutioneel Verdrag naar de subnationale entiteiten ; een betere betrokkenheid van de regio's met wetgevende bevoegdheden bij de Europese besluitvorming, onder meer via consultatie door de Europese Commissie ; een versterking van het Comité van de Regio's en betrokkenheid van de regionale parlementen bij de besluitvorming op dezelfde wijze als de nationale parlementen, voor wat hun bevoegdheid betreft.

De minister attendeert de commissieleden erop dat een aantal van deze eisen gerealiseerd werden in het ontwerp van Constitutioneel Verdrag, zoals voorgelegd aan de Europese Raad van Thessaloniki (19-21 juni 2003). Ook in de toekomst zal Vlaanderen zich echter blijven inzetten voor een grotere betrokkenheid van de regio's met wetgevende bevoegdheden bij het Europees besluitvormingsproces in het algemeen, en bij de werkzaamheden van de Intergouvernementele Conferentie, die op 4 oktober jongstleden in Rome van start ging, in het bijzonder.

Op 11 en 12 november 2003 vond de Vierde Conferentie van ministers-presidenten van de regio's met wetgevende bevoegdheden plaats in Salzburg. In de afsluitende Ministeriële Verklaring werd afgesproken de inspanningen verder te zetten voor het formuleren en verdedigen van standpunten omtrent de thema's die in de IGC aan bod zullen komen. Vlaanderen formuleerde er zijn institutionele aandachtspunten. Bovendien werden ook afspraken gemaakt over de werking van Regleg in 2004, onder Schots voorzitterschap.

A.3 Uitbreiding van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Europese Unie

In het kader van een proactief en resultaatgericht Vlaams EU-beleid, speelt de Vlaamse permanente vertegenwoordiging bij de Europese Unie uiteraard een sleutelrol. Om de wisselwerking met het intern Vlaams beleid te bevorderen en een grotere betrokkenheid te realiseren van de verschillende beleidsdomeinen, werd de vertegenwoordiging van de Vlaamse regering het afgelopen jaar dan ook versterkt met diverse sectorale vertegenwoordigers.

De minister preciseert dat deze sectorverantwoordelijken instaan voor het volgen van de beleidsontwikkelingen binnen de diverse sectorgebonden werkgroepen en comités van zowel de Raad als de Commissie en het Coreper. De sectorverantwoordelijke staat eveneens in voor de uitbouw van een netwerk in zijn of haar sector of sectoren, zowel in de diverse instellingen en organen van de Europese Unie als in de diverse nationale en regionale EU-vertegenwoordigingen. In 2003 werd zo nog een ambtenaar van de administratie Economie gedetacheerd naar de permanente vertegenwoordiging.

In 2004 zal de aandacht van de permanente vertegenwoordiging, naast de opvolging van de Inter-gouvernementele Conferentie, vooral uitgaan naar de onderhandelingen over het toekomstige cohesiebeleid en de financiële perspectieven voor de periode 2007-2013.

B. De multilaterale instellingen

B.1 Kader

Het hoeft geen betoog dat de uitstraling van Vlaanderen eveneens versterkt wordt door samenwerking met internationale organisaties. De Vlaamse bijdrage tot die samenwerking is ofwel financieel, ofwel deskundig, ofwel beide. Ze varieert van de initiatie van een bepaald proces tot steun aan initiatieven van andere regio's of landen of aan de multilaterale organisaties zelf.

Naast die samenwerking blijft het de bedoeling dat de Vlaamse overheid in 2004 betrokken wordt bij de beleidsmatige werkzaamheden van de multilaterale organisaties. Dat zal rechtstreeks gebeuren, bijvoorbeeld door het verwerven van een eigen plaats in bestuursorganen, comités en werkgroepen van internationale organisaties. Om dat te bereiken streeft de minister in 2004, onder andere, naar de

thematische en financiële concentratie van die multilaterale samenwerking.

Minister Ceysens laat verder nog opmerken dat een effectievere impact op de multilaterale besluitvorming ook kan worden bereikt door een betere onderlinge afstemming in de Belgische federatie. Als middel daartoe moet de coördinatie op federaal niveau meer gestructureerd verlopen. In het bijzonder is een effectiever gebruik nodig van het kaderakkoord van 30 juni 1994 tot samenwerking tussen de federale overheid en de deelstaten inzake de vertegenwoordiging bij de internationale organisaties waarvan de werkzaamheden als "gemengd" worden beschouwd.

Bovendien zal de minister de buitenlandse vertegenwoordiging van Vlaanderen inschakelen in de behartiging van de multilaterale dossiers. Het gaat dan met name om de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering in Parijs, aangesteld voor de OESO, de Unesco en de Raad van Europa, alsook de Vlaamse vertegenwoordiger bij de internationale organisaties gevestigd in Genève.

Doordat de multilaterale besluitvorming alle beleidsdomeinen betreft, is de betrokkenheid vereist van alle leden van de Vlaamse regering. Dat impliceert een intensieve coördinatie en informatie door de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid.

De minister komt dan tot de specifieke plannen voor de samenwerking en de medewerking aan de besluitvorming.

B.2 Voortzetting van bestaande beleidsinitiatieven in 2003-2004

In het najaar van 2003 en in 2004 wordt het multilateraal beleid op de eerste plaats voortgezet en geconsolideerd. De samenwerking met de Unesco, de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en de Wereldhandelsorganisatie (WHO) blijft in 2004 prioritair. In het raam van de Doha Development Agenda heeft de minister dan ook een bijdrage van 150.000 euro verleend voor de financiering van een seminarie over interne regelgeving en de WHO-regels, dat gepland is voor begin december.

Voor de Vlaamse regering blijft verder ook de bestrijding van HIV/AIDS een belangrijk aandachtspunt. Daarom zal de minister ook voor de periode 2003-2004 een bijdrage van 500.000 euro verlenen aan UNAIDS, waarbij de nadruk ligt op de bescherming van kinderen en jongeren in Zuidelijk Afrika.

Op grond van een evaluatie die in maart 2003 heeft plaatsgevonden, wordt het financieringsprogramma voor stages bij multilaterale organisaties voor jonge Vlamingen, eind 2003 bijgestuurd. Gezien het succes van het programma, zal het in elk geval worden voortgezet.

De administratieve voorbereidingen om de detachering van ambtenaren naar multilaterale organisaties mogelijk te maken, bevinden zich momenteel in de eindfase. Er zijn reeds concrete afspraken met de Internationale Arbeidsorganisatie gemaakt. Momenteel worden afspraken met Unesco gemaakt. De eerste detacheringen zullen nog in 2003 of ten laatste in het begin van 2004 plaatsvinden.

B.3 Nieuwe beleidsinitiatieven in 2003-2004

Van 10 tot 12 december 2003 zal in Genève de wereldtop inzake de informatiemaatschappij plaatsvinden. Omwille van het belang dat de Vlaamse regering aan de informatiemaatschappij hecht, is de actieve participatie van Vlaanderen aan deze top in volle voorbereiding.

De Vlaamse Unesco-Commissie zal begin 2004 haar werkzaamheden opstarten.

Wat de OESO en de WHO betreft, zal een ruimere inschakeling van Vlaamse expertise in de programma's of de fondsen van deze organisaties worden nagestreefd.

De samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) zal door middel van een gerichte projectfinanciering worden voortgezet. De minister preciseert dat Vlaanderen hierbij specifiek aandacht zal schenken aan thema's als de gezondheidspromotie, de preventie van ongevallen in het verkeer en de reproductieve gezondheid. Dit laatste thema behoort trouwens tot de milleniumdoelstellingen van de VN.

1.3 Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor/partner voor bilaterale relaties

Het moge duidelijk zijn dat Vlaanderen zijn positie als volwaardig actor en partner in bilaterale relaties verder zal versterken. Wat het bilateraal beleid betreft benadrukt minister Ceysens dat ze het buurlandenbeleid van haar voorgangers onverminderd zal voortzetten. Maar zowel binnen als buiten Europa wil ze zich eveneens meer richten op een aantal andere sterke regionale partners.

A. Het project Flanders DC (*District of Creativity*)

A.1 Algemene situering en participanten

Wat het project Flanders DC betreft, spreekt de minister haar overtuiging uit dat de regio's een belangrijke rol te vervullen hebben in de uitbouw van de economische welvaart. Als minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government heeft ze dan ook een voorstel uitgewerkt om een regionaal samenwerkingsverband op te starten tussen Vlaanderen en een aantal andere Europese en niet-Europese regio's.

Wat de creativiteit als bron van innovatie en van versterking van de regionale concurrentiekracht betreft, zal een netwerk worden uitgebouwd van regio's die bereid zijn informatie en voorbeelden van goede praktijk met elkaar te delen. Het stimuleren van creativiteit en van networking in de economie is van doorslaggevend belang om een hoge levensstandaard te creëren en te behouden.

Deze oproep tot samenwerking is in eerste instantie tot de Europese regio's Schotland, Catalonië, Baden-Württemberg, Lombardije en Nord-Pas-de-Calais gericht. Om het netwerk te verbreden en andere invalshoeken en voorbeelden van goede praktijk uit te wisselen, is besloten hier ook een aantal niet-Europese regio's bij te betrekken. Het is dan ook de bedoeling van de minister om de regio's Quebec, Maryland, Shanghai en Karnataka bij dit project te betrekken. Wallonië en Brussel zullen als gastregio's worden uitgenodigd.

De samenwerking zal een structureel karakter kennen. Door middel van informatie- en ervaringsuitwisseling zal in een belangrijk voor- en natraject ter versterking van de economische performantie worden voorzien.

Het voortraject bestaat uit het selecteren van die regio's met dewelke de samenwerking hefbomen kan creëren die de individuele inspanningen overstijgen. De uitgekozen regio's zijn allemaal belangrijke spelers op het vlak van de sectoren waarin Vlaanderen wereldwijd een belangrijke rol wenst te spelen.

Het project bestaat verder uit een tweeluik. Op 19 februari 2004 zullen alle regio's aan een startconferentie deelnemen. Hierop zullen een reeks bilaterale business-to-businessworkshops plaatsvinden. Tijdens deze workshops zullen Vlaanderen en de andere deelnemende regio's een aantal specifieke thema's en economische sectoren bespreken.

Het is de bedoeling de actoren steeds op drie niveaus samen te brengen. Wat het omzetten van creativiteit en innovatie in duurzame economische groei en in welvaartscreatie betreft, hebben zowel de overheid, de kennisinstellingen als de privé-actoren een belangrijke rol te vervullen.

A.2 Het multiregioforum

Tijdens de startconferentie zal, na de introductie van de thematiek, elke regio een bijdrage leveren. Deze bijdrage zal bestaan uit het presenteren van een casus van goede praktijk die voldoende demonstratief is voor de wijze waarop de betrokken regio aan de creatieve vernieuwing van het eigen economisch weefsel werkt. Nadien kunnen de deelnemers reflecteren over de factoren die van belang zijn voor de vernieuwing van het economisch weefsel en over de voorwaarden die de overheid moet scheppen om de creativiteit te stimuleren en om de vernieuwing van de economie mogelijk te maken.

Terzake is de minister ervan overtuigd dat de startconferentie een rijke oogst aan voorstellen en ideeën zal opleveren. Voor het politieke niveau zullen deze resultaten een aanzet vormen om een toekomstgerichte economische politiek te ontwikkelen.

A.3 Bilaterale fora

Het natraject is toegespitst op het valoriseren van de ideeën en de goede praktijken die tijdens het forum zijn ontwikkeld. Dit zou voornamelijk onder de vorm van industriële samenwerking moeten gebeuren.

Het is de bedoeling door middel van directe business-to-businessmeetings sleutelfiguren van de overheid, van het bedrijfsleven en van de onderzoeksinstituten en kenniscentra uit Vlaanderen en uit een van de partnerregio's samen te brengen. Op deze manier zou de directe samenwerking moeten gestimuleerd worden tussen de sectoren die een belangrijke bijdrage tot onze welvaart leveren.

De uiteindelijke bedoeling van het project is het realiseren van concrete business development en van structurele samenwerking tussen de partners. Dit project biedt heel wat mogelijkheden om de vooropgestelde samenwerking op een creatieve manier uit te bouwen en te stimuleren. Dit zou moeten resulteren in de ontwikkeling van een directe economische en politiek-economische samenwerking tussen de participerende regio's.

A.4 Interesse vanwege de Europese instanties

De minister kan daarbij nog meedelen dat dit project door de Europese Commissie is opgemerkt. De startconferentie zal overigens door de Europese Commissie worden gepatroneerd. Aangezien zijn belangrijkste gesprekspartners ter plekke op dat ogenblik in Vlaanderen aanwezig zullen zijn, heeft Europees commissaris Busquin zelfs besloten zijn geplande zending naar Shangai uit te stellen.

B. Landen van Centraal- en Oost-Europa

Uit bepaalde berichten in de pers meent de minister te mogen afleiden dat een aantal leden van de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden bezorgd zijn over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de landen in Centraal- en Oost-Europa. Dienaangaande kan zij echter verzekeren dat deze landen ook in 2004 prioritaire partners blijven binnen het Vlaams buitenslands beleid. Binnen het kader van de werkprogramma's die ter uitvoering van de afgesloten verdragen werden opgesteld, blijft Vlaanderen intensief voortwerken met de acht nieuwe leden van de EU én met de toekomstige lidstaten Roemenië en Bulgarije. Gezien acht van de tien betrokken landen, zoals gezegd, toetreden tot de Europese Unie is het echter wel nodig om de verhouding donor-ontvanger om te zetten in een volwaardige bilaterale relatie.

Het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa was toetredingsgericht en moet dus worden bijgestuurd. Dit gebeurt onder meer op basis van de resultaten van twee studies die dit jaar worden afgerond en die uitgevoerd worden door het Europacollege, de Universiteit van de Verenigde Naties (UNU) en de universiteit van Antwerpen.

Voor Bulgarije en Roemenië wordt de aanpak van de voorbije jaren bestendigd en blijven de middelen behouden voor financiering van projecten die moeten bijdragen tot de economische en maatschappelijke herstructurering, versteviging van de sociale samenhang en het regelgevend instrumentarium.

Voor de acht nieuwe EU-leden wordt de Vlaamse financiële steun voor projectsubsidies sterk gereduceerd, maar nog niet volledig afgebouwd. Er zal bekeken worden op welke wijze er nieuwe samenwerkingsvormen kunnen worden uitgebouwd.

Er treedt ook een verschuiving op in de focus van het beleid voor de regio, waarbij de aandacht nu ook zal gaan naar de nieuwe burens of de buitengordel van de uitgebreide EU. Voor 2004 werd reeds een beperkt budget ingeschreven om enkele pilootprojecten op te zetten van samenwerking met enkele landen van de buitengordel.

Gelet op de uitbreiding van de EU, is 2004 een overgangsjaar. Op basis van de twee hogergenoemde studies zal het Vlaamse beleid ten aanzien van de betrokken regio worden bepaald.

Een eerste studie betreft een evaluatie van het samenwerkingsprogramma Centraal- en Oost-Europa. Via gerichte bevraging wordt nagegaan hoe de kandidaat-toetreders de verdere samenwerking zien, wat het Vlaamse middenveld van de verdere samenwerking met die landen verwacht, en welke de bepalende elementen zijn die ervoor zorgen dat de Vlaamse projectfinanciering ook blijvende resultaten creëerde of een multiplicatoreffect had voor verdere relaties tussen Vlaanderen en het betrokken land.

Een tweede studie focust zich op mogelijke bilaterale samenwerking met de toekomstige buitengordel van de EU. Er wordt bekeken welk beleid de internationale en supranationale organisaties en de andere lidstaten voeren ten opzichte van die landen en welke instrumenten ze daarvoor ter beschikking stellen, wat de toekomstverwachtingen van het Vlaamse middenveld zijn en wat de mogelijkheden inzake trilaterale en/of grensoverschrijdende samenwerking zijn en welke opties hiertoe worden geboden via Europese programma's.

1.4 De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid

De minister wil de commissie tenslotte ook nog wijzen op een aantal belangrijke organisatorische evoluties in 2004.

A. Uitbouw van een nieuw ministerie van Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking

In 2004 zal verder worden gewerkt aan het operationeel maken van het nieuwe ministerie Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking én van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (beter gekend onder zijn Engelse roepnaam "FIT"). De daarvoor aangeduide veran-

deringsmanager diende deze maand haar eindrapport in.

B. De Vlaamse internationale vertegenwoordiging

De minister komt dan tot het punt van de internationale vertegenwoordiging van Vlaanderen. Ze wijst er daarbij op dat Vlaanderen in 2003 een nieuwe vertegenwoordiging in Londen heeft geopend. Daarnaast werd de permanente vertegenwoordiging bij de Europese Unie versterkt en werden de werkzaamheden van de multilaterale organisaties in Genève nauwer opgevolgd. In 2004 zal de administratie Buitenlands Beleid de opdracht krijgen om te onderzoeken in welke mate het in de toekomst opportuun lijkt een vertegenwoordiger van de Vlaamse regering op permanente basis te vestigen in Genève. Ook de vestiging van een vertegenwoordiger in Centraal- en Oost-Europa en de keuze van de standplaats zal door de administratie worden onderzocht.

C. Communicatiestrategie "Vlaanderen Internationaal"

In 2004 wil de minister ook de nieuwe internationale communicatiestrategie van Vlaanderen lanceren. Dit impliceert een nieuwe visuele identiteit voor Vlaanderen op internationaal vlak, met een eigen logo, baseline en huisstijl. De aanbestedingen daarvoor zijn lopende. De Engelstalige portaalsite "www.flanders.be" is in productie en zou naar verwachting begin 2004 online zijn.

2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

2.1 Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint

De heer Patrick Hostekint wenst ten algemenen titel zijn waardering uit te spreken voor de voorliggende begroting en de daarbij horende beleidsbrief. Enerzijds wordt het beleid van de vorige ministers verdergezet, maar anderzijds worden er ook nieuwe accenten gelegd.

Voormalig minister Gabriëls onderlijnde al behoorlijk sterk het economisch aspect van het buitenlands beleid. De heer Hostekint erkent daarbij dat er wel degelijk een economische return is, die het gevolg is van een oordeelkundig beleid. Vlaanderen staat op de kaart in Europa en in de wereld. Vlaanderen is met name bekend voor zijn dynamiek en ondernemingszin. Met het project Flan-

ders DC wordt er een nieuw accent gelegd, en wil de minister de ondernemingen aanzetten tot meer creativiteit.

De heer Hostekint heeft verder ook woorden van lof over voor de inspanningen van de minister om samenwerkingsverbanden uit te bouwen met regio's binnen en buiten Europa. Het Vlaamse buitenlandbeleid zit hiermee duidelijk op het juiste spoor.

De heer Patrick Hostekint stelt verder vast dat het, nog onder voormalig minister-president Luc Van den Brande, opgestarte programma Centraal- en Oost-Europa – dat gericht was op de landen die potentieel tot de EU konden toetreden – eveneens resultaten heeft opgeleverd. Hij is tevens tevreden met het feit dat er vanuit Vlaanderen ook nog gewerkt wordt naar Roemenië en Bulgarije. Er zal immers nog heel wat werk aan de winkel zijn om die twee achterblijvers klaar te stomen voor EU-lidmaatschap.

Daarbij aansluitend komt de heer Hostekint tot de intentie van de minister om het Vlaamse beleid inzake Centraal- en Oost-Europa geleidelijk aan te heroriënteren naar de buitengordel van de uitgebreide EU. Zijns inziens moet er daarbij ook gewerkt worden in de richting van de republieken van ex-Joegoslavië. Die kunnen immers nog heel wat hulp gebruiken. Meer specifiek wijst hij erop dat er nog veel aanvragen zijn om projecten te realiseren in Kosovo. Tijdens een missie van voormalig Vlaams buitenlandminister Paul Van Grembergen naar Kosovo, waaraan de heer Hostekint heeft deelgenomen, werden toezeggingen gedaan inzake hulp voor de vredesopbouw, huisvesting, milieu en landbouw. De heer Hostekint wijst er daarnaast op dat hulp aan die landen ook een economische return kan opleveren voor Vlaanderen, in de vorm van contracten voor de heropbouw van die door oorlogsgeweld vernielde landen.

Ook hetgene dat de minister voorstelt buiten Europa, kan ten volle de goedkeuring van de heer Patrick Hostekint wegdragen. Zuid-Afrika en Marokko zijn prioriteiten, ook op het vlak van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Er kan dus een synergie tot stand komen die uiteindelijk de gehele regio kan vooruithelpen.

Ook in multilateraal verband kan Vlaanderen trouwens heel wat verwezenlijken. Het is dan ook met genoegen dat de heer Hostekint vaststelt dat het aids-bestrijdingsbeleid, dat nog gelanceerd werd

door toenmalig minister-president Patrick Dewael, verder wordt uitgevoerd.

Ter uitvoering van de regionalisering van de wapenhandel zijn binnen de administratie een aantal structuren opgericht en een commissie van het Vlaams Parlement zal de toegestane uitvoerlicenties evalueren. Dit zijn zaken die de heer Hostekint ten volle toejuicht. Tegelijk stelt hij echter vast dat een en ander nog steeds zal gebeuren op basis van de federale wapenwet van 1991. Deze blijft immers in voege tot er in Vlaanderen een eigen decreet komt. Van de minister had de heer Hostekint dan ook graag vernomen of zij van plan is om terzake spoedig het initiatief te nemen tot indiening van een decreet op de wapenhandel in het Vlaams Parlement, dan wel of zulks niet meer voor deze legislatuur zal zijn ?

Een laatste opmerking van de heer Hostekint betreft de door Vlaanderen verstrekte noodhulp. Hij stelt vast dat daarvoor opnieuw is voorzien in een krediet ten belope van 65 miljoen euro. In 2003 was daarvoor eveneens 65 miljoen euro voorzien, in 2002 was daarvoor 75 miljoen euro voorzien en in 2001 was daar 50 miljoen euro voor voorzien. Zijns inziens zou deze noodhulp beter op haar plaats zijn binnen het domein van de ontwikkelingssamenwerking. Het gaat immers om urgente hulp in acute noodsituaties, die later doorgaans een follow-up vereisen onder de vorm van projecten voor ontwikkelingssamenwerking. Van de minister had de heer Hostekint graag vernomen waaraan de 65 miljoen euro voor 2003 besteed is geworden en of er momenteel nog enige reserve is op die post ?

Afsluitende feliciteert de heer Patrick Hostekint de minister tenslotte nogmaals voor haar beleidsintenties voor 2004. De goede zaken uit het verleden worden namelijk overgenomen, terwijl de minister tegelijk ook een aantal eigen accenten legt die verband houden met haar ruimere visie op een aantal zaken. Zulks kan alleen maar een verrijking betekenen voor het buitenlands beleid van Vlaanderen.

Bij wege van uitsmijter laat de heer Hostekint finaal ook nog opmerken dat vroeger binnen deze commissie de loflijke gewoonte bestond om, ongeveer met een driemaandelijke periodiciteit, een debat te wijden aan de Europese thematiek. Meer in concreto ging het daarbij doorgaans over de activiteiten en de vooruitgang inzake de problematiek van de constitutionele regio's. Deze traditie is echter wat in onbruik geraakt. Hij verzoekt de minister dan ook om de draad opnieuw op te pikken.

2.2 Tussenkost van de heer Eloi Glorieux

De heer Eloi Glorieux wenst eerst en vooral een opmerking te formuleren betreffende het Vlaamse beleid inzake de kwestie Israël-Palestina. In 2001 heeft de Vlaamse regering dienaangaande een duidelijk standpunt ingenomen. Zolang het conflict voortduurt, worden er geen samenwerkingsakkoorden meer afgesloten en verleent Vlaanderen enkel steun aan vreedzame en duurzame oplossingen in de regio.

Terzake vraagt de heer Glorieux de minister dat Vlaanderen wat proactiever zou optreden in het veroordelen van geweldsituaties, zowel van bepaalde Palestijnse milities als van de Israëlische overheid. Het lijdt daarbij echter geen twijfel dat het allerbelangrijkste erin bestaat dat de oorzaak van die geweldsituaties zou verdwijnen. Een van de zaken die het conflict op dit ogenblik doet escaleren is de bouw van de zogenaamde “apartheidsmuur” die de Palestijnse gebieden hermetisch isoleert. Voor de heer Glorieux is het duidelijk dat de Vlaamse regering dit soort zaken veel duidelijker en openlijker zou moeten afkeuren. Het is daarenboven evident dat we er ook moeten voor zorgen dat er vanuit Vlaanderen geen wapens worden geleverd aan welke partij dan ook in dat conflict.

Dit brengt de heer Eloi Glorieux tot de kwestie van de regionalisering van de wapenwet. Terzake wenst hij van de minister meer bepaald te vernemen hoe de borgstelling voor de wapenlevering vanuit Vlaanderen precies zal worden georganiseerd. Impliceert dit dat de bevoegdheid van de Delcreditedienst geregionaliseerd zal worden ?

Verder stelt ook de heer Glorieux vast dat in afwachting van een Vlaams decreet terzake, de federale wetgeving blijft gelden. Zijns inziens is het enorm belangrijk dat er, wanneer dit op Vlaams niveau wordt georganiseerd, een grotere transparantie zou komen dan in het verleden het geval was. Hij heeft het dan niet enkel over ngo's die expertise hebben opgebouwd over mensenrechtensituaties, maar ook over de parlementsleden wier constitutionele taak er nu eenmaal in bestaat de regering te controleren. Zulks is evidentierwijze slechts mogelijk in zoverre het parlement degelijke informatie krijgt.

In de mate dat het parlement pas achteraf informatie zou krijgen over bepaalde wapenleveringen, wordt het wel heel moeilijk om die parlementaire controletaak degelijk te vervullen. De heer Eloi Glorieux heeft er dan ook alle vertrouwen in dat de speciale commissie dra operationeel zal worden

en dat de toekomstige Vlaamse decreetgeving voor de nodige transparantie zal zorgen. Dit laatste evidentierwijze met inachtneming van bepaalde noodzakelijke beperkingen voortvloeiende uit de concurrentiepositie van bedrijven e.d.m.

Overigens verklaart de heer Glorieux de mening te zijn toegedaan dat, alleen al vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid, de wapenwetgeving in wezen beter een federale bevoegdheid gebleven ware. Wat zal er immers gebeuren als een bedrijf in Vlaanderen geen licentie krijgt, maar in Wallonië wel ? Dan verdwijnt het wellicht over de taalgrens. De regionalisering was immers een compromis met de Waalse partijen. En er mag geredelijk vanuit gaan worden dat er hieromtrent in Wallonië een heel andere gevoeligheid leeft dan in Vlaanderen. Het kwaad is ondertussen echter geschied. De enige nog resterende optie bestaat er derhalve in een degelijke Vlaamse invulling te geven aan de nieuwe regeling inzake wapenverkoop.

2.3 Tussenkost van de heer André Moreau

De heer Moreau verheugt zich over het feit dat de minister ernaar streeft om Vlaanderen, en ook alle andere regio's met wetgevende bevoegdheid, meer betrokkenheid, aanwezigheid en zeggingskracht te geven in EU-verband. In de mate dat we die doelstelling weten te realiseren, zal het voor ons immers ook gemakkelijker zijn om ons in de wereld te profileren.

Aansluitend op de bemerking van de heer Glorieux in verband met Palestina, constateert de heer Moreau dat in de beleidsbrief gesteld wordt dat Vlaanderen wel degelijk noodhulp zal blijven geven aan Palestina en, naar de heer Moreau uit de gebezigde formulering meent te kunnen opmaken, ook aan andere delen van de wereld. Het gaat daarbij om de bestrijding van de armoede en de onmenselijkheid. Dit is duidelijk een goede zaak. Tevens leert de heer Moreau uit de beleidsbrief dat de Vlaamse regering ook haar steun zal blijven verlenen om tot een vreedzame en duurzame oplossing van het conflict te komen. In de beleidsbrief wordt dienaangaande geen stelling gekozen voor de ene of de andere van de betrokken partijen. Zulks komt Vlaanderen volgens de heer Moreau ook niet toe. Hij drukt terzake wel nog de hoop uit dat het conflict niet dermate zal escaleren, dat het tot een nieuw wereldconflict komt.

2.4 Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau

De heer Stefaan Platteau, waarnemend commissie-voorzitter, sluit zich volmondig aan bij de lovende woorden die de vorige sprekers overhadden voor het beleid van de minister.

Hij stelt dat het een goede zaak is dat Regleg niet uit het oog verloren wordt, terwijl ook het Comité van de Regio's en andere uitingen van regionalisme ten volle aan bod komen. Vlaanderen en dit parlement hebben er alle belang bij dit idee en deze pistes te steunen. Het, eveneens door de minister aangehaalde subsidiariteitsprincipe, vormt de basis van het hele Vlaamse beleid terzake.

Terzake wenst de heer Platteau ook een lans te breken voor de Benelux. Dit samenwerkingsverband is immers de facto de voorloper en het voorbeeld voor de ruimere Europese integratie geweest. En ook nu nog spiegelen heel wat landen zich aan de Benelux. Waarbij de heer Platteau dan op de eerste plaats aan de Baltische staten denkt.

De heer Stefaan Platteau sluit zich verder ook aan bij de tussenkomsten van de heren Glorieux en Moreau aangaande de Palestijnse en Israëliëse kwestie. Ook hij staat achter de idee van een wat sterkere profilering van Vlaanderen aangaande dit thema.

3. ALGEMENE BESPREKING : ANTWOORDEN VAN MINISTER PATRICIA CEYSENS

- *Continuïteit en creativiteit*

De minister wenst eerst en vooral haar waardering uit te spreken voor de gedegen kennis van de beleidsbrief waarvan de commissieleden blijk hebben gegeven. Ze beaamt dat in deze beleidsbrief een sterke mate van continuïteit aanwezig is, terwijl er tegelijk ook gepoogd wordt om het creatief en vernieuwend imago van Vlaanderen vorm te geven. Men mag daarbij overigens niet uit het oog verliezen dat het bij creativiteit altijd over mensen gaat.

- *Horizontale begroting buitenlands beleid*

Daarbij aansluitend en teneinde de commissieleden, zowel beleidsmatig als budgettair, een zo volledig mogelijk beeld te geven van de integraliteit van het Vlaams buitenlands beleid in al zijn facetten, stelt de minister, ten behoeve van het verslag, ook een horizontale begroting buitenlands beleid ter beschikking van de commissie (Bijlage 1 – Horizontale begroting buitenlands beleid).

- *Impliciete economische return van het Vlaams buitenlands beleid*

De minister bevestigt verder dat wat Vlaanderen doet in het buitenland vrijwel ook steeds effecten heeft voor de welvaart in onze eigen regio, maar dat er eveneens steeds een meerwaarde is voor de partners in het buitenland.

- *Beleid t.a.v. de landen van Centraal- en Oost-Europa : de nieuwe buitengordel*

Voor wat het beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa betreft, ontstaat er in 2004 een totaal nieuwe situatie. Van de tien in dit programma betrokken landen, worden er immers acht lid van de Europese Unie. Er wordt derhalve al uitgekeken naar een volgende reeks landen uit de buitengordel van die uitgebreide EU. Terzake werd meer bepaald gekozen voor Kroatië, Oekraïne en Sint-Petersburg als belangrijkste nieuwe aandachtsgebieden.

- *Kosovo en de Balkan*

Verder beaamt de minister dat er tevens programma's waren met Kosovo, die ook uitgevoerd zijn. Maar Kosovo, en ook Macedonië, zijn minder prioritair binnen het Vlaams buitenlands beleid. Omdat deze regio's veel minder stabiel zijn is het immers veel moeilijker om er programma's op te zetten. Mee omdat men er nooit geheel zeker kan van zijn dat die programma's ook tot een goed einde gebracht zullen kunnen worden. Vandaar de keuze voor Kroatië, Oekraïne en Sint-Petersburg.

- *Noodhulp*

De minister komt dan tot het punt van de door Vlaanderen verstrekte noodhulp. Ze geeft daarbij met name een overzicht van de noodhulp die in 2003 werd toegekend, te weten : een subsidie van 357.459,20 euro aan de vzw Rode Kruis Vlaanderen Internationaal, als tegemoetkoming in de kosten voor voedselhulp aan Mozambique ; een subsidie van 186.190,40 euro aan het Belgisch Comité voor Unicef, voor het verminderen van de impact van de droogte op het lesgebeuren en het terugdringen van de kwetsbaarheid van kinderen, als deelaspect van de aanpak van Unicef in Mozambique ; een subsidie van 97.681,86 euro aan Unicef, voor de psychosociale ondersteuning en begeleiding van kinderen en hun moeders, naar aanleiding van de aardbeving in Algerije ; een subsidie van 340.400 euro aan Oxfam-Solidariteit, om een aan-

tal activiteiten op te zetten in Algerije om de slachtoffers, die nog steeds in opvangkampen verblijven, te voorzien van drinkbaar water en om de waterinfrastructuur te herstellen.

Dit alles betekent dat er momenteel bij benadering nog 500.000 euro beschikbaar is. Waarbij de minister er wel op wijst dat het niet de bedoeling is om die resterende middelen nog gauw-gauw zomaar ergens aan uit te geven in de maand november of december, gezien het concept noodhulp per definitie betekent dat we te allen tijde snel middelen ter beschikking moeten kunnen stellen ingeval zich ergens een calamiteit voordoet.

- *De wapenexport*

Voor wat de verschillende tussenkomsten in verband met de regionalisering van de wapenwetgeving betreft, wijst de minister erop dat deze bevoegdheid door de bestuursinstanties van het Vlaams Parlement is toegewezen aan de Commissie voor Economie. Deze zaak is hier m.a.w. niet meteen aan de orde. Wel wenst de minister op te merken dat de betreffende, uit 1991 daterende, federale wetgeving zeker nog niet verouderd is, aangezien ze nog maar recent, met name n.a.v. het dossier-Nepal, aangepast en vernieuwd werd. Deze regelgeving vormt op die manier dan ook een goed compromis en een zeer werkbaar instrument. De minister ontkent ook ten stelligste dat, zoals de heer Luc Van den Brande ooit beweerd heeft, er een juridisch vacuüm zou zijn. De bestaande federale wet verzekert integendeel de rechtszekerheid en rechtsgeldigheid.

- *Toekomst van de Benelux*

Met betrekking tot de Benelux deelt de minister mee dat er in 2004 een beleidsgerichte onderzoeksopdracht zal worden uitgeschreven over de relaties in het kader van de Benelux. Het Benelux-verdrag loopt immers af in 2008, en Vlaanderen wil zich, met een evaluatie van de samenwerking, hierop tijdig voorbereiden. *Conditio sine qua non* hierbij is, dat een nieuw verdrag een meerwaarde moet vormen voor Vlaanderen. Het is derhalve zaak om via een beleidsvoorbereidend onderzoek tijdig het nodige materiaal te verzamelen om dit dossier degelijk voor te bereiden.

- *Vlaanderen en de ontwikkelingen in de Europese Unie*

Voor wat de Europese bekommernissen van de commissieleden betreft, wijst de minister erop dat de Vlaamse regering op 26 september 2003 een uitspraak heeft gedaan over de IGC. Ze sluit zich daarin aan bij het Belgische standpunt, om te proberen de verworvenheden van de Conventie te behouden. Alhoewel een aantal Vlaamse desiderata er niet in werden gerealiseerd, meent de Vlaamse regering toch dat er vooruitgang geboekt is met betrekking tot de regionale realiteit. Als het debat gevoerd wordt, zal België een aantal aandachtspunten naar voor brengen.

Vlaanderen heeft terzake een aantal bekommernissen als prioritair aangeduid. Op institutioneel vlak willen we de rechtstreekse toegang tot het Hof van Justitie, de mogelijkheid tot invulling per land van de term “nationale parlementen” bij de politieke ex-antecontrole, de betrokkenheid van de regio's bij de herziening van de verdragen en de betrokkenheid van de regio's bij het consultatiemechanisme.

Als operationele doelstellingen wordt vooropgesteld : de eerbiediging van de culturele verscheidenheid en eigenheid, het behoud van het officiële taalregime en het behoud van de protocollen en verklaringen.

Beleidsmatig worden de klemtonen gelegd op : de horizontale clausule, het handelsbeleid met betrekking tot de culturele en audiovisuele diensten, de flexibiliteitsclausule en de rol van het nationale, maar ook regionale, parlement.

4 INDICATIEVE STEMMINGEN

4.1 Indicatieve stemmingen over de decreetsbepalingen

Artikel 14 (programma 12.10)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

Artikel 88

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt daarna ook dit artikel aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

4.2 Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I – Programma 12.1

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt het programma 12.1 “Algemeen Buitenlands Beleid”, ten slotte eveneens aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

DEEL III : BUITENLANDSE HANDEL EN EXTERN ECONOMISCH BELEID

1. TOELICHTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT

1.1 De Vlaamse export houdt stand in 2002

Bij de aanvang van haar uiteenzetting merkt minister Ceysens op dat Vlaanderen – exportregio bij uitstek – alle conjunctuuranalyses betreffende een eventueel economisch herstel op wereldvlak vanzelfsprekend van heel nabij opvolgt. Het hoeft echter geen betoog dat de berichten hieromtrent de jongste tijd niet altijd even positief waren.

Het verheugt de minister echter te kunnen vaststellen dat Vlaanderen, ondanks de moeilijke internationale situatie, meer dan behoorlijk presteert op het vlak van internationaal ondernemen. Zo was Vlaanderen in 2002 met een totale uitvoer van meer dan 175 miljard euro goed voor bijna 78 procent van de totale Belgische export. In vergelijking met 2001 steeg de Vlaamse export dat jaar in absolute termen met 9,45 percent.

Niettegenstaande deze positieve cijfers, moge het duidelijk zijn dat 2002 geen gemakkelijk jaar was voor de Vlaamse buitenlandse handel. Zowel prijs- als volumeontwikkelingen lagen hieraan ten grondslag : gemeten aan de hand van de gemiddelde eenheidswaarden lagen de in- en uitvoerprijzen iets lager dan in 2001, terwijl de verhandelde volumes – vanwege de zwakke internationale conjunctuur – slechts weinig toenamen.

Tijdens de eerste zes maanden van 2003 lag de waarde van de Vlaamse export van goederen met een bedrag van 87,3 miljard euro iets lager dan in dezelfde periode vorig jaar. Deze lichte waardedaling is deels te verklaren door de globale prijs-

ontwikkeling, maar vooral door een nieuwe berekeningswijze sedert 2003 voor de diamanthandel. Vanaf januari 2003 worden zichtzendingen die niet worden gevolgd door een effectieve verkoop of aankoop, immers niet meer opgenomen in de in- en uitvoercijfers voor diamant. Het is echter hoe dan ook duidelijk dat Vlaanderen een exportregio bij uitstek is en blijft.

1.2 De directe buitenlandse investeringen in Vlaanderen

Wat de directe buitenlandse investeringen betreft, boden 2002 en 2003 een internationaal minder gunstig investeringsklimaat. Zeker in het licht van de recordjaren 1999 en 2000, toen de investeringen respectievelijk 2,50 en 2,55 miljard euro bedroegen en respectievelijk 9.500 en 9.000 arbeidsplaatsen creëerden, worden 2002 en 2003 door een haperende conjunctuur en een wereldwijd ongunstig buitenslands investeringsklimaat gekenmerkt.

Desalniettemin tonen de cijfers voor 2001 en 2002 nog een stijging van de buitenlandse investeringen tot respectievelijk 2,70 en 2,60 miljard euro. Het is daarbij echter opvallend dat deze investeringen gepaard gaan met een proportioneel minder sterke aangroei van het aantal arbeidsplaatsen, namelijk 4.941 in 2001 en 3.049 in 2002.

Volgens de minister kunnen we echter hoop putten uit het feit dat The Economist Intelligence Unit België voor de periode 2002-2006 nog steeds in de top-10 van de investeringsregio's met de hoogste te verwachten investeringsstroom positioneert. In het licht hiervan is de minister dan ook ten stelligste de overtuiging toegedaan dat het meer dan ooit de taak van de Vlaamse overheid is om het internationaal ondernemen te promoten en een kader te scheppen dat deze ondernemers de kans biedt om optimaal te werken. Het bevorderen van de creativiteit en van het internationaal ondernemen in Vlaanderen is immers van cruciaal belang voor de welvaart en de werkgelegenheid in onze regio.

1.3 Flanders Investment and Trade (FIT)

Om het hogergenoemde flankerend beleid van de Vlaamse overheid meer armslag te geven, is beslist Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen te fusioneren tot het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, aangeduid met het Engelse acroniem FIT (Flanders Investment and Trade).

Het voorbije jaar is werk gemaakt van de fysieke cohabitatie en van de integratie van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen. Tevens werd een gezamenlijke strategie ontwikkeld en werden de functies in het overkoepelende managementcomité ingevuld.

Terzake kan de minister nog meedelen dat de Vlaamse regering het voorontwerp van decreet betreffende het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen reeds principieel heeft goedgekeurd. Van zodra de Raad van State nog een laatste advies heeft uitgebracht zal het dan ook bij het Vlaams Parlement worden ingediend.

Volgens het voortontwerp van decreet zal FIT als een EVA (extern verzelfstandigd agentschap) met rechtspersoonlijkheid instaan voor de uitvoering van het Vlaams beleid inzake de bevordering van het internationaal ondernemen. Conform de principes van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid, zal FIT een onderdeel worden van het homogene beleidsdomein Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking (BBIS).

En van zodra het nieuwe comptabiliteitsdecreet een feit is, zal ook de financiële basis van FIT één geheel vormen en niet langer over verschillende begrotingen verspreid zijn.

De minister laat daarbij opmerken dat het personeelskader van Export Vlaanderen en van de DIV reeds werd aangepast in functie van deze nieuwe strategie en van de uitbreiding van het takenpakket. In maart 2003 zijn 63 personeelsleden van de voormalige BDBH overgeheveld, is het nieuw organogram geïmplementeerd, is een nieuwe waarnemende directieraad geïnstalleerd, is de nieuwe rechtspositieregeling van de Vlaamse economische vertegenwoordigers geëvalueerd en geïmplementeerd, zijn loopbaan- en wervingsexamens georganiseerd en is bij Export Vlaanderen een nieuwe algemeen directeur en bij de DIV een nieuwe directeur aangesteld.

1.4 De missie van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen

Voor de minister staat het buiten kijf dat FIT een sterke Vlaamse instelling zal worden, die alle troeven in handen krijgt om haar missie tot een goed einde te brengen. Aangezien de missie van de instelling meteen ook een kernachtige omschrijving van de achterliggende strategie inhoudt, wenst de minister deze missie hier nog even te herhalen en toe te lichten.

De minister citeert daarop de relevante passage uit haar beleidsbrief : "De missie van het agentschap bestaat erin om – als element in de sociaal-economische ontwikkeling in Vlaanderen – middels zijn binnen- en buitenlands netwerk het internationaal ondernemen op een duurzame wijze te bevorderen door het aanbieden van kwalitatief hoogstaande en specifieke diensten aan Vlaamse ondernemingen, teneinde deze bij alle facetten van het internationaal ondernemen te begeleiden, te ondersteunen en te stimuleren. Het agentschap wil verder door het aantrekken van buitenlandse investeringen in Vlaanderen, een betekenisvolle bijdrage leveren tot de internationale ontwikkeling van de Vlaamse economie."

1.5 De FIT-strategie : een strategische zeshoek

De minister gaat daarna kort in op de verschillende constitutieve bestanddelen van de FIT-strategie, die men kan zien als een "strategische zeshoek".

A. Fusie van Export Vlaanderen en DIV in FIT

De eerste hoeksteen van de strategie is de reeds vermelde fusie van de DIV en Export Vlaanderen. Deze fusie beoogt duidelijk synergetische effecten, zoals de optimalisering en de uitbreiding van het buitenlands netwerk en de mogelijkheid om in te spelen op de meer complexe vormen van het internationaal ondernemen.

De minister preciseert dat Vlaanderen vroeger enkel in de VS, Japan en Singapore over operationele investeringskantoren beschikte. Voortaan zal Vlaanderen voor het aantrekken van investeringen kunnen beschikken over een wereldwijd buitenlands netwerk.

Waar mogelijk, worden de vertegenwoordigers van beide diensten in eenzelfde regio in hetzelfde kantoor gehuisvest. Ten gevolge van deze maatregel ontstaan in zeer mature markten als de VS en Japan duale kantoren. Het internationaal ondernemen en het aantrekken van investeringen zijn onderscheiden specialisaties.

De minister wijst er daarbij op dat er duidelijk sprake is van een kruisbestuivend effect. Internationaal ondernemen is vaak een bilaterale of zelfs multilaterale aangelegenheid. Exporteren gaat vaak gepaard met investeren, met importeren, met het sluiten van licentieakkoorden, met investeren in kruisparticipaties en met outsourcing. Deze complexere vormen van internationaal ondernemen vergen een multidisciplinaire aanpak. Het sa-

menvoegen van de promotie voor het investeren in Vlaanderen en het internationaal ondernemen vanuit Vlaanderen biedt hierop een beter antwoord dan tot op heden mogelijk was.

B. Intensieve samenwerking met het extern netwerk in Vlaanderen en in het buitenland

De tweede hoeksteen van de strategie bestaat uit een intensieve samenwerking van het binnen- en buitenlands netwerk met de strategische partners, met de kennispartners en met de vlottende en bijzondere partners.

Terzake verklaart de minister ervan overtuigd te zijn dat FIT in 2004 zal uitgroeien tot een draaischijf voor de representatieve organisaties van Vlaamse bedrijven met internationale ambities en voor de instanties die buitenlandse investeringen in Vlaanderen stimuleren.

Via het netwerk van buitenlandse vertegenwoordigers beschikt FIT over een unieke kennis van de exportmarkten. De kennis van het Vlaams economisch weefsel bevindt zich evenwel voornamelijk bij de economische actoren.

In de Vlaamse bedrijfswereld moet FIT de huisnaam voor het internationaal ondernemen op zich worden. Elke toegangsdrempel moet verdwijnen. Om dit doel te bereiken, zal de loketfunctie in Vlaanderen door middel van strategische partnerships worden uitgebreid.

Een aantal strategische partners van FIT, zoals groeperingen, federaties of associaties die representatief zijn voor het Vlaams economisch middenveld of er een significant onderdeel van vormen, zullen, mits ze aan de voorwaarden voldoen en een speciaal akkoord onderschrijven, de mogelijkheid krijgen om een loketfunctie voor FIT te vervullen.

Door middel van samenwerkingsverbanden met kennispartners, zoals clusters, bedrijfsgroeperingen en wetenschappelijke instellingen die een representatief onderdeel van de Vlaamse kenniseconomie vormen, zal FIT het binnenlands netwerk nog verder versterken.

Dienaangaande laat de minister opmerken dat het evident is dat alle partners systematisch en continu bij de verdere implementatie van deze strategie en bij de hieruit voortvloeiende actieprogramma's zullen worden betrokken. In de lijn van de regionale businesscellen Nafta, Europa, Azië, Afrika, Midden-Oosten en Latijns-Amerika, zullen in het kader van het nieuw organogram van FIT te Brus-

sel een aantal werkraden worden opgericht. In deze werkraden zullen de vertegenwoordigers van de reeds vermelde partners zetelen. De samenwerking met de belangrijkste partners zal in convenants worden vastgelegd. De onderhandelingen over deze convenants zijn al opgestart.

In het buitenland moet FIT de huisnaam worden voor het ondernemen en het investeren in Vlaanderen. In 2004 zal worden overgeschakeld op een wereldwijde benadering van de doelgroepen. Deze doelstelling zal meer bepaald bereikt worden door middel van actieve networking in het buitenland.

Daartoe zal de samenwerking met de belangrijkste "influencers" in elke regio in kaart worden gebracht en geïntensifieerd worden. Er zal werk gemaakt worden van een sectorspecialisatie en -opvolging in voor Vlaanderen belangrijke sectoren als de auto-industrie, de chemie, de "life sciences", de ICT (informatie- en communicatietechnologie) en logistiek. Specialisatie, een efficiënte knowhow en een doorgedreven accountmanagement moeten in snellere investeringen in Vlaanderen resulteren.

Dezelfde aanpak zal worden toegepast op die sectoren aangewezen in de specifieke regiostrategieën. En er gaat ook specifieke aandacht naar het traceren van uitbreidingsinvesteringen in België door het opzetten van een business-intelligencesysteem met lokale actoren.

Evidenterwijze worden ook inzake internationaal ondernemen de doelgroepen uitgebreid. Opdat FIT in het buitenland enerzijds zijn dienstverlening aan de reeds aanwezige bedrijven zou kunnen bieden en anderzijds nieuwkomers beter zou kunnen introduceren, krijgt het buitenlands netwerk als specifieke doelgroep de Vlaamse bedrijfswereld alsmede de alumni aanwezig in hun respectieve posten, erbij.

De benadering van multilaterale financiële instellingen die over hefboomen voor internationaal ondernemen beschikken, is eveneens nieuw. In verhouding tot het belang van Vlaanderen in de wereldhandel kennen Vlaamse bedrijven momenteel immers te weinig succes bij projecten van deze organisaties.

Ten slotte behoren ook wetenschappelijke instellingen en kenniscentra voortaan tot de doelgroep. De nieuwe economie wordt gedreven door spin-offs en spill-overs waarbij de samenwerking met en tussen bedrijven en deze instellingen en de aanwezigheid van bepaalde kenniscentra de ontwikkeling van nieuwe activiteiten bepalen.

C. Focusstrategie en actieprogramma per regio

De minister komt dan tot de derde hoeksteen van de FIT-strategie : een focusstrategie en actieprogramma per regio. Dit impliceert het maken van keuzes op basis van realistische inschattingen van de buitenlandse markten en op basis van de interesse van het Vlaamse bedrijfsleven. Het "matchen" van deze gegevens stuurt inhoudelijk de strategie en de werking van FIT en levert input voor het opstellen van het actieprogramma.

D. Snelle en correcte dienstverlening op maat van de klanten

De vierde en belangrijkste hoeksteen bestaat uit een snellere, meer uitgebreide en beter toegankelijke dienstverlening op maat van de klanten. Hierbij krijgt de ene keer snelheid en de andere keer diepgang de voorkeur.

De toegankelijkheid zal worden bevorderd door het geleidelijk on line gaan van de dienstverlening. Accountmanagement wordt geïmplementeerd over het hele buitenlandse netwerk voor het aantrekken van investeringen. In de buitenlandse kantoren van FIT wordt in de landen met een hoge toegangsdrempel ten minste een werkpositie en een minibibliotheek voor Vlaamse bedrijven ter beschikking gesteld.

De minister geeft daarbij nog mee dat de bedrijven ook op een aanzienlijke uitbreiding van het dienstenaanbod kunnen rekenen. Zo zal in 2004 worden onderzocht welke bijkomende instrumenten inzake verzekering en financiering van internationale transacties, financiering van partnerships en investeringen in het buitenland kunnen worden gecreëerd.

Meer diepgang wordt, afhankelijk van de regionale focusstrategie, de komende drie jaar gegarandeerd door het opbouwen van een "doelsector marketing" en het maximaliseren van het effect van de deelname aan buitenlandse beurzen.

FIT streeft tevens een maximalisering van de investeringen in Vlaanderen na. De buitenlandse bedrijven die in Vlaanderen willen investeren, zullen in FIT een adequate zakenpartner vinden.

E. Optimalisatie van de geografische structuur van het buitenlands netwerk

De vijfde hoeksteen is de verdere optimalisatie van de geografische structuur van het buitenlands netwerk in functie van de regionale focusstrategieën.

De minister wijst er daarbij nadrukkelijk op dat dit hét sleutelement is waarover FIT beschikt om zijn ondersteunende rol ten aanzien van de Vlaamse bedrijven waar te maken.

F. Professionalisering en uitbouw van de ondersteunende diensten van FIT

De zesde en laatste hoeksteen van de FIT-strategie is de professionalisering en de uitbouw van de personeelsdienst, de dienst financiën en informatica, de afdeling marketing en business development en de juridische dienst.

1.6 Budgettaire consequenties en aanwending van de middelen

Ter afsluiting van haar uiteenzetting over het vernieuwde Vlaams buitenlands handelsbeleid vraagt de minister nog even de aandacht van de commissieleden voor de budgettaire consequenties hiervan én voor de aanwending van de middelen.

A. Werkingsdotatie aan Export Vlaanderen, DIV en FIT

De minister preciseert dat Flanders Investment and Trade in 2004 circa 370 werknemers zal tellen en zal beschikken over een netwerk van meer dan tachtig standplaatsen over de gehele wereld. De werkingsdotatie bedraagt 31.374.000 euro. Dat is de dotatie van Export Vlaanderen plus die van de Dienst Investeren Vlaanderen. Tot de aanwending van deze werkmiddelen behoren de personeelskosten, de werking van het buitenlands en binnenlands netwerk en de uitvoering van het actieprogramma.

B. De dotatie voor de financiële tegemoetkomingen van Export Vlaanderen

De bijzondere dotatie ten behoeve van het verstrekken van financiële stimuli bedraagt in 2004 3.700.000 aan gesplitste vastleggingskredieten of, uitgedrukt in gesplitste ordonnanceringskredieten, 3.400.000 euro.

C. Ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen

De minister laat opmerken dat het programma voor de terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen het enige gewestelijke instrument is om directe uitvoersteun te geven. Het is dan ook een essentieel instrument om de uitvoer van uitrustingsgoederen van KMO's naar verre markten aan te zwengelen en/of een concurrentiële achterstand te

vermijden. Het instrument blijkt bijzonder effectief en efficiënt te zijn.

D. Subsidies voor haalbaarheidsstudies

Tevens te vermelden zijn de subsidies voor haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid. Het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie is een hefboom voor het realiseren van een project. De haalbaarheidsstudie vormt doorgaans de eerste fase van een investeringsproject en is meestal een noodzakelijke schakel met als doel zowel de lokale autoriteiten als de kandidaat-investeerders te overtuigen van de technische, socio-economische en ecologische haalbaarheid van een investeringsproject. Hiervoor is een budget van circa 1,4 miljoen euro uitgetrokken.

Terzake wijst de minister er wel op dat dit instrument voorlopig niet kan benut worden wegens verdere onderhandelingen met de Europese Commissie over de toepassingsmodaliteiten.

E. Dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Zoals bepaald bij de Lambermontakkoorden naar aanleiding van de regionalisering van de buitenlandse handel en de herverdeling van de financiële middelen, dragen de gewesten bij aan het Federaal Agentschap voor Buitenlandse Handel.

Uitgaande van een begroting van circa 5,35 miljoen euro voor het agentschap is vastgelegd dat de federale overheid circa 2,5 miljoen euro bijdraagt. Voor het resterende bedrag zullen de gewesten bijdragen volgens een verdeelsleutel. Voor 2004 bedraagt de dotatie van het Vlaams Gewest 1.785.000 euro.

F. Subsidies aan het Vlaams promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM)

Tot slot vermeldt de minister ook nog de subsidies aan het Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing. Deze subsidie bedraagt 4.425.000 euro voor 2004.

Het verkennen van buitenlandse markten voor de afzet van de landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten zal worden geactiveerd door een intense samenwerking met FIT.

1.7 Bij wege van conclusie

De minister affirmeert de zes strategische ankerpunten van de FIT-strategie te hebben willen toelichten, omdat ze nu eenmaal het fundament vormen van haar beleidsintenties inzake buitenlandse handel voor 2004.

Voor wat de reeds in de loop van 2003 gerealiseerde beleidsintenties betreft, stelt de minister, ten behoeve van het verslag, een overzichtsdokument ter beschikking van de commissieleden (Bijlage 2 : Beknopt overzicht van de beslissingen van de Vlaamse regering inzake de buitenlandse handel – 2003). Het is echter niet haar bedoeling om al te zeer terug te blikken op deze reeds gerealiseerde beleidsintenties. Het volstaat te weten dat dankzij die realisaties de weg is geëffend voor de oprichting van FIT, een forum waarin het Vlaams aanbod en de buitenlandse vraag elkaar snel en soepel kunnen vinden en alle overheidskrachten ter promotie en stimulering van het duurzaam internationaal ondernemen zullen worden bijeengebracht.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden dan ook de hen voorgelegde begroting "Buitenlandse Handel en Extern Economisch Beleid" te willen goedkeuren.

2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

2.1 Tussenkomst van de heer Stefaan Platteau

De heer Stefaan Platteau, waarnemend voorzitter, constateert met tevredenheid dat Vlaanderen door dit beleid duidelijk op de kaart wordt gezet. Vlaanderen is gekend en wordt gerespecteerd in het buitenland. FIT krijgt ondertussen meer en meer vaste vorm, en zal ongetwijfeld ook dra zijn sporen verdienen. Niettegenstaande het tegenvallende economische wereldklimaat stijgt onze export sinds 2001 nog steeds met bijna tien percent. We evolueren dus in de goede richting.

2.2 Tussenkomst van de heer Louis Bril

Ook de heer Louis Bril constateert dat de Vlaamse export het in 2002 nog prima heeft gedaan. Tegelijk spreekt hij echter zijn bezorgdheid uit over de resultaten voor 2003. Men verwacht immers minstens een lichte inkrumping met 0,6 percent.

Hij wijst er tevens op dat er indicaties zijn dat een hele reeks bedrijven kort na de verlofperiode be-

slit hebben om hun productie naar Oost-Europa of zelfs China te verplaatsen. Van de minister had hij dan ook graag vernomen hoe het zit met de Vlaamse exportresultaten voor het tweede kwartaal van 2003 en of zij al dan niet reeds alarmsignalen ontvangen heeft van onze grote exportbedrijven ?

In het verlengde hiervan merkt de heer Bril nog op dat er ten gevolge van het drama van Ford Genk ongeveer 920 miljoen euro is vrijgemaakt voor een aantal maatregelen. Terzake wenst hij te vernemen hoever het daarmee staat en vanaf wanneer bedrijven een beroep zullen kunnen doen op die middelen ?

Verder formuleert de heer Bril de bedenking dat een sterke buitenlandse handel en export evidentie slechts mogelijk is als de eigen economie het goed doet. Specifiek voor Vlaanderen is, dat het vooral KMO's zijn die de ruggengraat uitmaken van onze economie. En de problemen waarmee die groep van ondernemingen af te rekenen heeft zijn genoegzaam bekend.

Met degelijke cijfers over de buitenlandse handel moet het volgens de heer Louis Bril ook mogelijk zijn om aan de hele regering duidelijk te maken dat preventieve maatregelen noodzakelijk zijn. Als de exportcijfers slecht zijn, of negatief evolueren, moet er iets gebeuren.

Momenteel hollen we echter nog steeds de feiten achterna. De heer Bril verwijst dienaangaande nogmaals naar Ford Genk. Hij vindt het bijzonder spijtig dat nu plotsklaps een reeks maatregelen mogelijk zijn, die voordien onbespreekbaar waren. Zijns inziens is preventief optreden steeds beter dan louter reactief optreden. Hij erkent daarbij volmondig dat het bij een aantal van die zaken om federale bevoegdheden gaat, maar met goede cijfers zou de minister toch voldoende gewapend moeten kunnen zijn om duidelijke signalen te geven. Exportcijfers liegen nu eenmaal niet.

De heer Louis Bril verwijst daarna naar het heersende milieufundamentalisme, dat het ondernemen nog eens extra bemoeilijkt. Hij beseft daarbij ten volle dat al die wetten wel goedbedoeld zijn en dat we nu eenmaal niet anders kunnen dan de terzake vigerende Europese richtlijnen opvolgen, maar tegelijk pleit hij ervoor dat Vlaanderen zou afstappen van zijn neiging om steeds heiliger te willen zijn dan de paus. Als er bij een Europese richtlijn een normatieve speelruimte is van 1 tot 10, waarom kiest Vlaanderen dan altijd voor de maximale norm ? Onze voornaamste handelspartners Neder-

land, Duitsland en Frankrijk doen zulks immers niet.

Verder stelt de heer Bril vast dat het op vandaag ook ongelooflijk moeilijk is geworden om als bedrijf, en dan vooral als klein of middelgroot bedrijf, de steeds veranderende milieuwetgeving op te volgen. En ook bestaande bedrijven, waarvan de milieuvergunning na 15 of 20 jaar vervallen is, en die zich – ten gevolge van strenge controles en onder dreiging van een correctionele veroordeling – in orde moeten stellen met nieuwe vergunningsnormen, hebben het ontzettend moeilijk. Het hoeft dan ook geen betoog dat dit een factor is die heel wat investeringen afremt.

2.3 Tussenkost van de heer Peter Gysbrechts

De heer Peter Gysbrechts constateert dat de minister, sinds haar aantreden, een duidelijke visie naar voor heeft gebracht aangaande de buitenlandse handel. Ze heeft die zelfs opnieuw ten volle op de kaart gezet.

Voor wat FIT betreft, meent de heer Gysbrechts dat de decretale basis nu zo snel mogelijk gelegd moet worden. Immers, het bundelen van krachten – in dit geval de expertise inzake internationaal ondernemen in al zijn aspecten – is op alle beleidsdomeinen noodzakelijk. Temeer daar Vlaanderen relatief klein is. Op die manier kan FIT in 2004 effectief de draaischijf worden voor de Vlaamse buitenlandse handel.

De heer Peter Gysbrechts stelt verder vast dat er reeds grote veranderingen hebben plaatsgevonden bij Export Vlaanderen en de DIV. Die bevinden zich nu op kruissnelheid. Het zal dan ook zaak zijn dit zo te houden.

Het moge in elk geval duidelijk zijn dat FIT de positie van Vlaanderen inzake internationaal ondernemen aanzienlijk moet versterken. Er moet derhalve intensiever worden samengewerkt met alle ondernemende actoren. Netwerking is, zijns inziens, een belangrijk aspect van het promoten van Vlaanderen en zijn exporterende bedrijven. Een optimalisering van de dienstverlening, o.a. via die netwerking, is in de huidige economische situatie absoluut noodzakelijk. Vlaanderen moet ervoor zorgen dat het nog beter en creatiever wordt dan het al was.

Rekening houdende met het feit dat een aantal politieke fracties hier vandaag afwezig zijn, veronderstelt de heer Gysbrechts verder dat er waarschijn-

lijk niet veel zal gezegd worden over de prinselijke handelsmissies. Voor hem is het nochtans duidelijk dat deze prinselijke missies ten onrechte het voorwerp uitmaken van een principiële controverse in hoofde van sommigen. Zijns inziens moet de hele kwestie veeleer pragmatisch bekeken worden. Het kan immers niet ontkend worden dat een prinselijke aanwezigheid vele deuren opent. Dat alleen al, is volgens hem dan ook voldoende om dergelijke initiatieven voluit te steunen. Er zal zich pas echt een ernstig probleem stellen de dag dat onze prinsen niet langer bereid zijn om mee te gaan op handelsmissie.

Tot slot wil de heer Peter Gysbrechts het nog even hebben over het label "made in Vlaanderen" dat de minister sinds haar aantreden letterlijk in woord en daad uitdraagt. Zoals ook de minister-president al zei in de Septemberverklaring, zijn innovatie en kwaliteit onze sterke punten. Ze moeten dan ook een rode draad vormen doorheen het hele beleid.

Als een aantal bedrijven het Belgische logo willen gebruiken – zoals sommige bier- en chocoladeproducenten – dan moet zulks volgens de heer Gysbrechts echter ook kunnen. Men moet ook daarin voldoende flexibel en pragmatisch zijn. Als bedrijven dat noodzakelijk achten, wie zijn wij dan immers om hen daarop te bekritisieren? Ons beider gezamenlijk doel bestaat er uiteindelijk in handel te kunnen drijven in en met het buitenland.

2.4 Tussenkoms t van de heer Patrick Hostekint

De heer Patrick Hostekint wenst even in te gaan op het systeem van de ter beschikking stelling van uitrustingsgoederen aan ontwikkelingslanden. Een kwestie die in deze commissie al meermaals aan bod is gekomen. Het is daarbij duidelijk geworden dat het hier om een uiterst succesvolle exportbevorderingsmethode gaat, die enige tijd terug ook in overeenstemming is gebracht met de terzake bestaande OESO-reglementering. Hoewel het hier in theorie dus om een zuiver economische maatregel gaat ter stimulering van de uitvoer van Vlaamse KMO's, ligt hierbij volgens de heer Hostekint latent wel altijd het gevaar op de loer dat we zouden vervallen in een systeem van zogenaamde "gebonden hulp". Het is derhalve legitiem om de vraag te stellen of een en ander wel degelijk ook in het belang is van de betrokken ontwikkelingslanden.

De heer Hostekint wijst er ook op dat er vroeger in de commissie gepleit werd voor een zesmaandelijks rapportering over de landen die uitrustingsgoederen krijgen. Gezien de scheiding tussen gebon-

den en niet-gebonden hulp erg dun is, zou dergelijke rapportering het beleid minstens wat transparanter maken.

Afsluitend concludeert de heer Patrick Hostekint dat Vlaanderen het zeer goed doet op het gebied van de buitenlandse handel, zeker als men rekening houdt met de moeilijke internationale constellatie. Daarbij mag echter nooit uit het oog worden verloren dat dit op de eerste plaats de verdienste is van het dynamisme en de ondernemingszin van het Vlaamse bedrijfsleven.

2.5 Tussenkoms t van de heer André Moreau

In zijn tussenkoms t wenst de heer André Moreau wat breder in te gaan op het algemene ondernemingsklimaat in Vlaanderen. Hij constateert dat de minister elders reeds gesteld heeft dat de loonkost omlaag zou moeten. Iets waarvan eigenlijk iedereen zich bewust is. Ook de parafiscaliteit moet dalen evenals de andere lasten die drukken op het bedrijfsleven. Zijns inziens moeten alle belastende factoren waarmee de jonge ondernemers te maken hebben, zoveel als mogelijk worden weggewerkt. Dit vereist dat ook de departementen Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en Onderwijs hun medewerking verlenen. Een en ander betekent uiteraard niet dat het precaire evenwicht tussen economie en ecologie zomaar zou moeten worden doorbroken. Indien we echter meer nieuwe Vlaamse ondernemers willen hebben, moet er eindelijk wel iets concreets gebeuren. Waarbij de heer Moreau benadrukt dat zulks vanzelfsprekend niet alleen de verantwoordelijkheid van minister Ceysens is.

Van groot belang is ook dat de administratieve rompslomp eindelijk eens zou worden aangepakt. Het archaïsche systeem van het handelsregister is reeds afgeschaft. Dat werk wordt nu vervuld door de nieuwe ondernemersloketten. Maar zelfs nu nog moet men bijna een specialist zijn om alle formulieren te kunnen invullen die nodig zijn om een eigen zaak te beginnen. Het is volgens de heer Moreau dan ook volkomen terecht dat minister-president Somers ervoor gepleit heeft om beginners te laten begeleiden door een coördinator.

Het spreekt daarbij voor zich dat de overheid niet alles moet doen. In eerste en laatste instantie is het immers de ondernemer die het moet waarmaken. Maar men mag het de mensen die het op vandaag nog aandurven om risico te nemen, niet nog moeilijker maken dan het sowieso al is. Men moet hen integendeel stimuleren en goed begeleiden.

Deze opmerkingen over de noodzaak om de administratieve lasten te verlichten werden overigens ook reeds geformuleerd door eerste minister Verhofstadt. Die kan de zaak echter niet alleen klaren. Alle bevoegde instanties moeten er aan meewerken. Dat proces verloopt volgens de heer Moreau nu veel te stroef. Hij roept dan ook alle beleidsverantwoordelijken op om onverwijld hun verantwoordelijkheid op te nemen. Als men de ondernemers de facto passief blijft tegenwerken, dreigen vele bedrijven zich uiteindelijk immers te verplaatsen naar landen waar het produceren goedkoper en gemakkelijker kan gebeuren.

De heer André Moreau komt dan tot een ander probleem waarmee de ondernemers in Vlaanderen te kampen hebben : de al te strenge milieuwetgeving. Terzake spreekt het voor zich dat ook de heer Moreau een voorstander is van duurzaam ondernemen. Dat betekent zijns inziens dat er een harmonie moet tot stand gebracht worden tussen economische aspecten, ecologische aspecten en het sociaal draagvlak. Dit evenwicht is er momenteel echter niet meer. Dienaangaande haalt de heer Moreau bij wege van voorbeeld het feit aan dat de milieutaksen niet langer mogen worden afgetrokken door de ondernemers. En de daarvoor beloofde compensatie, waarop vele bedrijfsleiders met spanning wachten, is er ondertussen nog steeds niet. Ook dit ziet hij als een zoveelste voorbeeld van het feit dat het bedrijfsleven zowat "versmacht" wordt door allerlei fiscale en parafiscale lasten en reglementen.

2.6 Tussenkost van de heer Peter De Ridder

De heer Peter De Ridder stelt vast dat de tussenkost van de heer André Moreau ruim het bestek van de beleidsbrief Buitenlandse Handel heeft overschreden. Zijns inziens ontbreekt er echter nog een element. Wie wil er, na alle klaagzangen die dagelijks vanuit allerlei hoeken te horen vallen, immers nog een bedrijf starten ?

Volgens de heer De Ridder moet er dan ook dringend iets gedaan worden aan de beeldvorming rond zelfstandig ondernemen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt gedeeltelijk bij de overheid, maar toch ook en vooral bij de ondernemers en hun koepelorganisaties. Jonge mensen horen vanuit die kringen nu enkel continu klachten over immense papierbergen en hoge loonkosten. Als de ondernemerskringen er blijkbaar zelf al niet meer in geloven, waarom zouden jongeren dan nog een eigen zaak opzetten ?

Hierop aansluitend beaamt de heer Louis Bril dat er inderdaad een zekere dualiteit is in het optreden van de ondernemersverenigingen. Zijns inziens is dit echter quasi onvermijdelijk. Als de ondernemers niet reageren doet de overheid immers niets, en als de ondernemers wél reageren schrikken ze inderdaad ook mensen af. Het louter verschaffen van informatie over de moeilijkheden waarmee de bedrijfsleiders zich geconfronteerd zien, heeft op zich een ontradend effect. Maar het gaat niet op te schieten op de boodschapper. Men moet iets doen aan het onderliggende probleem : de papierberg is immers erg groot en de loonkosten zijn overdreven.

2.7 Tussenkost van de heer Frans Ramon

In antwoord op de door de heren Bril en Moreau geformuleerde opmerkingen inzake de Vlaamse milieuwetgeving, laat de heer Frans Ramon opmerken dat bedrijven om een veelheid van redenen een nieuwe locatie kunnen zoeken. Hij constateert ook dat heel wat bedrijven wel degelijk inspanningen leveren om tot een milieuvriendelijke productie te komen. Milieubekommernissen zijn trouwens volkomen legitiem. De milieuwetgeving is er niet om het de bedrijven lastig te maken, maar wel om over de gezondheid van de burger te waken.

De heer Ramon stelt verder ook vast dat de minister gezegd heeft dat niet alle directe investeringen in Vlaanderen nog voor werkgelegenheid zorgen. Van de minister had hij dan ook graag vernomen welke bedrijven Vlaanderen vooral aantrekt en wat precies hun meerwaarde is ?

De heer Frans Ramon onderschrijft verder ten volle de these dat Vlaanderen een exportregio is en blijft. Onderhands weten we ook welke partners FIT nodig heeft, dat er een loketfunctie moet komen, enzovoort. Naast die structurele, of organieke, elementen had de heer Ramon graag ook vernomen welke regio's in concreto voorrang zullen krijgen bij het FIT ?

2.8 Tussenkost van de heer Eloi Glorieux

Ook de heer Glorieux wenst in te gaan op de tussenkost van de heer Bril. Hij laat daarbij eerst en vooral opmerken dat het ten volle gerechtvaardigd is om in Vlaanderen strenge normen te hanteren, gewoonweg omdat we bar slecht scoren inzake heel wat ecologische indicatoren. Als we daarmee rekening houden, doorstaan we zeer wel de vergelijking met de ons omringende landen. Vlaanderen

is dus heus niet heiliger dan de paus in milieu-aangelegenheden. Daarenboven vormt een goede milieupformance ook een extra troef voor de bedrijven. Het kan een handelsmerk zijn. Hoe dan ook is dit zeker te verkiezen boven het overnemen van de zwakke Oost-Europese wetgeving inzake milieu en sociale aangelegenheden.

Vlaanderen kent momenteel trouwens een enorme groei van het aantal toekomstgerichte KMO's met een groot exportpotentieel, gebaseerd op hoogtechnologische ontwikkelingen, én met een groot tewerkstellingspotentieel; namelijk de sector van de duurzame energie. De heer Eloi Glorieux heeft zelf het bedrijf Hydrogen Systems in Westerlo bezocht. Het staat aan de wereldtop inzake waterstoftechnologie. Dienaangaande heeft de heer Glorieux trouwens ook maar één klacht gehoord: de Vlaamse overheid investeert hier niet in, terwijl Nederland en Duitsland dat wel doen. Het moge nochtans duidelijk zijn dat de duurzame-energie-technologieën heel wat mogelijkheden bieden. Men mag daarbij niet alleen aan de Vlaamse afzetmarkt denken, maar men moet ook onze exportmarkten volop bewerken.

De heer Glorieux vernoemt daarop nog twee voorbeelden. Turbo Winds in Hasselt dat windturbines produceert, wil een nieuwe fabriekshal kopen. Dat zal echter jammer genoeg in Frankrijk gebeuren, omdat daar subsidies worden verstrekt. Aan de andere kant is er ook Hansen Transmission in Lommel. Het bedrijf in kwestie ging op zoek naar 350 werkrachten voor een nieuwe fabriek voor onderdelen van windturbines. Die onderneming heeft haar fabriek in Lommel effectief kunnen uitbreiden dankzij onder meer investeringssteun van de Vlaamse overheid. Dit is duidelijk een toekomstgerichte industrietak, waarvan heel wat KMO's mee kunnen genieten, en die ook enorme troeven biedt, zowel volgens economische indicatoren als volgens duurzaamheidsindicatoren.

Afsluitend concludeert de heer Eloi Glorieux dan ook dat Vlaanderen er alle belang bij heeft om dit soort van bedrijven op alle mogelijke manieren te helpen. En dit ook via FIT, dat hen de kans moet geven om ook de buitenlandse markten te bereiken, zodat ze hun potentieel ten volle kunnen benutten.

3. ALGEMENE BESPREKING : ANTWOORDEN VAN MINISTER PATRICIA CEYSENS

- *Exportresultaten voor het tweede kwartaal van 2003*

Voor wat de exportresultaten van het tweede kwartaal van het lopende jaar betreft, stelt de minister dat we waarschijnlijk al blij zullen mogen zijn als we een stagnatie kunnen optekenen. Haar diensten ontvangen immers signalen dat de status quo deels internationaal en conjunctureel bepaald is, maar ook te maken heeft met bepaalde Vlaamse tekortkomingen. De toestand is anderzijds echter zeker niet alarmerend te noemen.

Dienaangaande rekent de minister er ook op dat de ondernemingsconferentie zal bijdragen tot het versterken van de concurrentiekracht van de bedrijven. De structurele deficiënties waaronder deze nu lijden moeten worden weggewerkt. Economie in Vlaanderen is altijd internationaal.

- *Ford Genk : maatregelen*

Voor wat Ford Genk betreft, wijst de minister erop dat de task force daar momenteel volop mee bezig is. De maatregelen die uit de federale tewerkstellingsconferentie voortkomen, zijn gericht op de daling van de loonkosten en de versoepeling van de ploegenarbeid. Daaraan wordt op dit ogenblik gewerkt. De minister wijst er daarbij overigens wel op dat de tewerkstellingsconferentie normaal gezien komende vrijdag reeds afgelopen zou zijn, maar dat die timing niet meer gehaald zal worden. Ook daar moeten dus een aantal maatregelen genomen worden om de concurrentiekracht van de Vlaamse bedrijven aan te scherpen.

- *Decretale onderbouw voor FIT*

De minister affirmeert verder haar overtuiging dat ondernemen in Vlaanderen in de toekomst internationaal zal zijn, of niet meer zal zijn. Het is derhalve inderdaad imperatief om FIT zo snel mogelijk tot stand te brengen. De Vlaamse regering heeft het voorontwerp van decreet goedgekeurd en de SERV heeft er een positief advies over gegeven. De Vlaamse regering zal het nu, conform de geldende procedure, naar de Raad van State sturen. Waarbij de minister de hoop uitdrukt dat er snel

een finaal advies zal komen, zodat het ontwerp van decreet in het parlement kan worden ingediend.

- *Prioritaire doelregio's voor FIT*

Voor wat de keuze van de doelregio's betreft, kan de minister meedelen dat daarmee reeds begonnen werd naar aanleiding van de zogenaamde "diplo-dagen". Er zijn meer bepaald al vijf regio-strategiedossiers gemaakt. Ze worden nu samen met het bedrijfsleven verder verfijnd.

- *Prinselijke handelsmissies en Belgische labels*

Met betrekking tot de zaak van de prinselijke missies, verwijst de minister naar haar antwoord terzake op een eerdere vraag dienaangaande in deze commissie. Ze heeft er verder geen enkele moeite mee dat bedrijven soms opteren voor een Belgisch label. Het is immers zinvol om zich in te zetten voor zoiets als, bijvoorbeeld, "Belgian beer". Dat is prima, zeker als het initiatief van de gewesten komt. Als de gewesten samen iets willen doen, dan getuigt zulks volgens de minister immers van de juiste federale ingesteldheid.

- *Preventief optreden : de barometerstudie*

Voor wat de vraag van de heer Bril naar een meer preventief optreden betreft, wijst de minister erop dat er nu reeds preventief wordt gewerkt. Zo heeft ze zelf de voorstelling gedaan van de, sindsdien veelbesproken, barometer van professor Sleuwae-gen voor de Vlaamse economie, die toelaat de sterktes en de zwaktes van ons economisch weefsel in kaart te brengen. Dat is dus duidelijk een instrument waar de overheid sterk preventief mee kan werken. Dat was overigens ook de aanloop naar de Septemberverklaring en de ondernemingsconferentie. Sinds we over die barometer beschikken wordt immers steeds meer beaamd dat deze crisis niet enkel conjunctureel, maar ook structureel is. Er zijn derhalve wel degelijk structurele maatregelen nodig.

- *Beeldvorming rond ondernemerschap*

Ook over de beeldvorming inzake ondernemerschap is tijdens de ondernemingsconferentie reeds gesproken. Het valt immers niet te ontkennen dat het imago van het ondernemen niet goed is in Vlaanderen. Men durft ondernemers nogal eens ui-

terst ludiek, dan wel als schurken, ten tonele te voeren. In de media heerst dus een bepaald beeld.

Terzake wijst de minister erop dat hetzelfde mechanisme ook een rol speelde tijdens de witte woede. Hoe meer men er de nadruk op legde dat de verpleging een zwaar beroep was, met veel nachtwerk en op de koop toe nog onderbetaald, hoe meer het aantal inschrijvingen in de verpleegkundige richtingen achteruit ging. De overheid probeerde daar wel iets aan te doen met campagnes, maar dat bleek niet of nauwelijks te helpen.

Ondertussen is de witte woede echter wat gemilderd. De vroedvrouwen zijn in een aantal televisieprogramma's ondertussen als ware heldinnen afgeschilderd, en onmiddellijk zijn de inschrijvingen voor die opleiding beginnen stijgen. Voor de minister is het derhalve duidelijk dat er een welbepaalde wisselwerking bestaat tussen het beeld dat men ophangt van een sector en de aantrekkingskracht die die sector uitoefent op beginners.

Dientegevolge is tijdens de ondernemingsconferentie het voorstel gelanceerd om het ondernemen op een positieve manier in beeld te brengen. Op die manier zou men er moeten in slagen de jongeren ervan te overtuigen dat ondernemen op zich een goede zaak is.

- *Omzetting van milieuriichtlijnen*

Qua omzetting van milieuriichtlijnen in Vlaamse decreten, kan de minister meedelen dat de Vlaamse regering principieel beslist heeft de Europese richtlijnen in de toekomst enkel te vertalen en te implementeren. Het is niet de bedoeling daar nog langer een schepje bovenop te doen. Op die manier schaden we immers de concurrentiepositie van onze bedrijven.

- *Investerings in Vlaanderen en werkgelegenheid*

De minister komt dan tot het punt van de interrelatie tussen investeringen in Vlaanderen en de creatie (of het uitblijven) van bijkomende werkgelegenheid. Ze verduidelijkt daarbij dat in Vlaanderen vaak heel kapitaalintensief wordt geïnvesteerd. De inzet van dergelijke hoogtechnologische apparatuur leidt derhalve niet meer automatisch tot nieuwe arbeidsplaatsen. De hoge loonkosten blijven een van de pijnpunten in Vlaanderen. Heel wat bedrijven vervangen mensen door machines. De com-

binatie van omvangrijke investeringen en een hoge productiviteit leidt dus niet steeds meer tot een grotere werkgelegenheid.

- *Exportpotentieel van de Vlaamse milieutechnologie*

De minister kan zich verder volledig terugvinden in de door de heer Eloi Glorieux aangehaalde voorbeelden van "good practices". Ook zij is er van overtuigd dat we van het leefmilieu een ondernemende en exporterende economische sector moeten maken.

Dat bepaalde fabrieken eerder in Frankrijk worden gebouwd kan volgens de minister ook te maken hebben met het feit dat sommige onderdelen zo zwaar en volumineus zijn dat ze moeilijk kunnen worden getransporteerd. Soms is het derhalve gewoon competitiever om een fabriek te bouwen in Frankrijk. Dit is nu eenmaal ook een dimensie van het internationaal ondernemen. We kunnen dan ook niet anders dan ons neerleggen bij het feit dat de bedrijven bepaalde afwegingen maken en daarbij soms kiezen voor het buitenland.

- *Ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen*

Voor wat de tegemoetkoming voor het ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen betreft, wijst de minister erop dat deze export van goederen maar weinig met echte ontwikkelingshulp te maken heeft. Het is echter wel een goed instrument om te kunnen exporteren naar ontwikkelingslanden.

Verder attendeert ze de commissieleden erop dat de Vlaamse regering, op vraag van de Europese Commissie, op 19 november 1999 beslist heeft om de Vlaamse steunverlening hiervoor in overeenstemming te brengen met de OESO-reglementering inzake het toekennen van gebonden steun. Hoewel we goed in het oog moeten houden wat onze belangrijkste concurrentiële partners op dit vlak doen, blijft dit dus het meest aangewezen middel om hoogstaande uitrustingsgoederen naar ontwikkelingslanden te exporteren.

- *Overzichten van de subsidiedossiers ten behoeve van het parlement*

Terzake verklaart de minister verder nog dat ze in deze toch enigszins aarzelend staat tegenover het

periodiek opmaken van dossieroverzichten ten behoeve van het parlement. Zulks brengt voor de bedrijven in kwestie immers nogal wat administratieve lasten met zich. Men mag namelijk niet uit het oog verliezen dat elk rapport in feite het gevolg is van een bevraging van de betrokken bedrijven. De gegevens waarover de administratie zelf beschikt – d.w.z. de lijst van goedgekeurde dossiers qua ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen – kunnen op het eerste zicht misschien zonder problemen ter beschikking worden gesteld. Maar in het kader van een administratieve bevraging is in het verleden al meermaals gebleken dat de betrokken bedrijven finaal toch ook opnieuw een hele reeks vragen te beantwoorden krijgen.

De diverse opmerkingen die tijdens deze bespreking gemaakt zijn over administratieve rompslomp bewijzen trouwens dat ook de leden van deze commissie zich bewust zijn van het feit dat de bedrijfswereld hier stilaan genoeg van heeft. Ook het parlement moet er zich derhalve dus van bewust zijn dat zijn vragen om informatie nogal eens administratieve consequenties hebben voor de bedrijfswereld. Er kan echter ook al veel geleerd worden uit de horizontale begroting Buitenlands Beleid.

- *Algemene vraag naar cijfergegevens over de buitenlandse handel van Vlaanderen*

Afsluitend, en ingaande op de vraag van de heer Bril naar cijfergegevens, verklaart de minister de mening te zijn toegedaan dat, aangezien het de bedoeling is de administratieve verplichtingen van onze bedrijven af te slanken, we ook in meer algemene zin in de toekomst voorzichtiger met deze bevragingen zullen omspringen. Voor we administratieve verplichtingen kunnen afschaffen, zouden we de huidige groei aan administratieve taken een halt moeten toeroepen. Dat zou volgens de minister al een eerste stap in de goede richting zijn.

De heer Louis Bril repliceert hierop dat er ook een middenweg bestaat. De overkoepelende bedrijfs- en werkgeversorganisaties beschikken immers reeds over heel wat nuttige informatie. Zijns inziens kan de Vlaamse overheid deze informatie – die een belangrijk beleidsinstrument kan vormen – in handen krijgen zonder rechtstreeks de bedrijven te moeten lastig vallen.

4. INDICATIEVE STEMMINGEN

4.1 Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

Artikel 14 (programma's 51.4 en 51.9)

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

4.2 Indicatieve stemmingen over de begrotingstabel

A. Afdeling I

Programma 51.4 (Buitenlandse Handel en Exportbevordering)

- Amendement nr. 3

Op programma 51.4 werden door de heer Luk Van Nieuwenhuysen twee amendementen ingediend [Stuk 15 (2003-2004) – Nr. 3, amendementen 3 en 4].

De waarnemend commissievoorzitter licht toe dat het eerste amendement de bedoeling heeft om de Vlaamse dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel tot nul te reduceren. De aldus vrijgekomen middelen zouden dan via het tweede amendement worden overgeheveld naar Export Vlaanderen.

Ter indicatieve stemming gelegd wordt het amendement verworpen bij unanimité van acht stemmen.

- Amendement nr. 4

Amendement nr. 4, dat het begrotingstechnische spiegelbeeld vormt van amendement nr. 3, wordt, ter indicatieve stemming gelegd, daarna eveneens verworpen bij unanimité van acht stemmen.

- Ongewijzigd programma 51.4

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt programma 51.4 tenslotte ongewijzigd aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

Programma 51.9 (Extern Economisch Beleid)

Ter indicatieve stemming gelegd wordt ook programma 51.9 aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

B. Afdeling III

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt tenslotte ook de begroting van de DAB Investeren in Vlaanderen aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

4.3 Bijlage bij de uitgavenbegroting

Afsluitend neemt de commissie ook nog kennis van de in bijlage bij de uitgavenbegroting gevoegde begroting van Export Vlaanderen (ION van Categorie B).

De verslaggevers,

De waarnemend voorzitters,

Patrick HOSTEKINT
André MOREAU

Johan WEYTS
Stefaan PLATTEAU

BIJLAGE 1

Horizontale begroting buitenlandse beleid

HORIZONTALE BEGROTING BUITENLANDS BELEID INITIEEL 2004 – AANGEPAST 2003 (1ste aanpassing)

PROGRAMMA 11.1 : BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN

Administratie Kanselarij en Voorlichting

Basisallocatie 33.03 : subsidie aan initiatieven in het kader van de versterking van de Vlaamse inbreng in Brussel en van de versterking van de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen

NGK	1.893.000 €	AP 2003	1.893.000 €	0 €
-----	-------------	---------	-------------	-----

GEEN VERMELDING CODE "E" MEER

PROGRAMMA 11.2 : COMMUNICATIE EN ONTVANGST

Administratie Kanselarij en Voorlichting

Basisallocatie 33.12 : subsidies aan organisatoren van internationaal belangrijke toevenementen

GVK	1.908.000 €	AP 2003	1.698.000 €	0 €
GOK	1.211.000 €	AP 2003	706.000 €	+ 505.000 €

PROGRAMMA 12.1 : ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID

Administratie Buitenlands Beleid

Totaal van alle basisallocaties (allen met code "E"):

NGK	7.246.000 €	AP 2003	7.455.000 €	- 209.000 €
GVK	6.346.000 €	AP 2003	9.216.000 €	- 2.870.000 €
GOK	7.607.000 €	AP 2003	11.609.000 €	- 4.002.000 €

Basisallocatie 12.32 behoort ook tot het Horizontaal Programma "C" en basisallocatie 12.40 tot het Horizontaal Programma "W".

PROGRAMMA 12.2 : ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Administratie Buitenlands Beleid

Totaal van alle basisallocaties (allen met code "E")

NGK	4.869.000 €	AP 2003	4.805.000 €	+ 64.000 €
GVK	11.357.000 €	AP 2003	11.357.000 €	0 €
GOK	7.500.000 €	AP 2003	9.940.000 €	- 2.440.000 €

Basisallocaties 30.02 en 33.02 behoren ook tot het Horizontaal Programma "L".

PROGRAMMA 26.1 : GEBOUWEN

Administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen en Gesubsidieerde infrastructuur

Basisallocatie 12.21 : visie, communicatie, beleidsvoorbereiding, studie, overleg en vorming met het oog op het integreren in de Europese context en regelgeving van het architecturaal beleid van de Vlaamse bouwmeester

NGK	26.000 €	AP 2003	45.000 €	- 19.000 €
-----	----------	---------	----------	------------

Ander Horizontaal Programma: C

PROGRAMMA 33.2 : UNIVERSITAIR ONDERWIJS

Administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek

Basisallocatie 12.03 : uitgaven voor personeel en werking ingevolge de deelneming van Vlaanderen aan internationale activiteiten in verband met het academisch beleid

NGK	111.000 €	AP 2003	110.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

Ander Horizontaal Programma: W + L

Basisallocatie 41.22 : subsidie aan het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en –Beheer (I.O.B.) en het College voor Ontwikkelingslanden

NGK	1.903.000 €	AP 2003	1.749.000 €	+ 154.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

GEEN VERMELDING CODE “E”

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 41.26 : subsidie aan de Vrije Universiteit Brussel ten behoeve van het Instituut voor Europese Studiën (IES)

NGK	1.426.000 €	AP 2003	1.279.000 €	+ 147.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

GEEN VERMELDING CODE “E”

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 41.27 : werkingsuitkering aan de transnationale Universiteit Limburg (tUL) ter beschikking gesteld aan het Limburgs Universitair Centrum

NGK	6.174.000 €	AP 2003	5.898.000 €	+ 276.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

GEEN VERMELDING CODE “E”

Ander Horizontaal Programma: W

PROGRAMMA 33.3 : COORDINATIE HOGER ONDERWIJSBELEID

Administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek

Basisallocatie 33.02 : subsidie aan de Nederlandse accreditatieorganisatie ter beschikking gesteld via het Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel, Stichting onder Nederlands recht met zetel te 's-Gravenhage (**PRO MEMORIE**)

NGK	0 €	AP 2003	624.000 €	- 624.000 €
-----	-----	---------	-----------	-------------

Basisallocatie 40.01 : subsidies voor internationale samenwerking (**PRO MEMORIE**)

NGK	0 €	AP 2003	0 €
-----	-----	---------	-----

PROGRAMMA 35.4 : ALGEMEEN ONDERWIJS EN VORMING

Administratie Ondersteuning

Basisallocatie 12.63 : uitgaven voor buitenlandse zendingen van niet-ambtenaren en voor de ontvangst van buitenlandse delegaties

NGK	99.000 €	AP 2003	123.000 €	- 24.000 €
-----	----------	---------	-----------	------------

PROGRAMMA 39.2 : COORDINATIE BELEID- EN GEGEVENSBEHEER

Diensten van de secretaris-generaal van het departement Onderwijs

Basisallocatie 12.06 : allerhande uitgaven in het kader van de bilaterale samenwerking

NGK	1.049.000 €	AP 2003	1.050.000 €	- 1.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-----------

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 12.07 : allerhande uitgaven voor samenwerking tussen de 3 Gemeenschappen

NGK	27.000 €	AP 2003	27.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

GEEN VERMELDING CODE "E"

Basisallocatie 12.08 : allerhande uitgaven voor multilaterale samenwerking

NGK	675.000 €	AP 2003	681.000 €	- 6.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-----------

Basisallocatie 33.02 : subsidies voor Europese en Internationale samenwerking

NGK	96.000 €	AP 2003	96.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Basisallocatie 34.05 : subsidies in het kader van Europese en internationale samenwerking

NGK	1.256.000 €	AP 2003	1.249.000 €	+ 7.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-----------

Basisallocatie 40.01 : subsidies voor samenwerking met ontwikkelingslanden en landen in transitie
(AANPASSING OMSCHRIJVING)

GVK	1.053.000 €	AP 2003	1.053.000 €	0 €
GOK	1.000.000 €	AP 2003	1.615.000 €	- 615.000 €

PROGRAMMA 40.1 : ALGEMENE DEPARTEMENTALE BESTAANSMIDDELEN

Departement WVC (algemeen)

Basisallocatie 12.02 : allerhande uitgaven in het kader van de internationale samenwerking met inbegrip van lidgelden van internationale organisaties (PRO MEMORIE)

NGK	0 €	AP 2003	0 €
-----	-----	---------	-----

PROGRAMMA 41.1 : ALGEMEEN WELZIJSBELEID

Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn

Basisallocatie 12.24 : allerhande uitgaven in verband met opmaak en verstrekking van informatic, organisatie van en deelname aan congressen en seminaries in binnen- en buitenland

GVK	188.000 €	AP 2003	205.000 €	- 17.000 €
GOK	183.000 €	AP 2003	200.000 €	- 17.000 €

Basisallocatie 33.04 : subsidie aan de vzw KLEIS ter ondersteuning aan een stimulerende en sensibiliserende actie naar de Europese werkelijkheid

NGK	39.000 €	AP 2003	39.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Basisallocatie 35.01 : subsidies als bijdragen en lidmaatschapsgelden voor internationale organisaties

NGK	12.000 €	AP 2003	12.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

PROGRAMMA 42.1 : VOLKSGEZONDHEID

Administratie Gezondheidszorg

Basisallocatie 12.22 : allerhande uitgaven in verband met het gezondheidsbeleid met inbegrip van initiatieven in het kader van internationale samenwerkingsakkoorden

NGK	25.000 €	AP 2003	25.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

PROGRAMMA 45.1 : JEUGD EN SPORT

Administratie Cultuur

Basisallocatie 33.04 : subsidies aan internationale jeugduitwisselingsprojecten (decreet 29.03.2002)

NGK	354.000 €	AP 2003	350.000 €	+ 4.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-----------

Basisallocatie 33.22 : subsidie aan het Europees muziekfestival voor de jeugd te Neerpelt

NGK	58.000 €	AP 2003	58.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Basisallocatie 33.23 : subsidie voor het Europees Jeugdorkest

NGK	10.000 €	AP 2003	10.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Basisallocatie 33.32 : subsidie aan de vzw JINT – coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking (decreet 29.03.2002)

NGK	773.000 €	AP 2003	759.000 €	+ 14.000 €
-----	-----------	---------	-----------	------------

Ander Horizontaal Programma: L

Basisallocatie 33.33 : subsidies aan allerlei initiatieven in verband met sport en sportmanifestaties

GVK	1.350.000 €	AP 2003	1.350.000 €	0 €
GOK	1.150.000 €	AP 2003	3.450.000 €	- 2.300.000 €

Basisallocatie 33.37 : subsidies in verband met internationale sportprojecten

NGK	103.000 €	AP 2003	103.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

PROGRAMMA 45.2 : VOLKSONTWIKKELING EN BIBLIOTHEKEN

Administratie Cultuur

Basisallocatie 35.30 : subsidie aan de Stichting “De Brakke Grond” (decreet van 5 juli 2002, art. 30 tot 37)

NGK	995.000 €	AP 2003	980.000 €	+ 15.000 €
-----	-----------	---------	-----------	------------

GEEN VERMELDING CODE “E”

PROGRAMMA 45.4 : MUZIEK, LETTEREN EN PODIUMKUNSTEN

Administratie Cultuur

Basisallocatie 33.06 : subsidies aan de vzw Stichting Ons Erfdeel

NGK	719.000 €	AP 2003	719.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

GEEN VERMELDING CODE “E”

PROGRAMMA 45.5 : ALGEMEEN CULTUURBELEID

Administratie Cultuur

Basisallocatie 12.22 : allerhande uitgaven met betrekking tot internationale en interregionale culturele samenwerking (**AANPASSING OMSCHRIJVING**)

NGK	975.000 €	AP 2003	931.000 €	+ 44.000 €
-----	-----------	---------	-----------	------------

Basisallocatie 12.30 : samenwerking met de Franse Gemeenschap (**PRO MEMORIE**)

NGK	0 €	AP 2003	0 €
-----	-----	---------	-----

GEEN VERMELDING CODE "E"

Basisallocatie 33.05 : subsidies met betrekking tot internationale en interregionale culturele samenwerking (**AANPASSING OMSCHRIJVING**)

NGK	5.143.000 €	AP 2003	5.403.000 €	- 260.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

Basisallocatie 35.40 : subsidie als bijdrage aan de Nederlandse Taalunie

NGK	3.078.000 €	AP 2003	2.957.000 €	+ 121.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

PROGRAMMA 49.2 : TOERISME

Diensten van de secretaris-generaal van het departement WVC

Basisallocatie 41.01 : dotatie aan Toerisme Vlaanderen

NGK	25.545.000 €	AP 2003	22.233.000 €	+ 3.312.000 €
-----	--------------	---------	--------------	---------------

Ander Horizontaal Programma: W + L

Basisallocatie 61.01 : dotatie aan Toerisme Vlaanderen voor investeringen

NGK	13.222.000 €	AP 2003	13.222.000 €	0 €
-----	--------------	---------	--------------	-----

Basisallocatie 61.02 : dotatie aan Toerisme Vlaanderen voor cofinanciering Europese steunprogramma's

NGK	2.000.000 €	AP 2003	3.000.000 €	- 1.000.000 €
-----	-------------	---------	-------------	---------------

Basisallocatie 99.11 : vastleggingsmachtiging Toerisme Vlaanderen

MAC	14.936.000 €	AP 2003	13.730.000	+ 1.206.000 €
-----	--------------	---------	------------	---------------

Ander Horizontaal Programma: I

Basisallocatie 99.12 : vastleggingsmachtiging voor cofinanciering Europese steunprogramma's

MAC	2.388.000 €	AP 2003	3.831.000 €	- 1.443.000 €
-----	-------------	---------	-------------	---------------

PROGRAMMA 51.1 : ALGEMEEN ECONOMISCH BELEID

Administratie Economie

Basisallocatie 12.01 : specifieke werkingskosten inzake het economisch beleid met inbegrip van onder meer honoraria, uitgaven tot aanmoediging van de ondernemingsinvesteringen en uitgaven met betrekking tot economische manifestaties

NGK	256.000 €	AP 2003	253.000 €	+ 3.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-----------

PROGRAMMA 51.4 : BUITENLANDSE HANDEL EN EXPORTBEVORDERING

Administratie Economie

Basisallocatie 12.20 : uitgaven met betrekking tot communicatie

NGK	90.000 €	AP 2003	178.000	- 88.000 €
-----	----------	---------	---------	------------

Ander Horizontaal Programma: C

Basisallocatie 12.21 : uitgaven in verband met acties, realisaties, publicaties en manifestaties ter bevordering van de export: deelneming aan colloquia, missies en tentoonstellingen, uitgaven voor de buitenlandse zendingsreizen van de bevoegde minister, de leden van zijn kabinet en de delegaties die hij leidt, alsmede voor zendingen van derden in zijn opdracht

NGK	375.000 €	AP 2003	986.000 €	- 611.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-------------

Basisallocatie 30.01 : financiële tegemoetkomingen aan exportgerichte initiatieven van ondernemingen alsmede financiële tussenkomsten bij jaarlijkse exportpromotiecampagnes (PRO MEMORIE)

NGK	0 €	AP 2003	0 €
-----	-----	---------	-----

Basisallocatie 30.02 : uitgaven aan instellingen, verenigingen, ondernemingen met betrekking tot initiatieven ter bevordering van de export (PRO MEMORIE)

GVK	0 €	AP 2003	0 €
GOK	0 €	AP 2003	0 €

Basisallocatie 30.03 : subsidies ter cofinanciering van Europese programma's

NGK	254.000 €	AP 2003	129.000 €	+ 125.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-------------

Basisallocatie 30.05 : subsidies voor haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid (PRO MEMORIE)

NGK	0 €	AP 2003	0 €
-----	-----	---------	-----

Basisallocatie 30.06 : subsidies voor haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid

GVK	1.400.000 €	AP 2003	1.400.000 €	0 €
GOK	500.000 €	AP 2003	1.000.000 €	- 500.000 €

Basisallocatie 31.01 : rentesubsidies in het kader van de buitenlandse handel

GVK	0 €	AP 2003	0 €	0 €
GOK	99.000 €	AP 2003	140.000 €	- 41.000 €

Basisallocatie 41.01 : dotatie aan Export Vlaanderen

NGK	26.857.000 €	AP 2003	26.421.000 €	+ 436.000 €
-----	--------------	---------	--------------	-------------

Ander Horizontaal Programma: L

Basisallocatie 41.02 : dotatie aan Export Vlaanderen ter ondersteuning van de activiteiten van ondernemingen en bedrijfsgroeperingen die bijdragen tot bevordering van de uitvoer

GVK	3.700.000 €	AP 2003	3.700.000 €	0 €
GOK	3.400.000 €	AP 2003	3.400.000 €	0 €

Basisallocatie 41.03 : dotatie voor het agentschap voor Buitenlandse Handel

NGK	1.785.000 €	AP 2003	1.487.000 €	+ 298.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

Basisallocatie 51.01 : ter beschikking stellen van Vlaamse uitrustingsgoederen, met het oog op de exportbevordering aan landen of regio's aangeduid door de Vlaamse regering

GVK	5.634.000 €	AP 2003	4.566.000 €	+ 1.068.000 €
GOK	3.577.000 €	AP 2003	2.539.000 €	+ 1.038.000 €

PROGRAMMA 51.5 : NATUURLIJKE RIJKDOMMEN EN ENERGIE

Administratie Economie

Basisallocatie 30.01 : subsidies voor energieprojecten die kaderen binnen ontwikkelingssamenwerking

GVK	99.000 €	AP 2003	99.000 €	0 €
GOK	99.000 €	AP 2003	99.000 €	0 €

Basisallocatie 30.02 : subsidies voor initiatieven die het internationale, federale en regionale energiebeleid ondersteunen

GVK	254.000 €	AP 2003	254.000 €	0 €
GOK	150.000 €	AP 2003	150.000 €	0 €

Basisallocatie 50.01 : subsidies voor initiatieven die het internationale, federale en regionale energiebeleid ondersteunen (**PRO MEMORIE**)

GVK	0 €	AP 2003	0 €	0 €
GOK	0 €	AP 2003	31.000 €	- 31.000 €

PROGRAMMA 51.7 : TOERISME

Administratie Economie

Basisallocatie 12.01 : specifieke werkingskosten inzake het toeristisch beleid met inbegrip van onder meer erelonen, kosten voor publicaties en publiciteitscampagnes en kosten verbonden aan de gedwongen invordering van kapitaalpremies

NGK	53.000 €	AP 2003	52.000 €	+ 1.000 €
-----	----------	---------	----------	-----------

PROGRAMMA 51.9 : EXTERN ECONOMISCH BELEID

Administratie Economie

Basisallocatie 12.01 : uitgaven voor allerlei initiatieven in Midden- en Oost-Europa

NGK	93.000 €	AP 2003	93.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Basisallocatie 33.01 : subsidies in het raam van het beleid ter bevordering van de kwaliteitszorg door het bedrijfsleven

NGK	372.000 €	AP 2003	372.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

Basisallocatie 41.08 : dotatie aan de Dienst met Afzonderlijk Beheer Investeren in Vlaanderen

NGK	4.517.000 €	AP 2003	3.950.000 €	+ 567.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

PROGRAMMA 52.4 : WERKGELEGENHEID

Administratie Werkgelegenheid

Basisallocatie 01.07 : uitgaven in het kader van evenredige arbeidsdeelname en diversiteit

GVK	4.903.000 €	AP 2003	4.903.000 €	0 €
GOK	4.903.000 €	AP 2003	5.950.000 €	- 1.047.000 €

Ander Horizontaal Programma: V

Basisallocatie 41.04 : dotatie aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding in het kader van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren

NGK	51.117.000 €	AP 2003	47.833.000 €	+ 3.284.000 €
-----	--------------	---------	--------------	---------------

GEEN VERMELDING CODE "E"

Ander Horizontaal Programma: V + L

PROGRAMMA 53.1 : LOKALE EN REGIONALE BESTUREN

Administratie Binnenlandse Aangelegenheden

Basisallocatie 12.01 : specifieke werkingskosten andere dan deze bedoeld in de overige basisallocaties met inbegrip van buitenlandse contacten

NGK	344.000 €	AP 2003	155.000 €	+ 189.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-------------

PROGRAMMA 54.1 : LANDBOUW, TUINBOUW EN PLATTELANDSBELEID

Administratie Landbouw

Basisallocatie 12.06 : uitgaven in het kader van samenwerkingsakkoorden en ontwikkelingssamenwerking

GVK	100.000 €	AP 2003	252.000 €	- 152.000 €
GOK	151.000 €	AP 2003	272.000 €	- 121.000 €

Basisallocatie 31.02 : subsidies in het kader van de plattelandsontwikkeling, LEADER+ en de structuurverbetering in de visserij- en agricultuursector

GVK	1.859.000 €	AP 2003	1.859.000 €	0 €
GOK	1.678.000 €	AP 2003	1.834.000 €	- 156.000 €

GEEN VERMELDING CODE "E"

Basisallocatie 33.02 : subsidie aan het Vlaams Promotie-Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

NGK	4.425.000 €	AP 2003	4.376.000 €	+ 49.000 €
-----	-------------	---------	-------------	------------

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 35.01 : subsidies in het kader van samenwerkingsakkoorden en ontwikkelingssamenwerking

GVK	200.000 €	AP 2003	496.000 €	- 296.000 €
GOK	241.000 €	AP 2003	300.000 €	- 59.000 €

PROGRAMMA 54.7 : BESTUUR ONTWIKKELING EN KWALITEIT (DG 4, DG 5 EN DG 6)

Administratie Landbouw

Basisallocatie 35.81 : werkingskosten en bijdragen i.v.m. internationale organisaties

NGK	64.000 €	AP 2003	118.000 €	- 54.000 €
-----	----------	---------	-----------	------------

PROGRAMMA 54.8 : DOTATIE AAN WETENSCHAPPELIJKE INSTELLINGEN CLO EN CLE

Administratie Landbouw

Basisallocatie 12.43 : onkosten van alle aard voor internationale studiebijeenkomsten van het CLO

NGK	10.000 €	AP 2003	10.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 12.44 : onkosten van alle aard i.v.m. medewerking aan internationale uitwisselingen van het CLO

NGK	22.000 €	AP 2003	22.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Ander Horizontaal Programma: W

PROGRAMMA 61.1 : LEEFMILIEU

Administratie Leefmilieu, Natuur, Land- en Waterbeheer

Basisallocatie 12.63 : allerlei uitgaven in verband met het uitvoeren van studiewerk inzake het milieurecht behorende tot het takenpakket van de afdeling Europa en Milieu

GVK	200.000 €	AP 2003	610.000 €	- 410.000 €
GOK	200.000 €	AP 2003	610.000 €	- 410.000 €

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 12.64 : allerlei uitgaven met betrekking tot het adviseren van de afdeling Europa en Milieu inzake rechtskundige procedures die door de Europese Commissie worden voorbereid of ingeleid op grond van artikel 226 van het verdrag van de E.G., de Europese milieurechtsnormering en het hiervan afgeleid milieurecht

GVK	110.000 €	AP 2003	110.000 €	0 €
GOK	110.000 €	AP 2003	110.000 €	0 €

Basisallocatie 41.03 : dotatie aan de internationale commissie voor de bescherming van de Schelde en aan de internationale commissie voor de bescherming van de Maas (art. 8, punt 2 verdrag goedgekeurd bij decreet van 16.04.1996)

NGK	169.000 €	AP 2003	164.000 €	+ 5.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-----------

Basisallocatie 45.22 : financiële bijdrage multilaterale verdragen en de financiële bijdragen in de werking van intern Belgische samenwerkingsakkoorden inzake leefmilieu, onder meer deze die uitvoering geven aan de onder de verdragen aangegane engagementen en verplichtingen

NGK	267.000 €	AP 2003	267.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

Basisallocatie 61.03 : dotatie aan de Dienst met Afzonderlijk Beheer Fonds voor de preventie en sanering inzake milieu en natuur (MINAFONDS)

NGK	118.879.000 €	AP 2003	170.724.000 €	- 51.845.000 €
-----	---------------	---------	---------------	----------------

PROGRAMMA 61.4 : LANDBEHEER

Administratie Leefmilieu, Natuur, Land- en Waterbeheer

Basisallocatie 12.06 : uitgaven in het kader van grensoverschrijdende en andere bovengewestelijke samenwerkingsprojecten rond erosiebestrijding

GVK	0 €	AP 2003	173.000 €	- 173.000 €
GOK	45.000 €	AP 2003	96.000 €	- 51.000 €

GEEN VERMELDING CODE "E"

Ander Horizontaal Programma: W

PROGRAMMA 61.5 : WATERBEHEER

Administratie Leefmilieu, Natuur, Land- en Waterbeheer

Basisallocatie 12.59 : studies toegepast wetenschappelijk onderzoek inzake oppervlaktewater, grond- en drinkwater

GVK	129.000 €	AP 2003	258.000 €	- 129.000 €
GOK	129.000 €	AP 2003	288.000 €	- 159.000 €

Ander Horizontaal Programma: W

PROGRAMMA 62.1 : RUIMTELIJKE ORDENING, STEDENBOUW EN GRONDBELEID

Administratie AROHM

Basisallocatie 12.01 : specifieke werkingskosten andere dan de bedoeld in de overige basisallocaties met inbegrip van de kosten voortvloeiend uit internationale contacten en communicatie-initiatieven inzake ruimtelijke ordening

NGK	705.000 €	AP 2003	920.000 €	- 215.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-------------

Basisallocatie 12.02 : lidmaatschap van regionale en internationale verenigingen inzake ruimtelijke ordening

NGK	3.000 €	AP 2003	7.000 €	- 4.000 €
-----	---------	---------	---------	-----------

Basisallocatie 40.20 : subsidies voor intergewestelijke en internationale grensoverschrijdende projecten alsmede de cofinanciering voor communautaire initiatieven inzake ruimtelijke ordening

GVK	284.000 €	AP 2003	412.000 €	- 128.000 €
GOK	150.000 €	AP 2003	190.000 €	- 40.000 €

PROGRAMMA 62.2 : MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Administratie AROHM

Basisallocatie 12.21 : specifieke uitgaven met betrekking tot monumenten en landschappen met inbegrip van externe contacten, internationale samenwerking, inventarisatieopdrachten en het kenniscentrum van de afdeling

NGK	745.000 €	AP 2003	786.000 €	- 41.000 €
-----	-----------	---------	-----------	------------

Basisallocatie 35.41 : bijdrage van het Vlaams Gewest aan de UNESCO-Conventie voor het Wereld-Erfgoed

NGK	25.000 €	AP 2003	25.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

PROGRAMMA 62.4 : HUISVESTING

Administratie AROHM

Basisallocatie 01.90 : allerhande uitgaven ter uitvoering van het Fonds voor de Huisvesting, met inbegrip van specifieke werkingskosten, ADL-projecten en subsidies voor bijdrage tot verbetering van de sociale huisvesting en de internationale samenwerking

VRK	388.000 €	AP 2003	1.370.000 €	- 982.000 €
-----	-----------	---------	-------------	-------------

PROGRAMMA 63.2 – GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

Administratie Wegen en Verkeer

Basisallocatie 51.03 : dotatie aan de Vlaamse Vervoermaatschappij voor investeringen naar aanleiding van de invoering van de EURO

GVK	0 €	AP 2003	0 €	0 €
GOK	181.000 €	AP 2003	178.000 €	+ 3.000 €

PROGRAMMA 64.1 : WATERWEGEN EN BINNENVAART

Administratie Waterwegen en Zeewezen

Basisallocatie 54.01 : terugbetaling aan Nederland van de door deze Staat verrichte investeringsuitgaven met betrekking tot de Schelde-Rijnverbinding

GVK	75.000 €	AP 2003	75.000 €	0 €
GOK	75.000 €	AP 2003	75.000 €	0 €

Ander Horizontaal Programma: I

PROGRAMMA 64.2 : HAVENS

Administratie Waterwegen en Zeewezen

Basisallocatie 12.01 : kosten verbonden aan de uitvoering van samenwerkingsakkoorden met buitenlandse staten en organisaties

NGK	51.000 €	AP 2003	50.000 €	+ 1.000 €
-----	----------	---------	----------	-----------

Basisallocatie 12.21 : studies en onderzoekingen inzake havenmateries en de reorganisatie van de administratie Waterwegen en Zeewezen, met inbegrip van allerlei uitgaven voortvloeiend uit internationale contacten

NGK	329.000 €	AP 2003	658.000 €	- 329.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-------------

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 54.01 : terugbetaling aan Nederland van de door deze Staat gedane investeringsuitgaven met betrekking tot de Westerschelde en het Zeekanaal Gent-Terneuzen

GVK	34.459.000 €	AP 2003	19.171.000 €	+ 15.288.000 €
GOK	24.533.000 €	AP 2003	9.392.000 €	+ 15.141.000 €

Ander Horizontaal Programma: I

PROGRAMMA 64.4 : ALGEMEEN INFRASTRUCTUUR- EN SCHEEPVAARTBELEID

Administratie Waterwegen en Zeewezen

Basisallocatie 12.11 : toetreding tot internationale organen

NGK	2.000 €	AP 2003	2.000 €	0 €
-----	---------	---------	---------	-----

PROGRAMMA 64.5 : ZEEWEZEN

Administratie Waterwegen en Zeewezen

Basisallocatie 12.11 : toetreding tot internationale organen

NGK	18.000 €	AP 2003	18.000 €	0 €
-----	----------	---------	----------	-----

Basisallocatie 12.22 : uitgaven met betrekking tot studies en onderzoeken voor de entiteit "Zeewezen" in het kader van de verdere reorganisatie en modernisering van de nautische dienstverlening en de uitbouw van de nautische autoriteit, inclusief de vergoedingen en werkingskosten voor de onderscheiden projecten

NGK	178.000 €	AP 2003	490.000 €	- 312.000 €
-----	-----------	---------	-----------	-------------

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 12.38 : terugbetaling aan de Nederlandse Staat en het Nederlands Loodswezen voor de door deze instellingen verrichte uitgaven op de Westerschelde op Nederlands grondgebied en Scheldemonden: verlichting, bebakening, radar, wederzijdse prestaties, enz... (PRO MEMORIE)

NGK 0 € AP 2003 0 €

Basisallocatie 12.39 : terugbetaling aan de Nederlandse Staat voor de door deze verrichte uitgaven op de Westerschelde op Nederlands grondgebied en Scheldemonden: verlichting, bebakening, radar, enz...

GVK	6.198.000 €	AP 2003	6.129.000 €	+ 69.000 €
GOK	4.955.000 €	AP 2003	4.900.000 €	+ 55.000 €

Basisallocatie 41.01 : dotatie aan de DAB Loodswezen (PRO MEMORIE)

NGK 0 € AP 2003 0 €

Ander Horizontaal Programma: L

Basisallocatie 73.17 : inrichting van een radarketen met televerbindingssysteem langs de Schelde en de Belgische Kust, inclusief verbeteringen en vernieuwingen; terugbetaling aan Nederland

GVK	688.000 €	AP 2003	678.000 €	+ 10.000 €
GOK	518.000 €	AP 2003	510.000 €	+ 8.000 €

Ander Horizontaal Programma: I

PROGRAMMA 69.9 : ALGEMENE UITGAVEN

Diensten van de secretaris-generaal van het departement LIN

Basisallocatie 12.11 : toetreding tot internationale organisaties

NGK 12.000 € AP 2003 12.000 € 0 €

Basisallocatie 12.28 : kosten wegens deelneming aan tentoonstellingen in binnen- en buitenland, vertegenwoordigings- en ontvangstkosten, ceremoniekosten, voordrachten en wedstrijden, films, wetenschappelijke publicaties, andere uitgaven van dezelfde aard en deelname aan internationale samenwerkingsprogramma's

NGK 136.000 € AP 2003 136.000 € 0 €

Basisallocatie 30.01 : subsidies voor ontwikkelingssamenwerking

GVK	495.000 €	AP 2003	495.000 €	0 €
GOK	495.000 €	AP 2003	595.000 €	- 100.000 €

PROGRAMMA 71.1 : ALGEMEEN WETENSCHAPSBELEID

Administratie Wetenschap en Innovatie

Basisallocatie 33.03 : subsidie aan de Stichting Flanders Technology International (FTI)

NGK	4.376.000 €	AP 2003	5.082.000 €	- 706.000 €
-----	-------------	---------	-------------	-------------

GEEN VERMEMDING CODE "E"

Ander Horizontaal Programma: W

PROGRAMMA 71.2 – WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK OP INITIATIEF VAN DE VORSEER

Administratie Wetenschap en Innovatie

Basisallocatie 12.24 : uitgaven in het kader van internationale wetenschappelijke samenwerking

GVK	1.275.000 €	AP 2003	1.261.000 €	+ 14.000 €
GOK	5.069.000 €	AP 2003	6.135.000 €	- 1.066.000 €

GEEN VERMELDING CODE "E"

Ander Horizontaal Programma: W

Basisallocatie 35.40 : subsidie aan de United University (UNU) in het kader van het programma Regionale Integratiestudies

NGK	966.000 €	AP 2003	966.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

GEEN VERMELDING CODE "E"

Ander Horizontaal Programma: W

PROGRAMMA 72.1 : FILMBELEID EN AUDIOVISUELE CULTUUR

Administratie Media

Basisallocatie 35.01 : subsidies ter ondersteuning van het filmbeleid in het buitenland

NGK	50.000 €	AP 2003	0 €	+ 50.000 €
-----	----------	---------	-----	------------

Basisallocatie 35.02 : deelname aan internationale organisaties ter bevordering of ter ondersteuning van de audiovisuele sector

NGK	300.000 €	AP 2003	320.000 €	- 20.000 €
-----	-----------	---------	-----------	------------

PROGRAMMA 72.3 : MEDIABELEID EN MEDIA-INNOVATIE

Administratie Media

Basisallocatie 33.07 : subsidie aan het Internationaal Perscentrum Vlaanderen (vzw Antwerps Pershuis)

NGK	124.000 €	AP 2003	124.000 €	0 €
-----	-----------	---------	-----------	-----

Basisallocatie 41.01 : subsidie aan de Stichting Het Beste van Vlaanderen en Nederland

NGK	1.239.000 €	AP 2003	1.239.000 €	0 €
-----	-------------	---------	-------------	-----

TOTAAL HORIZONTAAL PROGRAMMA BUITENLANDS BELEID (*)

NGK	180.230.000 €	AP 2003	175.586.000 €	+ 4.644.000 €
GVK	84.054.000 €	AP 2003	71.780.000 €	+ 12.274.000 €
GOK	69.909.000 €	AP 2003	66.314.000 €	+ 3.595.000 €
VK	264.284.000 €	AP 2003	247.366.000 €	+ 16.918.000 € + 6,84 %
OK	250.139.000 €	AP 2003	241.900.000 €	+ 8.239.000 € + 3,41 %

(*) EXCLUSIEF:

- Basisallocatie 99.11 van programma 49.2 = 14.936.000 € vastleggingsmachtiging in 2004
(+ 1.206.000 € t.o.v. 2003 aangepast)
- Basisallocatie 99.12 van programma 49.2 = 2.388.000 € vastleggingsmachtiging in 2004
(- 1.443.000 € t.o.v. 2003 aangepast)
- Basisallocatie 61.03 van programma 61.1 = 170.724.000 € niet gesplitst krediet in 2004
(- 51.845.000 € t.o.v. 2003 aangepast)
- Basisallocatie 01.90 van programma 62.4 = 388.000 € variabel krediet in 2004
(- 982.000 € t.o.v. 2003 aangepast)

TOTAAL KREDIETEN ZONDER CODE "E"

NGK	69.596.000 € 38,62 % van H.P.	AP 2003	64.533.000 € 36,75 % van H.P.	+ 5.063.000 €
GVK	3.134.000 € 3,73 % van H.P.	AP 2003	3.293.000 € 4,59 % van H.P.	- 159.000 €
GOK	6.792.000 € 9,72 % van H.P.	AP 2003	8.065.000 € 12,16 % van H.P.	- 1.273.000 €

HORIZONTALAAL PROGRAMMA BUITENLANDS BELEID PER DEPARTEMENT**BELEIDSKREDIETEN**

	<u>Initieel 2004</u>	<u>Aangepast 2003</u>	<u>Vershil</u>
COORDINATIE	33.409.000 €	36.424.000 €	- 3.015.000 € - 8,28 %
AZF	26.000 €	45.000 €	- 19.000 € - 42,22 %
ONDERWIJS	13.869.000 €	13.939.000 €	- 70.000 € - 0,50 %
WVC	54.589.000 €	52.356.000 €	+ 2.233.000 € + 4,26 %
EWBL	108.783.000 €	103.964.000 €	+ 4.819.000 € + 4,63 %
LIN	45.278.000 €	31.646.000 €	+ 13.632.000 € + 43,08 %
WIM	8.330.000 €	8.992.000 €	- 662.000 € - 7,36 %
TOTAAL	264.284.000 €	247.366.000 €	+ 16.918.000 € + 6,84 %

BETALINGSKREDIETEN

	<u>Initieel 2004</u>	<u>Aangepast 2003</u>	<u>Vershil</u>
COORDINATIE	30.326.000 €	36.408.000 €	- 6.082.000 € - 16,71 %
AZF	26.000 €	45.000 €	- 19.000 € - 42,22 %
ONDERWIJS	13.816.000 €	14.501.000 €	- 685.000 € - 4,72 %
WVC	54.384.000 €	54.451.000 €	- 67.000 € - 0,12 %
EWBL	105.432.000 €	102.150.000 €	+ 3.282.000 € + 3,21 %
LIN	34.031.000 €	20.479.000 €	+ 13.552.000 € + 66,17 %
WIM	12.124.000 €	13.866.000 €	- 1.742.000 € - 12,56 %
TOTAAL	250.139.000 €	241.900.000 €	+ 8.239.000 € + 3,41 %

BIJLAGE 2

Beknopt overzicht van de beslissingen van de Vlaamse regering inzake de buitenlandse handel – 2003

Beknopt overzicht van de beslissingen van de Vlaamse regering inzake buitenlandse handel (2003)

Beslissing van de Vlaamse regering	Datum
<u>Export Vlaanderen - Opstarten van de selectieprocedure voor de aanstelling van een algemeen directeur.</u>	31-01-2003
<u>Buitenlandse handel - uitvoering Lambermont</u> A. Voorontwerp van koninklijk besluit tot overdracht van personeelsleden van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel naar het Agentschap voor Buitenlandse Handel. B. Voorontwerp van koninklijk besluit tot overdracht van personeelsleden van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel naar het Vlaamse Gewest. <u>Adviesaanvraag vanwege de federale regering.</u>	14-02-2003
<u>Buitenlandse handel - uitvoering Lambermont</u> <u>Positief advies over het voorontwerp van koninklijk besluit betreffende de overdracht van goederen, rechten en verplichtingen van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse hoofdstedelijk Gewest</u>	14-02-2003
<u>Agentschap voor Buitenlandse Handel</u> <u>A. Aanstelling bestuurders</u> <u>B. Aanstelling commissaris van de Vlaamse regering</u> De Vlaamse regering beslist : 1. de volgende personen aan te stellen als lid van de raad van bestuur van het Agentschap voor Buitenlandse Handel : 1.1 namens de Vlaamse regering: mevrouw Carle BRION en de heer Rik DECAN, 1.2 op voordracht van de economische actoren: de heren Philippe MUYTERS en kris PEETERS; 2. de heer Herman HERPELINCK aan te stellen als commissaris van de Vlaamse regering bij het Agentschap voor Buitenlandse handel	21-02-2003
<u>Aanstelling van een handelsattaché van het Vlaamse Gewest (Vlaams economisch vertegenwoordiger) te Teheran</u>	28-02-2003
<u>Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet houdende overdracht van de personeelsleden van de BDBH naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling Principiële goedkeuring m.h.o. op onderhandelingen en adviesaanvraag aan de Raad van State.</u>	25-04-2003
<u>Export Vlaanderen : aanstelling van de algemeen directeur</u> <u>Ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot aanwerving van de algemeen directeur van Export Vlaanderen.</u>	18-07-2003
<u>Aanwijzing van de standplaatsen van Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland.</u> De Vlaamse regering beslist : 1. haar goedkeuring te hechten aan : 1.1 het voorstel tot sluiting van de standplaatsen Seattle, Wuhan en Qingdao, 1.2 het voorstel tot aanstelling in Jakarta van een lokaal aangeworven handelssecretaris i.p.v. een Vlaams economisch vertegenwoordiger,	05-09-2003

Beknopt overzicht van de beslissingen van de Vlaamse regering inzake buitenlandse handel (2003)

1.3 het voorstel tot opening van een standplaats te Kaapstad, in te vullen door een handelssecretaris, 1.4 het voorstel tot upgrading van standplaats Guangzhou door de aanstelling van een Vlaams economisch vertegenwoordiger naast de reeds in functie zijnde handelssecretaris;	
<u>1.Het project "Flanders DC"</u> <u>2.Het multiregioforum : "Districts of Creativity meet @ Flanders"</u> <u>3.Bilaterale fora : "Flanders - X DC"</u> De Vlaamse regering neemt akte van deze mededeling.	10-10-2003
<u>BBB - beleidsdomein "buitenlands beleid en internationale samenwerking"</u> <u>Oprichting van het agentschap "Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen" (Flanders Investment and Trade' - FIT)</u> <u>Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen" (FIT)</u>	24-10-2003